

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

KOMISIJE ZA TRŽIŠTE KAPITALA

I STANJU NA TRŽIŠTU KAPITALA ZA 2024. GODINU

Pogled unaprijed: Riječ predsjednika Komisije

S ponosom vam se obraćam u ime petog saziva Komisije za tržište kapitala Crne Gore, koji je stupio na dužnost u januaru 2023. godine, sa jasnom vizijom obnove povjerenja investitora i stvaranja okruženja koje podržava dugoročni razvoj i prosperitet tržišta kapitala. Naša misija usmjerena je ka jačanju integriteta, transparentnosti i efikasnosti tržišta, kako bi ono postalo privlačno i konkurentno u regionalnim i međunarodnim okvirima.

U proteklom periodu, fokusirali smo se na usklađivanje zakonodavnog okvira sa evropskim standardima. Radili smo intenzivno na pripremi zakonskih rješenja iz oblasti dobrovoljnih penzionih fondova, otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom i alternativnih investicionih fondova. Očekujemo da će ovi zakoni značajno unaprijediti regulatorni okvir, osnažiti zaštitu prava investitora, podići nivo transparentnosti i povećati konkurentnost tržišta kapitala.

Takođe, izrađen je nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala, čime se dodatno gradi tržište koje će biti prepoznato po svojoj dinamičnosti, fleksibilnosti i sposobnosti da privuče kapital neophodan za snažniji privredni rast Crne Gore. Uspostavljanje pravnog okvira koji podstiče investicije i povjerenje ključno je za razvoj održive finansijske arhitekture zemlje.

U cilju jačanja tržišta, tokom godine je registrovano 10 novih investicionih fondova, čime su otvorene nove mogućnosti za

diverzifikaciju portfolija i pristup alternativnim vidovima ulaganja. Time se stvara prostor za veću likvidnost, ali i zdraviju konkurenciju među akterima tržišta.

Komisija se, osim zakonodavnih aktivnosti, snažno fokusira i na digitalnu transformaciju tržišta kapitala. Tokom 2024. godine započeta je elektronska dostava obaveznih izvještaja, što predstavlja važan korak ka modernizaciji i efikasnijem nadzoru. Ova inicijativa ne samo da pojednostavljuje proces izvještavanja, već omogućava brže i preciznije prikupljanje podataka koji su ključni za donošenje regulatornih odluka. Bolji uvid u stanje na tržištu omogućava da se ti podaci valjano iskoriste za kreiranje politika koje doprinose unapređenju performansi i stabilnosti tržišta kapitala.

Snažna tržišta kapitala predstavljaju jedan od temelja za održiv ekonomski razvoj. Oni kanalizuju štednju ka produktivnim investicijama, omogućavaju preduzećima pristup kapitalu i podstiču inovacije. Stoga je zadatak Komisije da gradi povjerenje kroz pouzdanu regulativu, kontinuirano jačanje kapaciteta i savremene mehanizme nadzora.

Posebnu pažnju posvetili smo i finansijskoj edukaciji i inkluziji. Tokom godine realizovane su brojne inicijative – od edukativnih radionica za najmlađe, do stručnih obuka za profesionalce. Vjerujemo da informisan i edukovan investitor čini temelj zdravog, stabilnog i inkluzivnog tržišta.

Sumirajući godinu koja je za nama, ponosni smo na napredak koji smo ostvarili, ali i svjesni izazova koji nas očekuju. Naš cilj ostaje jasan – da gradimo tržište kapitala koje nije samo regulatorno moderno i usklađeno sa najboljom praksom, već i funkcionalno, pristupačno i snažno povezano sa realnim sektorom ekonomije. Zahvaljujem se svim učesnicima na tržištu kapitala na kontinuiranoj podršci i posvećenosti. Samo zajedničkim naporima možemo postići stabilnost, transparentnost i rast koji želimo da vidimo – kako na tržištu kapitala, tako i u ekonomiji Crne Gore u cjelini.

SADRŽAJ

UVOD	5
STANJE NA TRŽIŠTU KAPITALA.....	10
REGULISANO TRŽIŠTE	13
MTP ME	15
BERZANSKI INDEKSI	16
MNSE10	16
MONEX	19
TRŽIŠNA KAPITALIZACIJA	22
VANBERZANSKO TRŽIŠTE (OTC)	23
POSLOVANJE UČESNIKA NA TRŽIŠTU KAPITALA	24
CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO	24
MONTENEGROBERZA	25
INVESTICIONA DRUŠTVA I OVLAŠĆENE KREDITNE INSTITUCIJE	26
POSLOVANJE DEPOZITARA	27
POSLOVANJE INVESTICIONIH FONDOVA U CRNOJ GORI	28
KORPORATIVNE AKTIVNOSTI	33
KONTROLNE AKTIVNOSTI KOMISIJE	39
POSREDNE I NEPOSREDNE KONTROLE	39
PREDUZETE MJERE	41
SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA	41
FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE EMITENATA	45
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA	46
POLUGODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA	46
TROMJESEČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA	47
DEVETOMJESEČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA	47
DOZVOLE ZA RAD, ODOBRENJA I SAGLASNOSTI	48
EDUKACIJA I LICENCIRANJE	50
REGULATORNA FUNKCIJA KOMISIJE	63
NACRT ZAKONA O IZDAVANJU POKRIVENIH OBVEZNICA I NADZORU POKRIVENIH OBVEZNICA	64
NACRT ZAKONA O SANACIJI INVESTICIONIH DRUŠTAVA	65
NACRT ZAKONA O DOPUNAMA I IZMJENAM ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA	66
ZAKON O ALTERNATIVNIM INVESTICIONIM FONDOVIMA	66
ZAKON O OTVORENIM INVESTICIONIM FONDOVIMA SA JAVNOM PONUDOM	68
ZAKON O DOBROVOLJNIM PENZIONIM FONDOVIMA	69
JACANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA I SARADNJA	75
PROCES EU INTEGRACIJA	75
MEĐUNARODNA SARADNJA	76
SARADNJA SA DRŽAVNIM ORGANIMA, SKUPŠTINOM I INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI	86
U FOKUSU MEDIJA: GOSTOVANJA KOMISIJE ZA TRŽIŠTE KAPITALA	89
Intervju za portal bankar.me	89
FINANSIJSKO POSLOVANJE	90
ZAKLJUČAK	94

UVOD

Komisija je samostalna i nezavisna i odgovorna za svoj rad Skupštini Crne Gore. Komisiju čini pet članova: predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana Komisije. Članove Komisije imenuje Skupština Crne Gore na predlog Vlade Crne Gore. Peti saziv Komisije izabran je 29.12.2022. godine u sljedećem sastavu: predsjednik Željko Drinčić, zamjenik predsjednika mr Dragan Đukić, član Ana Pivljanin, član Dražen Stevanović i član Draško Malbaški.

Sa zadovoljstvom vas obavještavamo da tržište kapitala u Crnoj Gori ostvaruje napredak zahvaljujući svom infrastrukturnom i regulatornom okviru, usklađenom sa međunarodnim standardima, EU propisima i trendovima globalnog tržišta finansijskih usluga. Istaknut je povećan nivo obučenosti zaposlenih u ključnim institucijama – Centralno klirinško depozitarno društvo (CKDD), Montenegroberza, investiciona društva, ovlašćene kreditne institucije.

Komisija za tržište kapitala je tokom protekle godine sprovela niz aktivnosti i uspješnih projekata usmjerenih na unapređenje finansijske pismenosti, kako kod osnovaca, tako i kod srednjoškolaca i studenata. Organizovana je i Druga međunarodna konferencija *Montenegro Financial Markets* u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore, Ministarstvom finansija Crne Gore i Agencijom za nadzor osiguranja. U okviru ove konferencije, OECD je održao svoj godišnji sastanak u sklopu tehničke pomoći za finansijsku pismenost zemalja članica. Ovaj zajednički poduhvat nije samo unaprijedio našu ekspertizu, već je takođe doprinio podizanju svijesti među učesnicima tržišta kapitala, ali i građanima o vitalnoj ulozi finansijskih tržišta u našem društvu.

Ukupan promet na Montenegroberzi tokom 2024. godine iznosio je 9.665.516 eura, što predstavlja pad od 21% u odnosu na prethodnu godinu, kada je promet dostigao 12.261.011 eura.

Ključni podaci o tržištu kapitala u Crnoj Gori za 2024. godinu:

- **Ukupan promet na Montenegroberzi iznosi 9,6 miliona eura**
- **Berzanski indeks MNSE10 bilježi rast od 2,1%**
- **Berzanski indeks MONEX bilježi rast od 5,5%**
- **Tržišna kapitalizacija na kraju godine iznosi 3,8 milijardi eura**
- **Netržišne transakcije ukupne nominalne vrijednosti od 2,3 miliona eura**
- **Ulaganja novog kapitala putem korporativnih aktivnosti dosežu 115 miliona eura**

Naglašavamo da se primjena digitalizacije i novih tehnologija u finansijama širi kao globalni trend, mijenjajući način pružanja finansijskih usluga. Ovaj trend podstiče konkurenciju među pružaocima finansijskih usluga i težnju ka transparentnijem, sigurnijem, bržem i ekonomičnijem pružanju usluga u poređenju sa tradicionalnim institucijama.

U narednim godinama, istraživanje promjena u ponašanju i poslovnim modelima, kao i razvoj odgovarajućeg poslovnog okruženja, biće ključni izazovi i prilike kako za regulatore finansijskog sistema, tako i za kreatore ekonomskog i pravnog okvira u Crnoj Gori.

KLJUČNI PRIORITETI

U fokusu budućih aktivnosti Komisije za tržište kapitala ističu se ključni prioriteti usmjereni ka razvijanju regulatornog okvira koji podstiče inovacije na finansijskom tržištu, kao i usklađivanje tog okvira sa evropskom regulativom koja oblikuje ovu dinamičnu oblast.

MISIJA

Misija Komisije za tržište kapitala ogleda se u postizanju višestrukih ciljeva koji podstiču zaštitu investitora i unaprjeđenje stabilnosti i uređenosti tržišta kapitala. Ova misija artikuliše tri ključna područja djelovanja:

1. **Zaštita investitora:** Ovo područje obuhvata pružanje izuzetnih usluga korisnicima finansijskih usluga, jačanje prava investitora uz istovremeno prepoznavanje njihovih obaveza;
2. **Uređeno tržište:** Fokus je na unaprjeđenju integriteta, transparentnosti, efikasnosti i uopšteno dobrog funkcionisanja tržišta kapitala i njegove infrastrukture;
3. **Finansijska stabilnost:** Ovaj cilj stremlji jačanju finansijskog sistema kako bi se povećala njegova otpornost na potencijalne šokove i finansijske disbalanse, dok se paralelno podstiče ekonomski rast.

Ova tri strateška cilja međusobno su povezana, pružajući podršku povećanju povjerenja investitora. Zaštita investitora i uređenje tržišta doprinose finansijskoj stabilnosti, dok istovremeno povećana finansijska stabilnost podupire proces uređenja tržišta i zaštite investitora. Komisija ostvaruje svoju misiju kroz niz ključnih aktivnosti, uključujući i:

- **Usklađivanje sa EU regulativom** – kontinuirano prilagođavanje zakonodavnog okvira evropskim standardima;
- **Supervizija tržišta kapitala** – nadzor nad poštovanjem propisa i tržišnim praksama;
- **Unaprjeđenje korporativnog upravljanja** – podsticanje odgovornog i transparentnog poslovanja;
- **Saradnja sa međunarodnim i domaćim institucijama** – jačanje sinergije i razmjene znanja.

POGLED U SVIJET TRŽIŠTA KAPITALA

Komisija za tržište kapitala je zakonom ustanovljeno samostalno i nezavisno regulatorno tijelo osnovano radi uređivanja i nadzora emisije hartija od vrijednosti i njihove trgovine u skladu sa pravilima Evropskog nadležnog organa za hartije od vrijednosti i tržišta (ESMA), pravnim okvirom Evropske Unije u ovoj oblasti (EU Acquis) i sa međunarodnim pravilima i principima Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO).

Naša misija, jasno artikulisana, usmjerena je prema stvaranju poštenog, efikasnog i transparentnog tržišta kapitala, s naglaskom na zaštitu investitora i smanjenje sistemskog rizika.

Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: Komisija) se zalaže za ostvarivanje vizije moderne regulacije tržišta kapitala sa precizno definisanim ciljevima:

- podsticanje poštenog, efikasnog i transparentnog tržišta kapitala u cilju zaštite investitora u hartije od vrijednosti i smanjenja sistemskog rizika;
- uređenje emisije hartija od vrijednosti i poslovanja sa tim hartijama;
- vršenje nadzorne funkcije nad tržištem kapitala;
- edukacija učesnika na tržištu kapitala;
- informisanje javnosti o trendovima i razvoju tržišta kapitala i
- razvoj internih strateških kapaciteta i organizacione efikasnosti.

ZAŠTITA INVESTITORA I TRANSPARENTNOST TRŽIŠTA

Jedan od ključnih prioriteta Komisije je kontinuirani nadzor nad poslovanjem lica i društava koja profesionalno trguju hartijama od vrijednosti. Nastojimo promovisati visoke standarde zaštite investitora i integriteta tržišta, čime osiguravamo povjerenje i stabilnost.

U HARMONIJI SA MEĐUNARODNIM STANDARDIMA

Komisija je punopravni član IOSCO-a, a takođe i potpisnik multilateralnog Memoranduma o saradnji i međusobnom razumijevanju kojim se priznaje kapacitet Komisije za ravnopravnu saradnju i razmjenu informacija između članica IOSCO.

Pored toga, Komisija je potpisnik Memoranduma o razumijevanju i razmjeni informacija sa regulatorima iz regiona i potpisnik je Memoranduma o saradnji i razmjeni podataka u oblasti sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Regulatorni okvir i praksa tržišta kapitala u Crnoj Gori visoko su ocijenjeni od strane IOSCO-a, sa aspekta primjene najbolje međunarodne prakse i međunarodnih standarda. Međunarodni tim IOSCO je

istraživao i potvrdio da je na tržištu kapitala implementiran regulatorni sistem koji ispunjava kriterijume A liste, u grupi od 50 zemalja, čiji regulatorni sistem u potpunosti ispunjava zahtjeve o razmjeni informacija, čime je dobijena pozitivna ocjena sposobnosti kreiranja potrebnih podataka, upotrebe, čuvanja i razmjene u svrsi profesionalnog obavljanja posla.

Komisija je, od strane Evropskog nadležnog organa za tržišta kapitala, prihvaćena za potpisnicu Memoranduma o saradnji u oblasti alternativnih investicionih fondova. Cilj potpisivanja Memoranduma je unaprjeđenje saradnje, razmjene informacija i iskustava vezanih za nadzor alternativnih investicionih fondova, uz sprovođenje pravila o povjerljivosti i razmjeni informacija koja se primjenjuju na nadležne organe EU, ESMA-u i Evropski savjet za sistemski rizik (ESRB).

Dosadašnje funkcionisanje institucija tržišta kapitala pokazalo je da su propisi i institucije uspostavljeni u skladu sa potrebama tržišta, da su sistemi i komponente prilično uhodani i da predstavljaju dobru osnovu za dalji razvoj tržišta.

INOVACIJA I RAZVOJ INTERNIH KAPACITETA

Pored nadzora, Komisija se fokusira na podršku inovacijama i razvoju internih kapaciteta. Cilj nam je unaprijediti edukaciju učesnika na tržištu kapitala te informisati javnost o trendovima i razvoju tržišta.

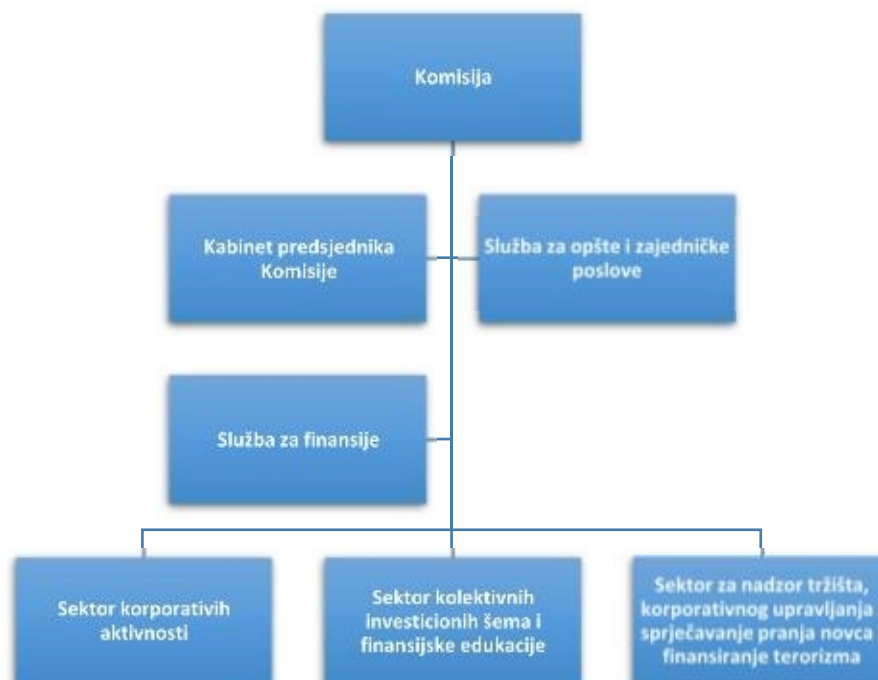
RAZNOLIKOST ORGANIZACIONIH JEDINICA

Unutar Komisije, različite organizacione jedinice rade na ostvarivanju postavljenih ciljeva. Sektorski fokus obuhvata odobravanje emisija hartija od vrijednosti, nadzor tržišta, upravljanje rizicima, te podršku finansijskim edukacijama.

Ukupan broj zaposlenih u Komisiji je 28, (uključujući i redovne članove Komisije), raspoređenih u tri sektora, kabinet i dvije službe.

- **Sektor za nadzor tržišta, korporativnog upravljanja i sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma** obavlja poslove i zadatke koji se prije svega odnose na licenciranje učesnika na tržištu kapitala, kao i njihovu posrednu i neposrednu kontrolu i kontrolu u dijelu sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.
- **Sektor kolektivnih investicionih šema i finansijske edukacije** obavlja poslove licenciranja investicionih i dobrovoljnih penzionih fondova, kao i njihovu posrednu i neposrednu kontrolu.
- **Sektor korporativnih aktivnosti** vrši obradu i pripremu prijedloga za evidentiranje emisija hartija od vrijednosti, vodi registar odobrenih emisija, vrši kontrolu postupka emisije hartija od vrijednosti, evidentiranje smanjenja kapitala i postupak preuzimanja akcionarskih društava.

- **Kabinet predsjednika** vrši stručne analitičke i administrativne poslove za potrebe predsjednika.
- **Služba za opšte i zajedničke poslove** obavlja administrativno-tehničke i operativno-tehničke poslove neophodne za efikasno poslovanje Komisije.
- **Služba za finansije obavlja poslove** koji se odnose na pripremu i analiziranje finansijskih iskaza i vođenje poslovnih knjiga Komisije i drugo.

Većina zaposlenih u Komisiji ima diplomu visokog obrazovanja (dvadeset dvoje zaposlenih, odnosno 79%), dok ostali zaposleni imaju srednje obrazovanje (šest zaposlenih, odnosno 21%). Među zaposlenima sa diplomom visokog obrazovanja najviše je ekonomista (trinaest zaposlenih) zatim pravnika (šest zaposlenih). U Komisiji žene čine 54% zaposlenih dok je prosječna starost zaposlenih 43 godine. Prosječno radno iskustvo u Komisiji na dan 31.12.2024. godine, je iznosilo 9,8 godina.

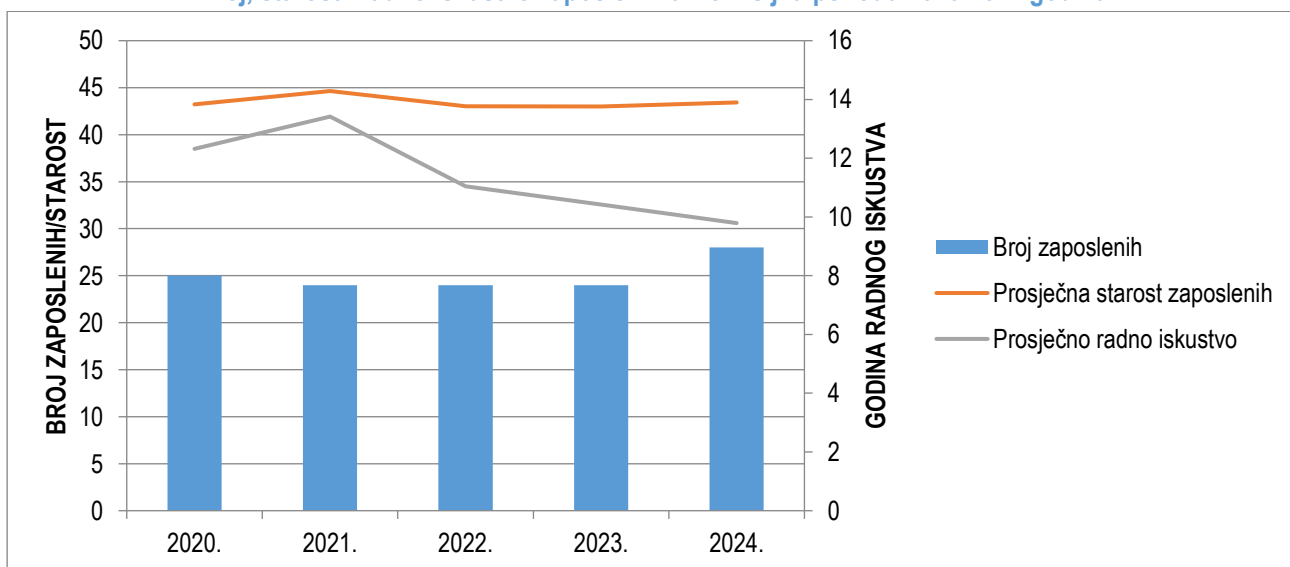
Obrazovna struktura zaposlenih na dan 31.12.2024. godine

	broj	udio		broj	udio
Visoko obrazovanje	22	79%	Ekonomisti	13	46%
			Pravnici	6	21%
			Ostalo	3	11%
Srednje obrazovanje	6	21%			
Ukupno	28				

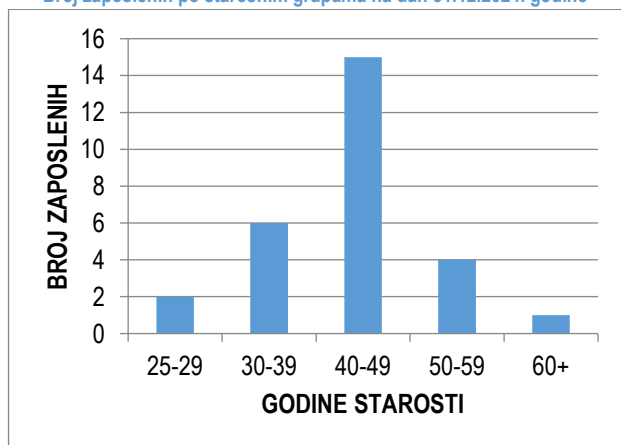
Osnovni podaci o strukturi zaposlenih u periodu 2020-2024 godina

Godina	Broj zaposlenih		Prosječna starost zaposlenih u godinama		Prosječno radno iskustvo u godinama	
	broj	promjena	broj	promjena	broj	promjena
2020.	25	-	43	1,25	12,32	1,1
2021.	24	-4%	45	1,01	13,42	1,0
2022.	24	-	43	1,42	11,04	1,1
2023.	24	-	43	-1,61	10,41	-2,4
2024.	28	17%	43	-0,03	9,79	-0,6

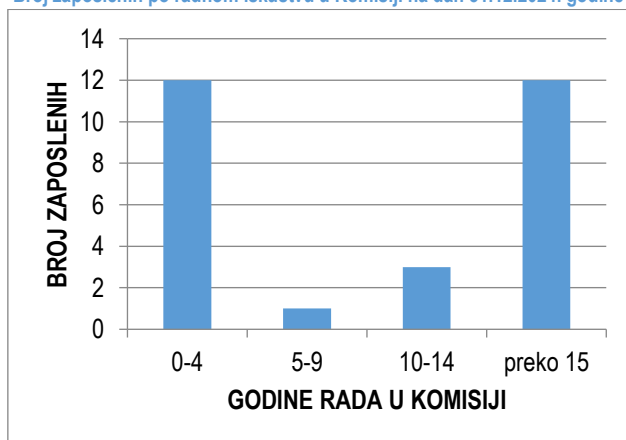
Broj, starost i radno iskustvo zaposlenih u Komisiji u periodu 2020-2024 godina

Broj zaposlenih po starosnim grupama na dan 31.12.2024. godine

Broj zaposlenih po radnom iskustvu u Komisiji na dan 31.12.2024. godine

STANJE NA TRŽIŠTU KAPITALA

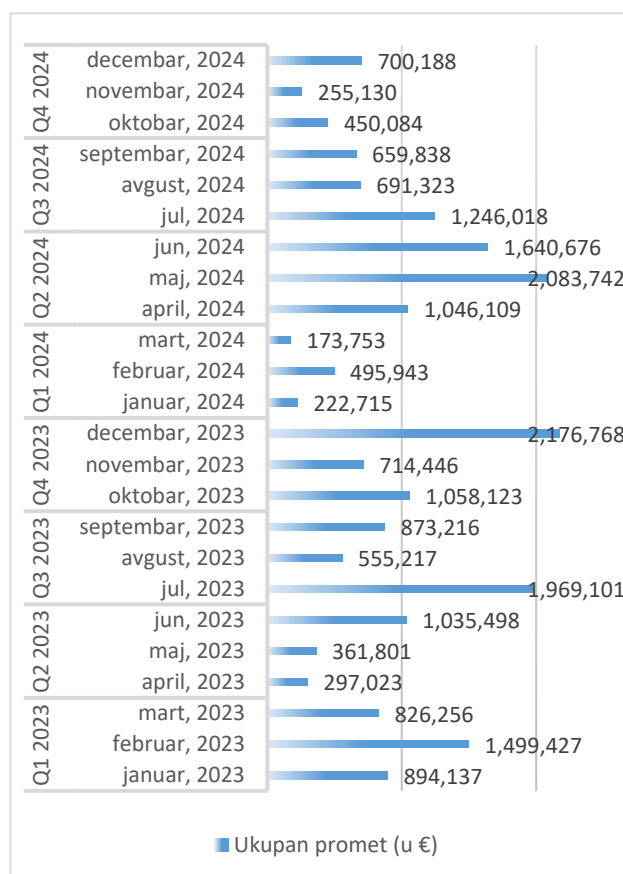
Ukupan promet na Montenegroberzi tokom 2024. godine iznosio je 9.665.516 eura, što predstavlja pad od 21% u odnosu na prethodnu godinu, kada je promet dostigao 12.261.011 eura. Smanjenje obima trgovanja može se pripisati smanjenom interesovanju institucionalnih i individualnih investitora, kao i prilagođavanju investicionih strategija usljed promjenljivih ekonomskih faktora. Ipak, analiza mjesečnih podataka pokazuje da je najveći promet ostvaren u maju, kada je premašio 2 miliona eura, što sugerise da su određeni periodi u godini i dalje bili atraktivni za trgovinu.

Broj transakcija tokom 2024. godine iznosio je 1.612, što je 8% manje u odnosu na 2023. godinu, kada ih je bilo 1.753. Najveći broj transakcija zabilježen je u maju, sa 313 zaključenih transakcija, dok je prosječan broj transakcija na mjesečnom nivou iznosio 134.

Ovaj pad broja transakcija ukazuje na moguće smanjenje likvidnosti određenih segmenata tržišta, što može biti posljedica manjeg interesovanja investitora za aktivno trgovanje. Istovremeno, povećanje prosječne vrijednosti pojedinačnih transakcija ukazuje na postepeno prilagođavanje tržišta prema trgovanju većim paketima hartija od vrijednosti, što može rezultirati efikasnijom alokacijom kapitala.

Najveći dio prometa ostvaren je na slobodnom tržištu akcija, koje čini 49% ukupnog prometa. Trgovanje na berzanskom tržištu činilo je 32% ukupnog prometa, dok su ostale kategorije imale manji udio.

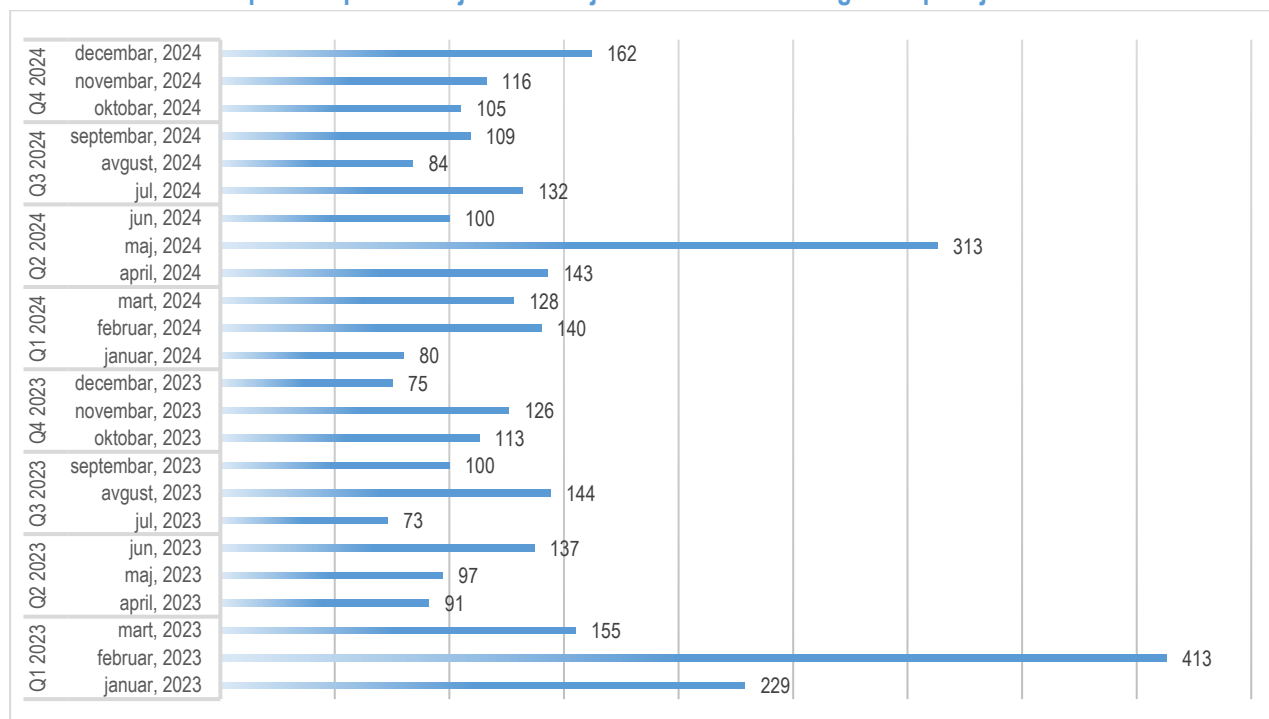
Poredeći sa prethodnom godinom, primjećuje se pad prometa u većini segmenata tržišta, osim na segmentu akcija investicionih fondova koje su zabilježile rast od 13%, dok je na prime tržištu zabilježen blagi rast od 2%. Regulisano tržište ostaje dominantno, sa 88% ukupnog prometa, što potvrđuje njegovu ključnu ulogu u trgovanju hartijama od vrijednosti.

Uporedni prikaz prometa i broja transakcija na berzi 2023-2024 godina

		Promet i broj transakcija		MNSE 10	MONEX	Tržišna kapitalizacija	Struktura prometa, Berzansko tržište	Nove emisije HOV	Vanberzansko tržište (OTC)
		Ukupan promet (u €)	Ukupan broj transakcija	Promjena	Promjena	Promjena tržišne kapitalizacije	Ukupan obim (u €)	Ukupan obim (u €)	Ukupan obim (u €)
Q1 2023	januar, 2023	894.137	229	2,49%	2,62%	0,28%	240.681	0	0
	februar, 2023	1.499.427	413	-0,16%	1,68%	-1,22%	741.711	163.824	0
	mart, 2023	826.256	155	0,02%	-1,19%	0,39%	159.074	80.000	100.010
Q2 2023	april, 2023	297.023	91	-3,35%	-0,03%	-2,37%	62.869	2.006.950	0
	maj, 2023	361.801	97	3,64%	1,98%	1,07%	106.533	0	13.915
	jun, 2023	1.035.498	137	-3,16%	-1,12%	0,46%	198.319	0	0
Q3 2023	jul, 2023	1.969.101	73	-0,67%	0,35%	-0,44%	305.220	0	0
	avgust, 2023	555.217	144	3,51%	2,59%	2,24%	397.188	25.000	1.345
	septembar, 2023	873.216	100	0,41%	-0,18%	-0,70%	305.450	601.304	157.418
Q4 2023	oktobar, 2023	1.058.123	113	2,97%	3,21%	2,24%	347.702	0	257.236
	novembar, 2023	714.446	126	0,38%	0,22%	-0,17%	167.649	0	210.886
	decembar, 2023	2.176.768	75	-0,56%	-0,24%	-0,02%	316.129	1.094.214	7.780
Q1 2024	januar, 2024	222.715	80	-2,64%	-1,71%	1,42%	52.739	4.000.000	66.269
	februar, 2024	495.943	140	-4,17%	-2,63%	-1,43%	119.528	0	1.070
	mart, 2024	173.753	128	-1,42%	-1,42%	0,84%	54.460	0	248.098
Q2 2024	april, 2024	1.046.109	143	1,46%	0,59%	-2,41%	123.938	0	37.716
	maj, 2024	2.083.742	313	1,70%	2,91%	1,86%	829.521	183.982	39.516
	jun, 2024	1.640.676	100	0,71%	-0,08%	0,67%	233.106	784.357	1.267.045
Q3 2024	jul, 2024	1.246.018	132	-2,13%	-0,67%	-1,72%	256.945	2.065.185	2.296
	avgust, 2024	691.323	84	-0,54%	-0,37%	0,12%	495.652	0	0
	septembar, 2024	659.838	109	6,13%	5,44%	2,15%	226.422	20.000	109.067
Q4 2024	oktobar, 2024	450.084	105	3,80%	3,36%	4,16%	205.969	0	665
	novembar, 2024	255.130	116	-2,24%	-1,89%	1,47%	85.733	74.780	121.559
	decembar, 2024	700.188	162	1,90%	2,13%	-0,01%	352.852	107.508.716	463.688
UKUPNO u 2023		12.261.011	1.753	5%	10%	2%	3.348.526	3.971.292	748.590
PROSJEČNO u 2023		1.021.751	146	0,5%	0,8%	0,1%	279.044	330.941	62.382
UKUPNO u 2024		9.665.516	1.612	2,1%	5,5%	7,2%	3.036.867	114.637.020	2.356.987
PROSJEČNO u 2024		805.460	134	0,2%	0,5%	0,6%	265.813	9.553.085	196.416
Δ	UKUPNA PROMJENA	-2.595.494	-141	-3,3%	-4,7%	5,5%	519.822	110.665.728	1.608.398
	PROSJEČNA PROMJENA	-216.291	-12	-0,2%	-0,4%	0,4%	-13.859	9.222.144	134.033
	% PROMJENA	-21%	-8%	-54%	-43%	304%	15,5%	2787%	215%

Uporedni prikaz broja transakcija na berzi 2023-2024 godina po mjesecima

Uporeni prikaz strukture prometa na berzi 2023-2024 godina

Struktura prometa										
		Regulisano tržište						MTP		
		Berzansko tržište		Slobodno tržište				Primarna prodaja		
		Prime tržište	Standard tržište	akcije	akcije investicionih fondova	državne obveznice	korporativne obveznice	Slobodno tržište	MTP ME tržište	TOTAL
Obim u €										
Q1 2023	Januar	63.634	177.047	585.673	795	64.680	0	0	2.308	894.137
	Februar	70.201	671.510	615.789	1.855	0	125.000	0	15.073	1.499.427
	Mart	54.412	104.662	573.576	5.843	0	87.000	0	762	826.256
Q2 2023	April	38.323	24.545	218.389	758	0	0	0	15.008	297.023
	Maj	84.845	21.687	252.475	1.958	0	0	0	835	361.801
	Jun	167.479	30.840	833.173	3.132	0	0	0	873	1.035.498
Q3 2023	Jul	302.424	2.796	1.544.939	1.163	0	117.500	0	278	1.969.101
	Avgust	337.877	59.312	96.614	2.130	0	0	0	59.284	555.217
	Septembar	298.028	7.422	549.180	1.120	0	0	0	17.465	873.216
Q4 2023	Oktobar	338.405	9.298	704.035	1.802	0	0	0	4.583	1.058.123
	Novembar	154.380	13.270	427.555	300	0	100.000	0	18.942	714.446
	Decembar	276.976	39.154	1.623.777	0	0	200.000	0	36.861	2.176.768
UKUPNO u 2023		2.186.984	1.161.542	8.025.175	20.858	64.680	629.500	0	172.272	12.261.011
PROSJEČNO u 2023		182.249	96.795	668.765	1.738	5.390	52.458	0	14.356	1.021.751
Q1 2024	Januar	50.147	2.592	160.504	0	0	0	0	9.472	222.715
	Februar	111.550	7.978	339.377	0	0	0	0	37.038	495.943
	Mart	51.891	2.570	116.149	0	0	0	0	3.144	173.753
Q2 2024	April	115.479	8.459	130.835	0	1.475	240.000	183.982	365.880	1.046.109
	Maj	123.918	705.603	1.241.705	0	0	0	0	12.516	2.083.742
	Jun	226.644	6.463	1.286.117	0	0	105.000	0	16.453	1.640.676
Q3 2024	Jul	249.314	7.631	442.136	0	0	0	0	546.936	1.246.018
	Avgust	493.650	2.002	94.084	0	0	90.000	0	11.587	691.323
	Septembar	215.037	11.386	251.454	0	0	100.000	0	81.961	659.838
Q4 2024	Oktobar	184.572	21.397	222.539	8.016	0	0	0	13.560	450.084
	Novembar	79.911	5.822	113.616	12.246	0	38.000	0	5.535	255.130
	Decembar	326.906	25.947	315.873	3.309	0	0	0	28.153	700.188
UKUPNO u 2024		2.229.018	807.849	4.714.389	23.571	1.475	573.000	183.982	1.132.233	9.665.516
PROSJEČNO u 2024		185.752	67.321	392.866	1.964	123	47.750	15.332	94.353	805.460
Δ	UKUPNA PROMJENA	42.034	-353.693	-3.310.786	2.714	-63.206	-56.500	183.982	959.961	-2.595.494
	PROSJEČNA PROMJENA	3.503	-29.474	-275.899	226	-5.267	-4.708	15.332	79.997	-216.291
	% PROMJENA	2%	-30%	-41%	13%	-98%	-9%		557%	-21%
Obim u %										
Q1 2023	Januar	7,12%	19,80%	65,50%	0,09%	7,23%	0,00%	0,00%	0,26%	
	Februar	4,68%	44,78%	41,07%	0,12%	0,00%	8,34%	0,00%	1,01%	
	Mart	6,59%	12,67%	69,42%	0,71%	0,00%	10,53%	0,00%	0,09%	
Q2 2023	April	12,90%	8,26%	73,53%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%	5,05%	
	Maj	23,45%	5,99%	69,78%	0,54%	0,00%	0,00%	0,00%	0,23%	
	Jun	16,17%	2,98%	80,46%	0,30%	0,00%	0,00%	0,00%	0,08%	
Q3 2023	Jul	15,36%	0,14%	78,46%	0,06%	0,00%	5,97%	0,00%	0,01%	
	Avgust	60,85%	10,68%	17,40%	0,38%	0,00%	0,00%	0,00%	10,68%	
	Septembar	34,13%	0,85%	62,89%	0,13%	0,00%	0,00%	0,00%	2,00%	
Q4 2023	Oktobar	31,98%	0,88%	66,54%	0,17%	0,00%	0,00%	0,00%	0,43%	
	Novembar	21,61%	1,86%	59,84%	0,04%	0,00%	14,00%	0,00%	2,65%	
	Decembar	12,72%	1,80%	74,60%	0,00%	0,00%	9,19%	0,00%	1,69%	
UKUPNO u 2023		17,84%	9,47%	65,45%	0,17%	0,53%	5,13%	0,00%	1,41%	100,00%
PROSJEČNO u 2023		6,13%	25,75%	58,66%	0,31%	2,41%	6,29%	0,00%	0,45%	6,67%
Q1 2024	Januar	22,52%	1,16%	72,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,25%	
	Februar	22,49%	1,61%	68,43%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	7,47%	
	Mart	29,86%	1,48%	66,85%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	1,81%	
Q2 2024	April	11,04%	0,81%	12,51%	0,00%	0,14%	22,94%	17,59%	34,98%	
	Maj	5,95%	33,86%	59,59%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,60%	
	Jun	13,81%	0,39%	78,39%	0,00%	0,00%	6,40%	0,00%	1,00%	
Q3 2024	Jul	20,01%	0,61%	35,48%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	43,89%	
	Avgust	71,41%	0,29%	13,61%	0,00%	0,00%	13,02%	0,00%	1,68%	
	Septembar	32,59%	1,73%	38,11%	0,00%	0,00%	15,16%	0,00%	12,42%	
Q4 2024	Oktobar	41,01%	4,75%	49,44%	1,78%	0,00%	0,00%	0,00%	3,01%	
	Novembar	31,32%	2,28%	44,53%	4,80%	0,00%	14,89%	0,00%	2,17%	
	Decembar	46,69%	3,71%	45,11%	0,47%	0,00%	0,00%	0,00%	4,02%	
UKUPNO u 2024		23,06%	8,36%	48,78%	0,24%	0,02%	5,93%	1,90%	11,71%	100,00%
PROSJEČNO u 2024		24,96%	1,42%	69,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	4,51%	6,67%

REGULISANO TRŽIŠTE

Poslije dužeg vremena zabilježene su dvije javne ponude akcija u ukupnom iznosu od 2,2 miliona eura i to emitenti Prva banka Crne Gore AD i Profit APP International AD.

Na Berzanskom tržištu je ostvaren promet od 3 miliona eura, što predstavlja trećinu ukupno ostvarenog prometa na regulisanom tržištu. Na Prime tržištu berzanskog tržišta je ostvaren promet od 2,2 miliona eura, odnosno 23% ukupnog prometa na regulisanom tržištu.

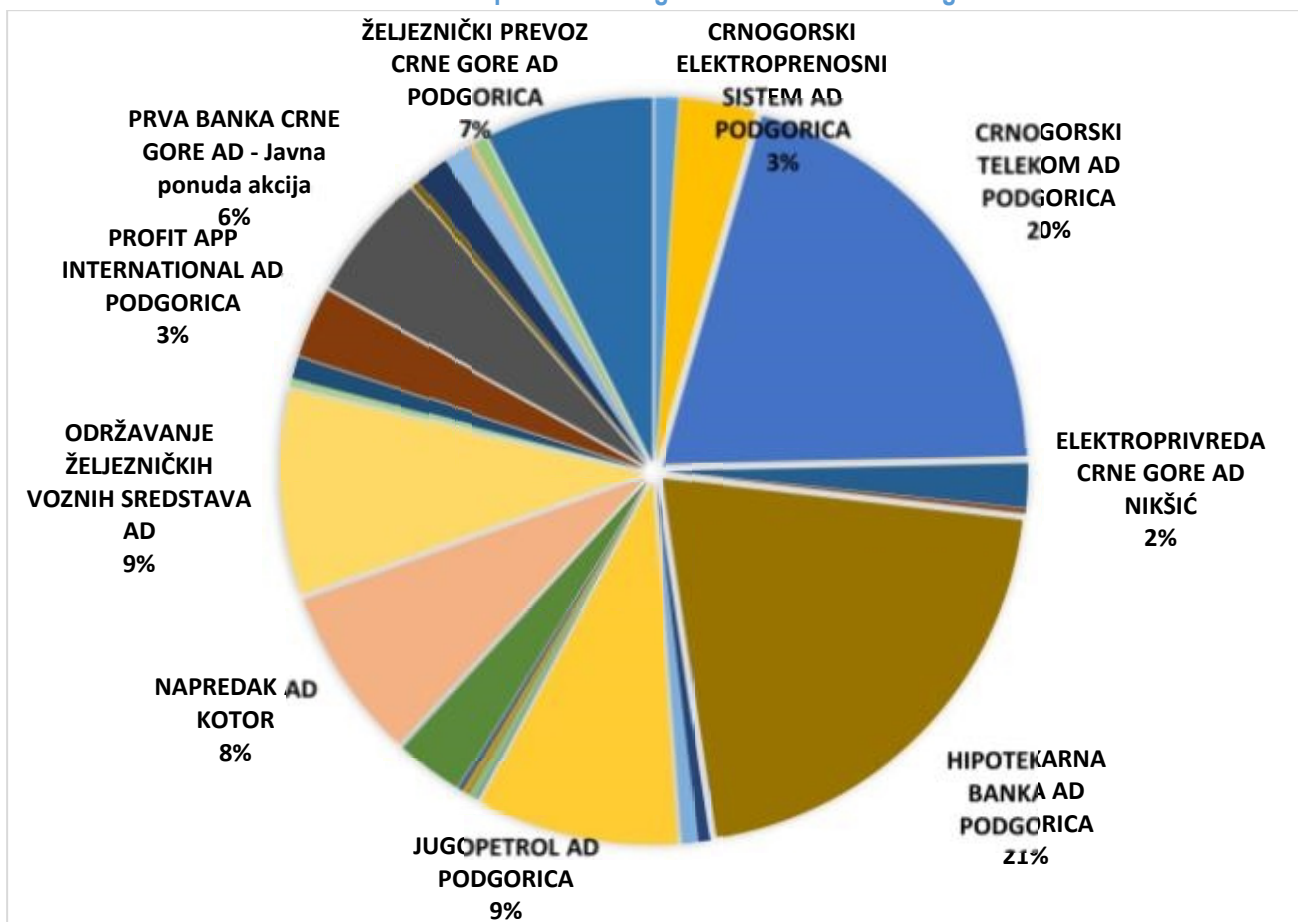
Na slobodnom tržištu akcija je ostvaren promet od 4,7 miliona eura, što predstavlja polovinu ukupno ostvarenog prometa na regulisanom tržištu. Trgovalo se akcijama

emitenata, akcijama investicionih fondova, kao i državnim i korporativnim obveznicama.

U okviru segmenta na kojem se trguje obveznicama, ostvaren je promet u iznosu od 574 hiljada eura, kroz 6 zaključenih transakcija. Veći dio prometa je ostvaren kroz korporativne obveznice Hipotekarne banke AD Podgorica.

U 2024. godini je ostvaren promet sa akcijama investicionih fondova od nešto manje od 24 hiljada eura. Ovaj promet je ostvaren kroz 40 transakcija. Najveće učešće u prometu je zabilježeno akcijama Zatvoreni Investicioni Fond "Trend" AD Podgorica u iznosu od nešto manje od 11 hiljada eura.

Udio emitenata u prometu na regulisanom tržištu u 2024 godini

Struktura regulisanog tržišta u 2024. godini po emitentima

Hartija	cijena u €		Količina	Broj transakcija	Promet u €
	Najviša	Najniža			
Javna ponuda				6	698.968
Prva Banka Crne Gore AD	127,8200	127,8200	4.029	1	514.986,78
Profit APP International AD Podgorica	18,1800	18,1800	10.120	5	183.981,60
Prime tržište				358	2.229.018,08
13 Jul - Plantaže AD Podgorica	0,2700	0,1450	550.263	59	94.952,11
Crnogorski Elektroprenosni Sistem AD Podgorica	1,5000	1,2600	221.204	147	303.094,11
Crnogorski Telekom AD Podgorica	2,1900	1,8000	871.233	152	1.830.971,86
Standard tržište				257	807.849,06
Čelebić Invest AD Podgorica	0,5300	0,5300	488	2	258,64
Institut "Simo Milošević" AD Igalo - Herceg Novi	29,3000	18,2000	123	8	2.753,30
Luka Bar AD Bar	0,4010	0,2500	97.615	51	28.888,78
Luka Kotor AD Kotor	8,6000	8,5000	300	2	2.560,00
Montecargo AD Podgorica	0,3650	0,2380	72.449	8	18.995,26
Port of Adria AD Bar	0,2300	0,1400	158.161	63	29.321,07
Zetatrans AD Podgorica	1,1000	0,9500	6.256	12	6.512,53
Željeznička infrastruktura Crne Gore AD Podgorica	0,0214	0,0112	3.020.660	15	48.162,67
Željeznički prevoz Crne Gore AD Podgorica	1,7000	0,3800	394.716	96	670.396,81
Čelebić Invest AD Podgorica	0,5300	0,5300	488	2	258,64
Slobodno tržište				788	4.714.388,74
Autoremont Osmanagić AD Podgorica	0,3200	0,3200	455	1	145,60
Centar za odmor, rekreaciju i liječenje "igalo" AD	3,0000	3,0000	703	1	2.109,00
Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić	6,0000	5,1300	32.584	82	176.280,13
Građevinski nadzor i laboratorijska ispitivanja AD Podgorica	50,0000	50,0000	303	1	15.150,00
Hemijska industrija "Polix" AD Berane	0,3630	0,1470	18.330	29	5.351,02
Hipotekarna banka AD Podgorica	7,0000	4,0000	300.087	19	1.308.548,30
Hotelska grupa "Budvanska rivijera" AD Budva	7,7000	7,0000	6.200	22	45.569,82
HTP "Mimoza" AD Tivat	1,8000	1,8000	210	1	378,00
HTP "Ulcinjaska rivijera" AD Ulcinj	5,8000	4,0000	11.246	19	61.914,00
Industriaiimport-industriaiimpex AD Podgorica	10,2400	8,2000	67	2	669,76
Jugopetrol AD podgorica	15,0000	11,9000	64.600	144	812.187,11
Lovćen osiguranje AD Podgorica	10,0000	5,7200	1.661	6	11.628,24
Lutrija Crne Gore AD Podgorica	1,4000	1,3900	4.132	7	5.784,60
Marina AD bar	3,0000	2,5200	971	5	2.806,80
Mehanizacija i programat AD Nikšić	1,6000	1,5000	11.486	20	17.568,90
Montenegroberza AD Podgorica	600,0000	480,0000	482	5	273.200,00
Montenegro-express group AD Budva	0,1960	0,1360	40.395	5	6.070,77
Napredak AD Kotor	0,0699	0,0410	10.077.962	62	688.049,60
Održavanje željezničkih vozni sredstava AD	2,1000	1,4500	393.784	93	826.147,45
Otrantkomerc AD Podgorica	0,4800	0,4800	837	1	401,76
Poslovno logistički centar "morača" AD Podgorica	5,0000	4,0000	21.273	36	88.310,86
Profit APP International AD Podgorica	18,1800	12,0000	6.055	17	101.260,04
Sveti Stefan hoteli AD Budva	5,5000	4,1000	5.845	20	28.000,66
TP "Izbor" AD Bar	0,0061	0,0020	30.725.331	21	132.503,74
Vatrostalna AD Podgorica	1,1800	1,1800	181	1	213,58
Veleprodaja AD Nikšić	25,0000	24,0000	4.169	168	104.139,00
Državne obveznice				1	1.474,50
Obveznice fonda za obeštećenje	0,5000	0,5000	2.949	1	1.474,50
Korporativne obveznice				5	573.000,00
Hipotekarna banka AD Podgorica HBO3	100,0000	100,0000	105	1	105.000,00
Hipotekarna banka AD Podgorica HBO4	100,0000	90,0000	480	4	468.000,00
Investicioni fondovi				40	23.571,26
ZIF "Trend" AD Podgorica	0,0480	0,0450	228.000	9	10.761,00
ZIF "Atlas Mont" AD Podgorica	0,0221	0,0221	443.900	13	9.810,19
ZIF "Eurofond"	0,0085	0,0030	595.503	18	3.000,07
Regulisano tržište - UKUPNO				1.455	9.048.270

MTP ME

Na MTP ME tržištu se trgovalo akcijama 22 kompanija i ostvaren je promet u iznosu od 617 hiljade eura kroz 157 transakcija.

Struktura MTP ME tržišta u 2024. godini po emitentima

Emitent	cijena u €		Količina	Broj transakcija	Promet u €
	Najniža	Najviša			
Alpmont AD Herceg Novi	1,6600	1,6600	67	1	111,22
Bepek AD Berane	0,1500	0,1500	574	1	86,10
C.G. produkt AD Podgorica	21,2400	21,2400	48	3	1.019,52
Hidroterm AD Podgorica	21,0000	21,0000	32	1	672,00
HTP "Vektra Boka" AD Herceg Novi	0,1500	0,0400	8.804.499	12	355.514,37
HTP "Velika plaža" AD Ulcinj	8,0000	8,0000	125	1	1.000,00
Imako AD Bijelo Polje	1,9200	1,6800	5.598	12	9.684,04
Institut za crnu metalurgiju AD Nikšić	1,0100	0,9500	5.922	5	5.688,53
Jugoinspekt A.D. Podgorica	85,0000	40,0000	212	3	12.620,00
Maloprodaja AD Berane	0,2500	0,2500	700	1	175,00
Margomarket AD Podgorica	128,0000	128,0000	12	2	1.536,00
Poljoprivreda i šumarstvo AD Berane	5,0000	5,0000	943	5	4.715,00
Račica A.D. Tivat	2,5000	1,0000	150	4	275,00
Ribnjak A.D. Berane	1,7500	1,7500	310	1	542,50
SI Moneta A.D. Podgorica	0,1000	0,1000	170.160	31	17.016,00
Tara aerospace AD Mojkovac	1,0000	1,0000	20.624	22	20.624,00
TP "Vinopromet" AD Herceg Novi	10,4000	10,4000	205	3	2.132,00
TPC Ražnatović A.D. Podgorica	12,7800	7,0000	2.958	14	35.895,00
UTIP Crna Gora AD Podgorica	0,5800	0,3000	39.754	9	19.350,69
Zeta film AD Budva	1,2000	1,2000	70	1	84,00
Absolute AD Bar	1,3500	1,2000	43.080	3	58.152,00
Solana "Bajo Sekulić" AD Ulcinj	2,5000	0,6100	35.353	22	70.353,38
Ukupno				157	617.246,35

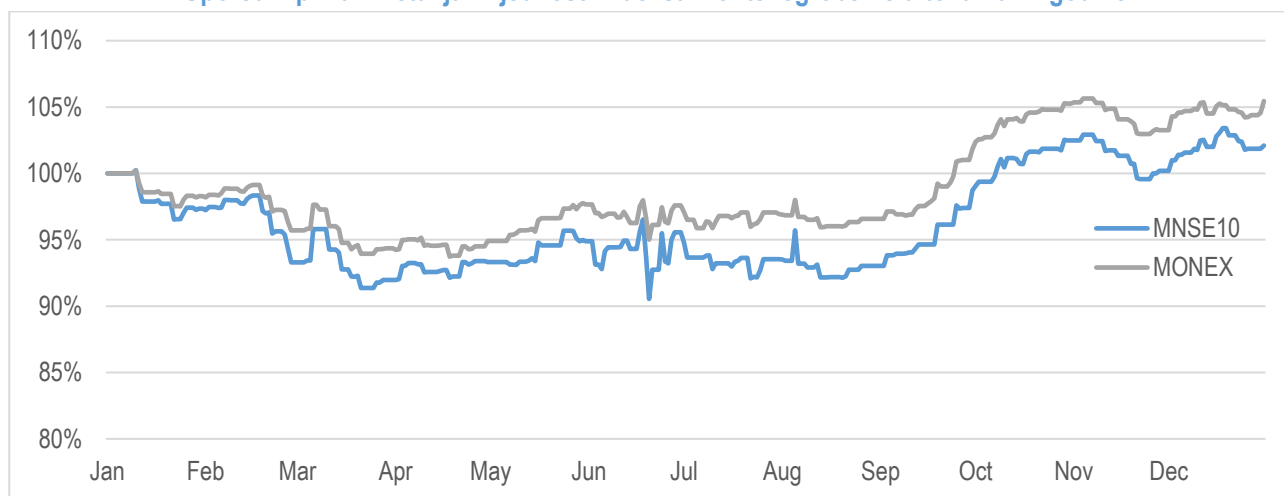
BERZANSKI INDEKSI

Vrijednosti indeksa Montenegroberze zabilježili su rast u 2024. godini i to MNSE10 2,1%, dok je indeks MONEX porastao za 5,5%. Početkom godine vrijednosti indeksa su se smanjivale i dostigle najmanje vrijednosti u drugom kvartalu 2024. godine. Sredinom godine vrijednosti indeksa su se zadržale na nižem nivou. U četvrtom kvartalu vrijednosti indeksa su se povećavale zabilježile najveće vrijednosti ove godine.

Montenegroberza je posljednjeg dana septembra izvršila XX redovnu reviziju vodećeg berzanskog indeksa MNSE10 (blue-chip) koji mjeri kretanje cijena najreprezentativnijih akcija kotiranih na Berzanskom i Slobodnom tržištu, kao i XLIII redovnu reviziju berzanskog indeksa MONEX.

Redovna revizija indeksa MNSE10 i MONEX-a vrši se dva puta godišnje, i to 31. marta i 30. septembra.

Uporedni prikaz kretanja vrijednosti indeksa Montenegroberze u toku 2024. godine

MNSE10

Indeks MNSE10 pokazuje rast od 2,1%, završavajući godinu na 1.086 poena, dok je tokom godine imao značajne oscilacije. Početkom godine, indeks je zabilježio pad u januaru i februaru, dostigavši najniži nivo u junu (963 poena). Međutim, od septembra se bilježi kontinuirani rast,

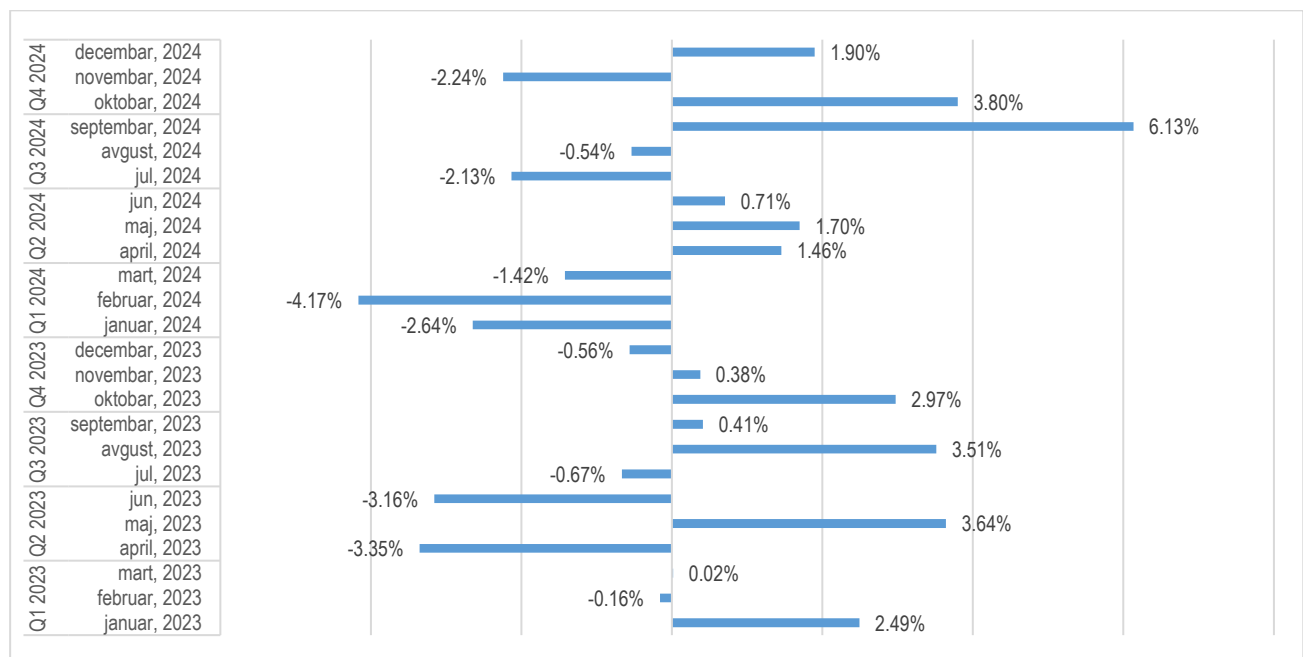
pri čemu je najveći skok zabilježen u posljednjem kvartalu, kada je indeks dostigao 1.100 poena u decembru. U poređenju sa 2023. godinom, kada je MNSE10 indeks rastao za 5,4%, ovogodišnji rast je nešto skromniji, što ukazuje na umjereniju dinamiku tržišta.

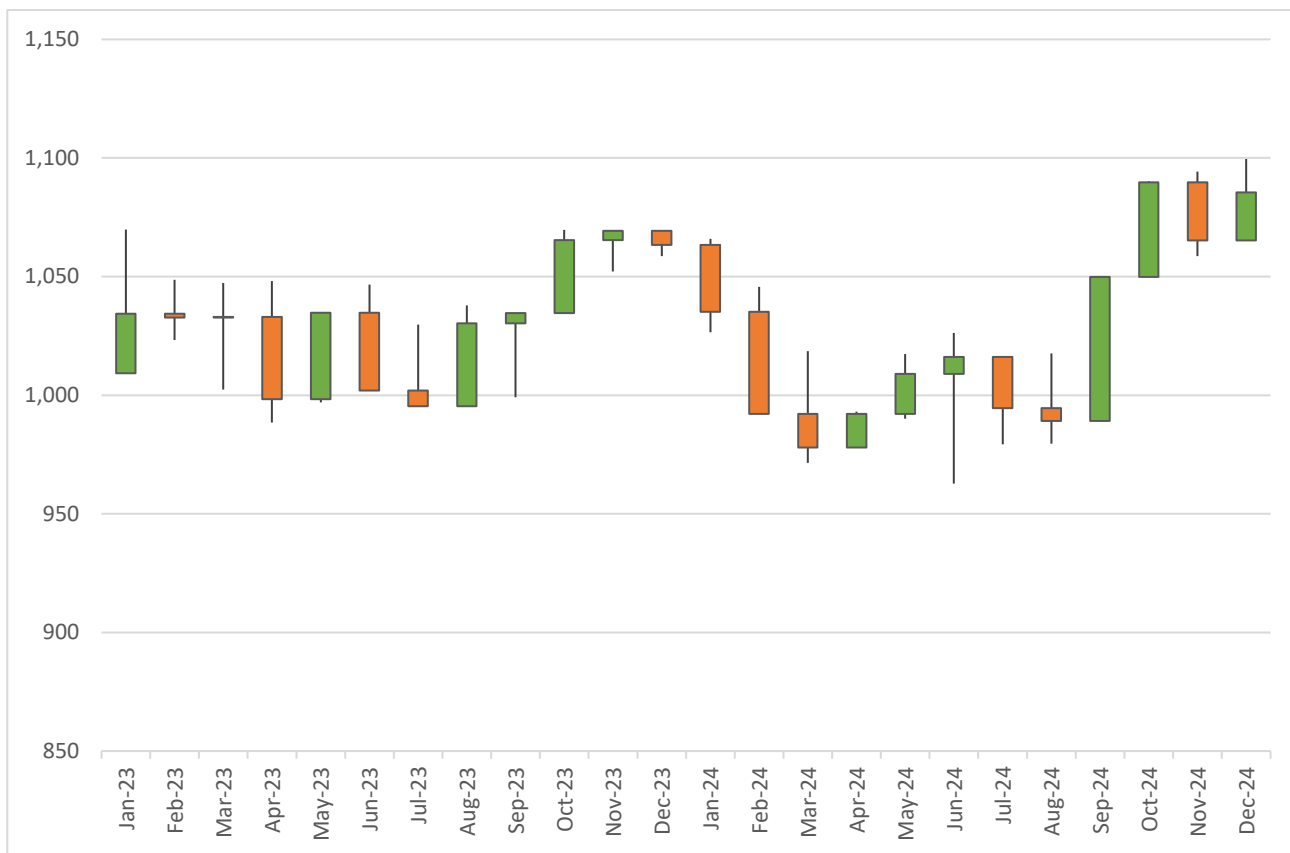
Kretanje vrijednosti indeksa MNSE10 u toku 2024. godine

Uporedni prikaz kretanja vrijednosti MNSE10 indeksa 2023-2024 godina po mjesecima

MNSE10							
		Početna vrijednost	Krajnja vrijednost	Apsolutna promjena	Promjena	Maksimalna vrijednost	Minimalna vrijednost
Q1 2023	Januar	1.009	1.034	25	2,5%	1.070	1.010
	Februar	1.034	1.033	-2	-0,2%	1.049	1.023
	Mart	1.033	1.033	0	0,0%	1.047	1.002
Q2 2023	April	1.033	998	-35	-3,4%	1.048	989
	Maj	998	1.035	36	3,6%	1.035	997
	Jun	1.035	1.002	-33	-3,2%	1.047	1.002
Q3 2023	Jul	1.002	995	-7	-0,7%	1.030	996
	Avgust	995	1.030	35	3,5%	1.038	996
	Septembar	1.030	1.035	4	0,4%	1.003	999
Q4 2023	Oktobar	1.035	1.065	31	3,0%	1.070	1.035
	Novembar	1.065	1.069	4	0,4%	1.069	1.052
	Decembar	1.069	1.063	-6	-0,6%	1.066	1.059
UKUPNO u 2023		1.009	1.063	54	5,4%	1.070	989
PROSJEČNO u 2023		1.028	1.033	5	0,5%	1.048	1.013
Q1 2024	Januar	1.063	1.035	-28	-2,64%	1.066	1.027
	Februar	1.035	992	-43	-4,17%	1.046	992
	Mart	992	978	-14	-1,42%	1.019	972
Q2 2024	April	978	992	14	1,46%	993	978
	Maj	992	1.009	17	1,70%	1.017	990
	Jun	1.009	1.016	7	0,71%	1.026	963
Q3 2024	Jul	1.016	995	-22	-2,13%	1.008	979
	Avgust	995	989	-5	-0,54%	1.018	980
	Septembar	989	1.050	61	6,13%	1.050	989
Q4 2024	Oktobar	1.050	1.090	40	3,80%	1.090	1.053
	Novembar	1.090	1.065	-24	-2,24%	1.094	1.059
	Decembar	1.065	1.086	20	1,90%	1.100	1.074
UKUPNO u 2024		1.063	1.086	22	2,1%	1.100	963
PROSJEČNO u 2024		1.023	1.025	2	0,2%	1.044	1.005
Δ	UKUPNA PROMJENA	54	22	-32	-3%	30	-26
	PROSJEČNA PROMJENA	-5	-8	-3	0%	-4	-9
	% PROMJENA	-1%	-1%	-59%	-54%	0%	-1%

Pregled trgovanja akcija emitenata koji ulaze u sastav indeksa MNSE 10

Emitent	cijena u €		Prosječna cijena (€)	Broj transakcija	Količina	Promet (€)	Učešće u prometu
	Najviša	Najniža					
HIPOTEKARNA BANKA AD PODGORICA	7,0000	4,0000	4,3606	19	300.087	1.308.548,30	24,34%
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD NIKŠIĆ	6,0000	5,1300	5,4100	82	32.584	176.280,13	3,28%
CRNOGORSKI TELEKOM AD PODGORICA	2,1900	1,8000	2,1016	152	871.233	1.830.971,86	34,06%
JUGOPETROL AD PODGORICA	15,0000	11,9000	12,5726	144	64.600	812.187,11	15,11%
CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM AD PODGORICA	1,5000	1,2600	1,3702	147	221.204	303.094,11	5,64%
13 JUL – PLANTAŽE AD PODGORICA	0,2700	0,1450	0,1726	59	550.263	94.952,11	1,77%
PORT OF ADRIA AD BAR	0,2300	0,1400	0,1854	63	158.161	29.321,07	0,55%
NAPREDAK AD KOTOR	0,0699	0,0410	0,0683	62	10.077.962	688.049,60	12,80%
LUKA BAR AD BAR	0,4010	0,2500	0,2959	51	97.615	28.888,78	0,54%
VELEPRODAJA AD NIKŠIĆ	25,0000	24,0000	24,9794	168	4.169	104.139,00	1,94%
Total				947	12.377.878	5.376.432,07	100%

MONEX

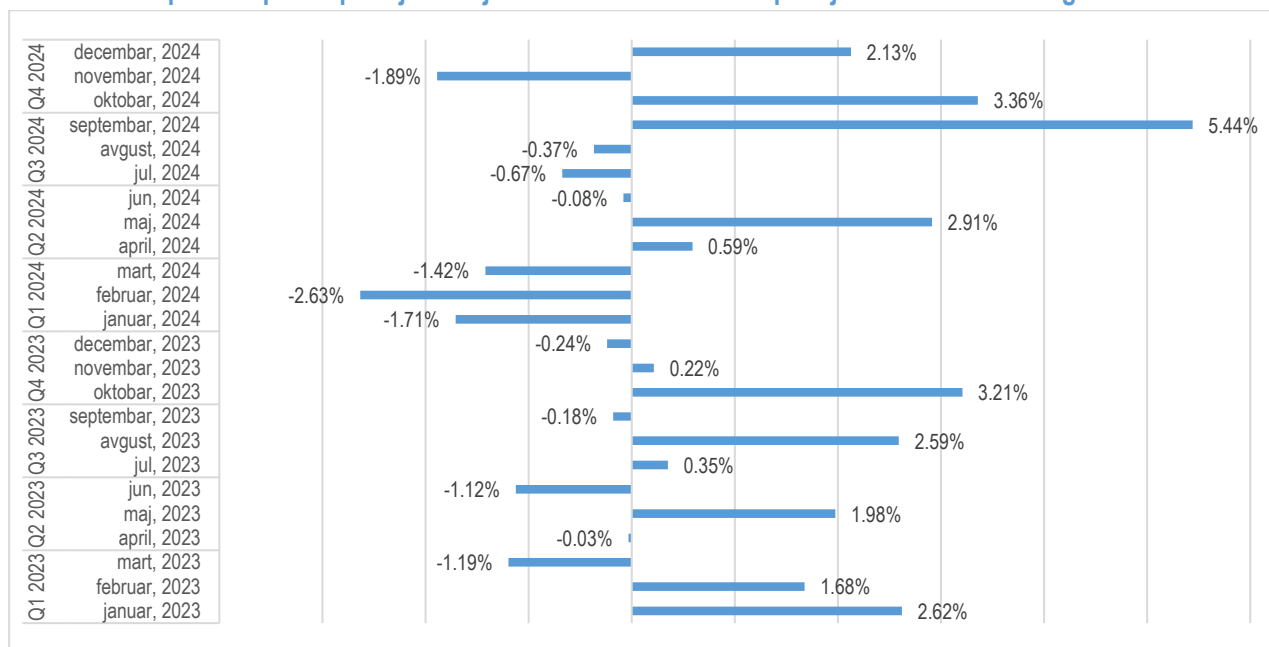
Indeks **MONEX** je zabilježio rast od **5,5%**, završavajući godinu na **16.433 poena**. Tokom 2024. godine indeks se kretao u rasponu od **14.606 do 16.463 poena**, pri čemu su najsnažnije oscilacije bile prisutne u prvom kvartalu, kada je indeks u martu dostigao najniži nivo (14.702 poena).

U drugoj polovini godine, MONEX je zabilježio stabilan rast, pri čemu su oktobar i novembar donijeli najveće dobitke, a konačna vrijednost od 16.433 poena predstavlja stabilizaciju u odnosu na ranije oscilacije.

Kretanje vrijednosti indeksa MONEX u toku 2024. godine

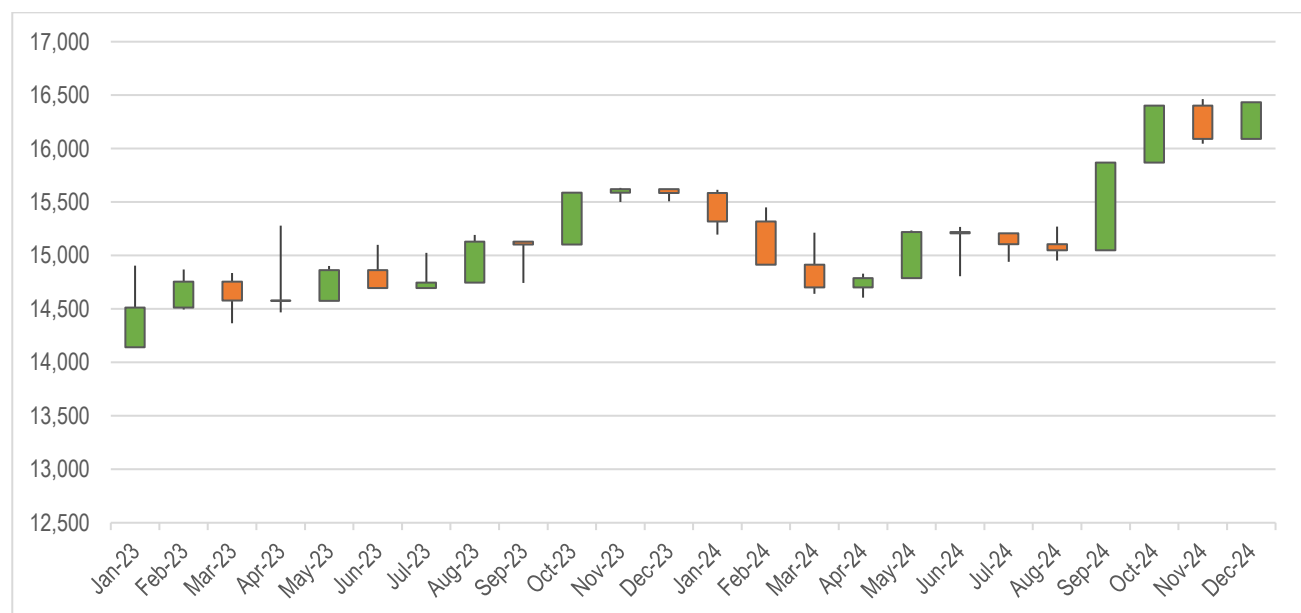

Uporedni prikaz promjene vrijednosti indeksa MONEX po mjesecima 2023-2024 godina

Uporedni prikaz kretanja vrijednosti indeksa MONEX 2023-2024 godina po mjesecima

MONEX						
	Početna vrijednost	Krajnja vrijednost	Apsolutna promjena	Promjena	Maksimalna vrijednost	Minimalna vrijednost
Q1 2023	Januar	14.141	14.512	371	2,62%	14.904
	Februar	14.512	14.755	243	1,68%	14.868
	Mart	14.755	14.579	-176	-1,19%	14.838
Q2 2023	April	14.579	14.575	-5	-0,03%	15.280
	Maj	14.575	14.863	288	1,98%	14.903
	Jun	14.863	14.696	-167	-1,12%	15.100
Q3 2023	Jul	14.696	14.747	52	0,35%	15.024
	Avgust	14.747	15.130	382	2,59%	15.191
	Septembar	15.130	15.102	-27	-0,18%	15.102
Q4 2023	Oktobar	15.102	15.587	484	3,21%	15.588
	Novembar	15.587	15.620	34	0,22%	15.632
	Decembar	15.620	15.583	-37	-0,24%	15.605
	UKUPNO u 2023	14.141	15.583	1.442	10,2%	15.632
	PROSJEČNO u 2023	14.859	14.979	120	0,8%	15.170
Q1 2024	Januar	15.583	15.317	-266	-1,71%	15.616
	Februar	15.317	14.914	-403	-2,63%	15.449
	Mart	14.914	14.702	-212	-1,42%	15.214
Q2 2024	April	14.702	14.788	87	0,59%	14.829
	Maj	14.788	15.219	431	2,91%	15.235
	Jun	15.219	15.207	-12	-0,08%	15.268
Q3 2024	Jul	15.207	15.105	-102	-0,67%	15.128
	Avgust	15.105	15.049	-55	-0,37%	15.271
	Septembar	15.049	15.868	819	5,44%	15.868
Q4 2024	Oktobar	15.868	16.401	533	3,36%	16.406
	Novembar	16.401	16.091	-310	-1,89%	16.463
	Decembar	16.091	16.433	342	2,13%	16.433
	UKUPNO u 2024	15.583	16.433	850	5,5%	16.463
	PROSJEČNO u 2024	15.354	15.425	71	0,5%	15.598
Δ	UKUPNA PROMJENA	1.442	850	-591	-5%	831
	PROSJEČNA PROMJENA	495	446	-49	0%	429
	% PROMJENA	3%	3%	-41%	-43%	3%

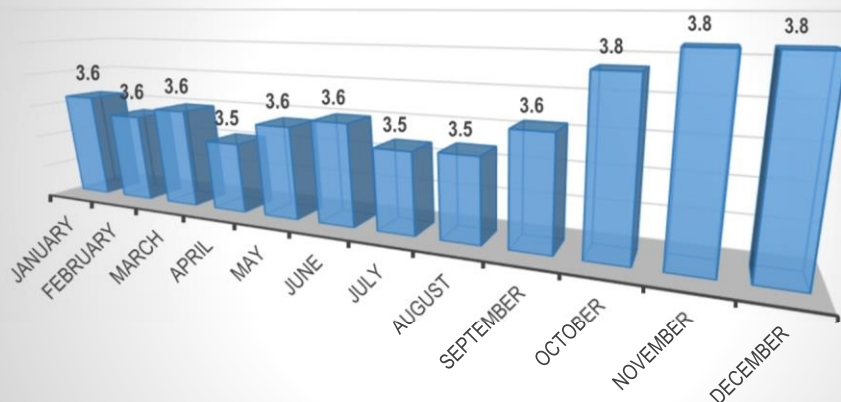
Pregled trgovanja akcija emitenata koji ulaze u sastav indeksa MONEX

Emitent	cijena u €		Prosječna cijena (€)	Broj transakcija	Količina	Promet (€)	Učešće u prometu
	Najviša	Najniža					
CRNOGORSKI TELEKOM AD PODGORICA	2,1900	1,8000	2,1016	152	871.233	1.830.971,86	24,56%
JUGOPETROL AD PODGORICA	15,0000	11,9000	12,5726	144	64.600	812.187,11	10,89%
CRNOGORSKI ELEKTROPRENOSNI SISTEM AD PODGORICA	1,5000	1,2600	1,3702	147	221.204	303.094,11	4,07%
VELEPRODAJA AD NIKŠIĆ	25,0000	24,0000	24,9794	168	4.169	104.139,00	1,40%
POSLOVNO LOGISTIČKI CENTAR "MORAČA" AD PODGORICA	5,0000	4,0000	4,1513	36	21.273	88.310,86	1,18%
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE AD NIKŠIĆ	6,0000	5,1300	5,4100	82	32.584	176.280,13	2,36%
HIPOTEKARNA BANKA AD PODGORICA	7,0000	4,0000	4,3606	19	300.087	1.308.548,30	17,55%
NAPREDAK AD KOTOR	0,0699	0,0410	0,0683	62	10.077.962	688.049,60	9,23%
PORT OF ADRIA AD BAR	0,2300	0,1400	0,1854	63	158.161	29.321,07	0,39%
LUKA BAR AD BAR	0,4010	0,2500	0,2959	51	97.615	28.888,78	0,39%
13 JUL - PLANTAŽE AD PODGORICA	0,2700	0,1450	0,1726	59	550.263	94.952,11	1,27%
ODRŽAVANJE ŽELJEZNIČKIH VOZNIH SREDSTAVA AD	2,1000	1,4500	2,0980	93	393.784	826.147,45	11,08%
SVETI STEFAN HOTELI AD BUDVA	5,5000	4,1000	4,7905	20	5.845	28.000,66	0,38%
TP "IZBOR" AD BAR	0,0061	0,0020	0,0043	21	30.725.331	132.503,74	1,78%
HOTELSKA GRUPA "BUDVANSKA RIVIJERA" AD BUDVA	7,7000	7,0000	7,3500	22	6.200	45.569,82	0,61%
PROFIT APP INTERNATIONAL AD PODGORICA	18,1800	12,0000	16,7234	17	6.055	101.260,04	1,36%
LOVČEN BANKA AD PODGORICA							0,00%
HTP "ULCINJSKA RIVIJERA" AD ULCINJ	5,8000	4,0000	5,5054	19	11.246	61.914,00	0,83%
ŽELJEZNIČKI PREVOZ CRNE GORE AD PODGORICA	1,7000	0,3800	1,6984	96	394.716	670.396,81	8,99%
MEHANIZACIJA I PROGRAMAT AD NIKŠIĆ	1,6000	1,5000	1,5296	20	11.486	17.568,90	0,24%
ZETATRANS AD PODGORICA	1,1000	0,9500	1,0410	12	6.256	6.512,53	0,09%
LUKA KOTOR AD KOTOR	8,6000	8,5000	8,5333	2	300	2.560,00	0,03%
ŽELJEZNIČKA INFRASTRUKTURA CRNE GORE AD PODGORICA	0,0214	0,0112	0,0159	15	3.020.660	48.162,67	0,65%
MARINA AD BAR	3,0000	2,5200	2,8906	5	971	2.806,80	0,04%
LOVČEN OSIGURANJE AD PODGORICA	10,0000	5,7200	7,0007	6	1.661	11.628,24	0,16%
INSTITUT "SIMO MILOŠEVIĆ" AD IGALO -	29,3000	18,2000	22,3846	8	123	2.753,30	0,04%
MONTECARGO AD PODGORICA	0,3650	0,2380	0,2622	8	72.449	18.995,26	0,25%
LUTRIJA CRNE GORE AD PODGORICA	1,4000	1,3900	1,4000	7	4.132	5.784,60	0,08%
CENTAR ZA ODMOR, REKREACIJU I LIJEČENJE "IGALO" AD	3,0000	3,0000	3,0000	1	703	2.109,00	0,03%
MONTENEGRO-EXPRESS GROUP AD BUDVA	0,1960	0,1360	0,1503	5	40.395	6.070,77	0,08%
INDUSTRIAIMPORT-INDUSTRIAIMPEX AD PODGORICA	10,2400	8,2000	9,9964	2	67	669,76	0,01%
UKUPNO				1.362	47.101.531	7.456.157,28	100,00%

TRŽIŠNA KAPITALIZACIJA

Tržišna kapitalizacija je tokom 2024. godine porasla za 7,2%, dostižući vrijednost od 3,8 milijardi eura na kraju godine. Tokom godine, tržišna kapitalizacija je oscilirala, pri čemu je najniži nivo dostignut u aprilu (3,5 milijardi eura), dok je najveća vrijednost kapitalizacije zabilježena u novembru, kada je dostigla 4,4 milijarde eura. Poređenjem sa prethodnom godinom, tržišna kapitalizacija je u 2024. godini pokazivala znatno manju volatilnost, s rastom od samo 1,7%. Ove promjene ukazuju na veći interes investitora, ali i na povećane oscilacije uslovljene promjenama u investicionim tokovima i tržišnim kretanjima.

Vrijednosti tržišne kapitalizacije milijardama € u toku 2024. godine

Uporedni prikaz kretanja vrijednosti tržišne kapitalizacije 2023-2024 godina po mjesecima

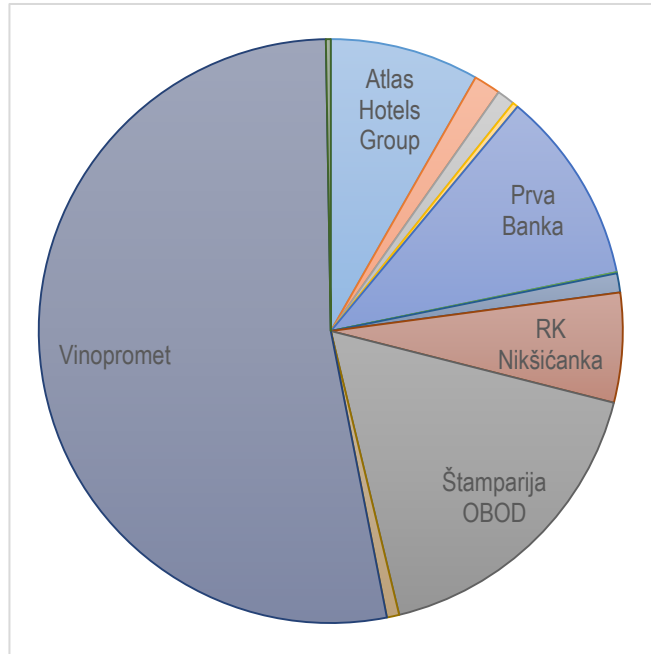
TRŽIŠNA KAPITALIZACIJA							
		Početna vrijednost (u €)	Krajnja vrijednost (u €)	Apsolutna promjena (u €)	Promjena	Maksimalna vrijednost (u €)	Minimalna vrijednost (u €)
Q1 2023	Januar	3.560.924.526	3.571.055.025	10.130.499	0,28%	3.584.822.937	3.561.296.015
	Februar	3.571.055.025	3.527.613.246	-43.441.779	-1,22%	3.542.675.857	3.526.389.667
	Mart	3.527.613.246	3.541.359.118	13.745.872	0,39%	3.550.325.345	3.520.431.674
Q2 2023	April	3.541.359.118	3.457.368.584	-83.990.533	-2,37%	3.579.573.522	3.453.099.664
	Maj	3.457.368.584	3.494.284.894	36.916.310	1,07%	3.546.583.057	3.456.971.162
	Jun	3.494.284.894	3.510.459.885	16.174.991	0,46%	3.575.846.672	3.510.459.885
Q3 2023	Jul	3.510.459.885	3.495.013.277	-15.446.608	-0,44%	3.518.556.431	3.490.131.691
	Av gust	3.495.013.277	3.573.305.154	78.291.877	2,24%	3.596.393.894	3.488.993.489
	Septembar	3.573.305.154	3.548.149.102	-25.156.052	-0,70%	3.573.557.323	3.512.968.256
Q4 2023	Oktobar	3.548.149.102	3.627.451.857	79.302.755	2,24%	3.658.449.939	3.548.140.881
	Novembar	3.627.451.857	3.621.256.195	-6.195.662	-0,17%	3.625.475.402	3.605.832.008
	Decembar	3.621.256.195	3.620.675.514	-580.681	-0,02%	3.623.205.453	3.608.185.890
	UKUPNO u 2023	3.560.924.526	3.620.675.514	59.750.988	1,7%	3.658.449.939	3.453.099.664
	PROSJEČNO u 2023	3.544.020.072	3.548.999.321	4.979.249	0,1%	3.581.288.819	3.523.575.024
Q1 2024	Januar	3.571.055.025	3.621.684.991	50.629.966	1,42%	3.626.092.915	3.610.702.747
	Februar	3.621.684.991	3.569.732.278	-51.952.713	-1,43%	3.654.005.411	3.569.732.278
	Mart	3.569.732.278	3.599.887.483	30.155.205	0,84%	3.613.287.988	3.569.732.278
Q2 2023	April	3.599.887.483	3.513.288.514	-86.598.969	-2,41%	3.618.174.407	3.504.322.766
	Maj	3.513.288.514	3.578.535.029	65.246.515	1,86%	3.587.325.234	3.517.700.838
	Jun	3.578.535.029	3.602.539.079	24.004.050	0,67%	3.636.874.895	3.552.669.685
Q3 2024	Jul	3.602.539.079	3.540.438.517	-62.100.562	-1,72%	3.607.991.725	3.533.989.043
	Av gust	3.540.438.517	3.544.530.276	4.091.759	0,12%	3.619.802.619	3.525.433.033
	Septembar	3.544.530.276	3.620.774.829	76.244.553	2,15%	3.621.640.386	3.544.530.326
Q4 2024	Oktobar	3.620.774.829	3.771.530.179	150.755.351	4,16%	3.771.530.179	3.647.977.203
	Novembar	3.771.530.179	3.826.896.861	55.366.682	1,47%	4.394.023.887	3.820.473.841
	Decembar	3.826.896.861	3.826.414.113	-482.748	-0,01%	3.853.119.476	3.814.471.654
	UKUPNO u 2024	3.571.055.025	3.826.414.113	255.359.089	7,2%	4.394.023.887	3.504.322.766
	PROSJEČNO u 2024	3.613.407.755	3.634.687.679	21.279.924	0,6%	3.716.989.093	3.600.977.974
Δ	UKUPNA PROMJENA	10.130.499	205.738.599	195.608.100	5,5%	735.573.948	51.223.103
	PROSJEČNA PROMJENA	69.387.683	85.688.358	16.300.675	0,4%	135.700.274	77.402.951
	% PROMJENA	2,0%	2,4%	327%	304%	3,8%	2,2%

VANBERZANSKO TRŽIŠTE (OTC)

Centralnog klirinško depozitarnog društva a.d. Podgorica 17. juna 2022. godine dobilo je dozvolu za obavljanje poslova organizovanja vanberzanskog tržišta (OTC) i upravljanje sistemom kliringa i saldiranja transakcija zaključenih na OTC-u. Vanberzansko tržište postaje značajan segment ukupne trgovine, pružajući dodatne mogućnosti za investitore.

Ukupna vrijednost transakcija na vanberzanskom tržištu (OTC) iznosila je 2.356.987 eura, sa ukupno 63 zaključene transakcije. Najveći obim trgovanja zabilježen je u junu, kada je promet dostigao 1.267.045 eura, dok je najveći broj transakcija zaključen u maju (27 transakcija).

Najviše se trgovalo instrumentima emitenata Vinopromet, Štamparija OBOD, Prva Banka, Atlas Hotels Group i RK Nikšićanka.

Uporedni prikaz transakcija na vanberzanskom tržištu (OTC) 2023-2024 godina po mjesecima

VANBERZANSKO TRŽIŠTE (OTC)						
	Vrijednost transakcija (€)	Ukupan broj transakcija	Prosjeak po transakciji	Broj instrumenata	Prosjeak po instrumentu	
Obim u €						
Q1 2023	Januar	0	0	0		
	Februar	0	0	0		
	Mart	100.010	2	50.005	2	50.005
Q2 2023	April	0	0	0		
	Maj	13.915	1	13.915	1	13.915
	Jun	0	0	0		
Q3 2023	Jul	0	0	0		
	Av gust	1.345	5	269	3	448
	Septembar	157.418	17	9.260	4	39.354
Q4 2023	Oktober	257.236	6	42.873	3	85.745
	Novembar	210.886	6	35.148	2	105.443
	Decembar	7.780	2	3.890	2	3.890
	UKUPNO u 2023	748.590	39	19.195	17	298.801
	PROSJEČNO u 2023	62.382	3	22.194	1	42.686
Q1 2024	Januar	66.269	6	11.045	5	13.254
	Februar	1.070	2	535	2	535
	Mart	248.098	3	82.699	2	124.049
Q2 2024	April	37.716	2	18.858	2	18.858
	Maj	39.516	27	1.464	5	7.903
	Jun	1.267.045	3	422.348	3	422.348
Q3 2024	Jul	2.296	3	765	1	2.296
	Av gust	0	0	-	0	-
	Septembar	109.067	4	27.267	3	36.356
Q4 2024	Oktober	665	2	333	1	665
	Novembar	121.559	5	24.312	2	60.779
	Decembar	463.688	6	77.281	3	154.563
	UKUPNO u 2024	2.356.987	63	37.412	16	841.606
	PROSJEČNO u 2024	196.416	5	60.628	2	76.510
Δ	UKUPNA PROMJENA	1.608.398	24	18.218	-1	542.804
	PROSJEČNA PROMJENA	134.033	2	38.434	1	33.824
	% PROMJENA	215%	62%	95%	-6%	182%

POSLOVANJE UČESNIKA NA TRŽIŠTU KAPITALA

Učesnici na tržištu kapitala čine ključnu infrastrukturu neophodnu za funkcionisanje efikasnog, transparentnog i sigurnog tržišnog sistema. Njihova međusobna koordinacija, uz nadzor Komisije, osigurava integritet tržišta, zaštitu investitora i kontinuirani razvoj domaće investicione klime.

Ovo poglavlje daje pregled strukture i aktivnosti najznačajnijih institucija koje operišu na tržištu kapitala Crne Gore – od Centralnog klirinško depozitarnog društva, preko Montenegroberze kao organizatora regulisanog tržišta, do investicionih društava, ovlašćenih kreditnih institucija i depozitara. Svaka od ovih institucija ima specifičnu, ali međusobno povezanu ulogu u procesima registracije, trgovine, kliringa, saldiranja i pružanja investicionih usluga.

U periodu koji je za nama, njihovo poslovanje pokazalo je otpornost, prilagodljivost i sve veći stepen digitalizacije, čime su dodatno ojačani temelji tržišne infrastrukture. Uz stratešku podršku Komisije i dalju harmonizaciju sa evropskom regulativom, stvaraju se preduslovi za još efikasnije, konkurentnije i inkluzivnije tržište kapitala u Crnoj Gori.

CENTRALNO KLIRINŠKO DEPOZITARNO DRUŠTVO

Centralno Klirinško Depozitarno Društvo je pravno lice koje se osniva i posluje kao akcionarsko društvo radi obavljanja sljedećih poslova:

vodi registar dematerijalizovanih hartija od vrijednosti;

upravlja sistemom kliringa i saldiranja transakcija zaključenih na regulisanom tržištu, MTP-u i OTP-u ili izvan regulisanog tržišta, MTP-a i OTP-a. Kliring je postupak utvrđivanja međusobnih obaveza kupca i prodavca finansijskih instrumenata u cilju razmjene tih finansijskih instrumenata i novca. Saldiranje je konačan prenos finansijskih instrumenata i novca između kupca i prodavca i realizacija transakcije;

vodi sistem saldiranja kao agent za saldiranje;

određuje jedinstvene identifikacione oznake hartija od vrijednosti koje su upisane u registar hartija od vrijednosti;

- otvara i vodi račune hartija od vrijednosti i izdaje potvrde o stanju na računima;
- vrši upis u vezi sa emisijom, brisanjem ili zamjenom dematerijalizovanih hartija od vrijednosti;
- upisuje prenos dematerijalizovanih hartija od vrijednosti sa jednog računa na drugi;

- vrši upis, promjenu ili brisanje prava trećih lica nad dematerijalizovanim hartijama od vrijednosti i drugim pravnim poslovima čiji su predmet dematerijalizovane hartije od vrijednosti;
- učestvuje u radu i sarađuje sa međunarodnim organizacijama koje se bave poslovima registracije, kliringa i saldiranja;
- pruža usluge u vezi sa korporativnim aktivnostima emitenta dematerijalizovanih hartija od vrijednosti;
- obavlja poslove u vezi sa preuzimanjem akcionarskih društava; i
- druge poslove u skladu sa zakonom.

Centralna depozitarna agencija a.d. Podgorica koja je do dana stupanja na snagu Zakona o tržištu kapitala obavljala poslove registra dematerijalizovanih hartija od vrijednosti, poslove kliringa i saldiranja zaključenih transakcija sa hartijama od vrijednosti, u skladu sa Zakonom o hartijama od vrijednosti („Službeni list RCG”, br. 59/00, 43/05 i 28/06 i „Službeni list CG”, broj 6/13), nastavila je da obavlja djelatnost kao Centralno klirinško depozitarno društvo, u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala.

Shodno Zahtjevu Centralnog klirinškog depozitarnog društva a.d. Podgorica za izdavanje dozvole za obavljanje dodatnih poslova broj 04/6-605/1-22 od 01. juna 2022. godine na 190. sjednici od 17. juna 2022. godine, Komisija je donijela Rješenje kojim se izdaje Centralnom klirinško depozitarnom društvu AD Podgorica, dozvola za obavljanje dodatnih poslova organizovanje vanberzanskog tržišta (OTC) i upravljanje sistemom kliringa i saldiranja transakcija zaključenih na OTC-u.

MONTENEGROBERZA

Poslovanjem regulisanog tržišta u Crnoj Gori upravlja organizator tržišta sa sjedištem u Crnoj Gori, osnovan kao akcionarsko društvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija obavljanja privrednih djelatnosti, ako ima dozvolu za rad izdatu od strane Komisije, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala.

Montenegroberza a.d. Podgorica koja je obavljala poslove na osnovu dozvole izdate u skladu sa Zakonom o hartijama od vrijednosti („Službeni list RCG”, br. 59/00, 43/05 i 28/06 i „Službeni list CG”, broj 6/13), nastavila je da obavlja poslove kao organizator tržišta, u skladu sa odredbama Zakona o tržištu kapitala.

Montenegroberza a.d. Podgorica posluje na način koji omogućava efikasno povezivanje ponude i tražnje hartija od vrijednosti i objavljivanje informacija koje se odnose na regulisano tržište, na način koji sprječava nelojalnu konkurenciju ili uvođenje neopravdanih ograničenja za ulazak na tržište.

Regulisano tržište kapitala je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za zaključivanje ugovora o kupoprodaji finansijskih instrumenata uključenih u trgovanje po pravilima tog sistema, koje posluje kontinuirano u skladu sa ovim zakonom. Regulisano tržište Montenegroberze čine sljedeći segmenti:

- Berzansko tržište
 - Prime tržište
 - Standard tržište
- Slobodno tržište

Pored Regulisanog tržišta Montenegroberza je organizovala i multilateralnu trgovačku platformu koja je multilateralni sistem koji organizuje ili kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za kupovinu i prodaju finansijskih instrumenata u skladu sa pravilima tog sistema i to:

- Multilateralnu trgovačku platformu - MTP ME tržište
 - MTP ME SUSTAINABLE
 - MTP ME BANKRUPTCY
- Multilateralnu trgovačku platformu za emitente u razvoju - MTP GROW tržište

Montenegroberza a.d. Podgorica može da upravlja i organizovanom trgovačkom platformom koja je multilateralni sistem koji nije regulisano tržište ili MTP, u kojem višestruki interesi trećih strana za kupovinu i prodaju obveznica, strukturiranih

finansijskih proizvoda, jedinica emisije gasa sa efektom staklene bašte ili derivata mogu biti u interakciji u okviru sistema, na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u skladu sa zakonom.

INVESTICIONA DRUŠTVA I OVLAŠĆENE KREDITNE INSTITUCIJE

Investiciono društvo je akcionarsko društvo koje na osnovu dozvole koju izdaje Komisija, pruža kao pretežnu djelatnost investicione usluge i pomoćne usluge.

Investicione usluge su usluge i aktivnosti koje obuhvataju:

- prijem i prenos naloga koji se odnose na jedan ili više finansijskih instrumenata;
- izvršenje naloga za račun klijenta;
- trgovanje za svoj račun;
- upravljanje portfeljem;
- investiciono savjetovanje;
- usluge sprovođenja ponude, odnosno prodaje finansijskih instrumenata sa obavezom otkupa;
- usluge sprovođenja ponude, odnosno prodaje finansijskih instrumenata bez obaveze otkupa;
- upravljanje MTP-om; i
- upravljanje OTP-om.

Pomoćne usluge su:

- čuvanje i administriranje finansijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući kastodi usluge i sa tim povezane usluge, kao što je upravljanje novčanim sredstvima i kolateralima;
- odobravanje kredita i zajmova investitoru radi omogućavanja zaključenja transakcije sa jednim ili više finansijskih instrumenata, ako je u transakciju uključeno društvo koje daje zajam ili kredit;
- davanje opštih preporuka u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i srodnim pitanjima i uslugama koji su u vezi sa spajanjem i sticanjem udjela u društvima;
- usluge poslovanja stranom valutom u vezi sa pružanjem investicionih usluga;
- istraživanje i finansijska analiza ili opšte preporuke u vezi sa transakcijama finansijskim instrumentima;
- usluge u vezi sprovođenja ponude odnosno prodaje finansijskih instrumenata sa obavezom otkupa;
- investicione usluge i aktivnosti, kao i pomoćne usluge koje se odnose na osnovnu imovinu sadržanu u derivatu, ako su povezane sa investicionim i pomoćnim uslugama.

Ovlašćena kreditna institucija je banka ili druga kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori kojoj je Komisija za tržište kapitala izdala dozvolu za pružanje investicionih usluga i kojoj je Centralna banka odobrila obavljanje tih usluga.

Komisija vodi Registar investicionih društava i ovlašćenih kreditnih institucija kojima je izdata dozvola za pružanje investicionih usluga i obavljanje investicionih aktivnosti.

Na dan 31. decembar 2023. godine deset investicionih društava i sedam ovlašćenih kreditnih institucija pružaju investicione usluge.

Pregled investicionih društava i ovlašćenih kreditnih institucija na dan 31.12.2024. godine

Investiciono društvo/ovlašćena kreditna institucija	Datum dozvole za obavljanje investicione usluge
CG broker diler ad Podgorica	13.08.2002; 14.12.2002; 03.06.2009.
VIP Broker Diler a.d. Podgorica	29.12.2005; 15.08.2007; 30.12.2008.
Bull and Bear a.d. Podgorica	27.03.2008.
Hipotekarna banka a.d. Podgorica	12.05.2008; 11.03.2010.
Prva banka Crne Gore - osnovana 1901. godine	25.07.2008.
Crnogorska Komercijalna Banka a.d. Podgorica	29.10.2008.
Universal Capital Bank a.d. Podgorica	26.10.2011; 12.06.2014; 12.08.2016.

Erste bank a.d. Podgorica	12.08.2016.
Limit Prime Securities AD	18.05.2017.
Zapad banka a.d. Podgorica	16.05.2019.
SASA CAPITAL a.d. Podgorica	11.10.2019.
TEMPLER FX a.d. Podgorica	15.11.2019.
FINVEO a.d. Podgorica	31.07.2020.
ADRIATIC BANK a.d. Podgorica	11.03.2021.
RSI Global investiciono društvo a.d. Podgorica	11.10.2021.
Nozax a.d. Podgorica	17.12.2021.
TF Capital a.d. Podgorica	27.05.2022.

POSLOVANJE DEPOZITARA

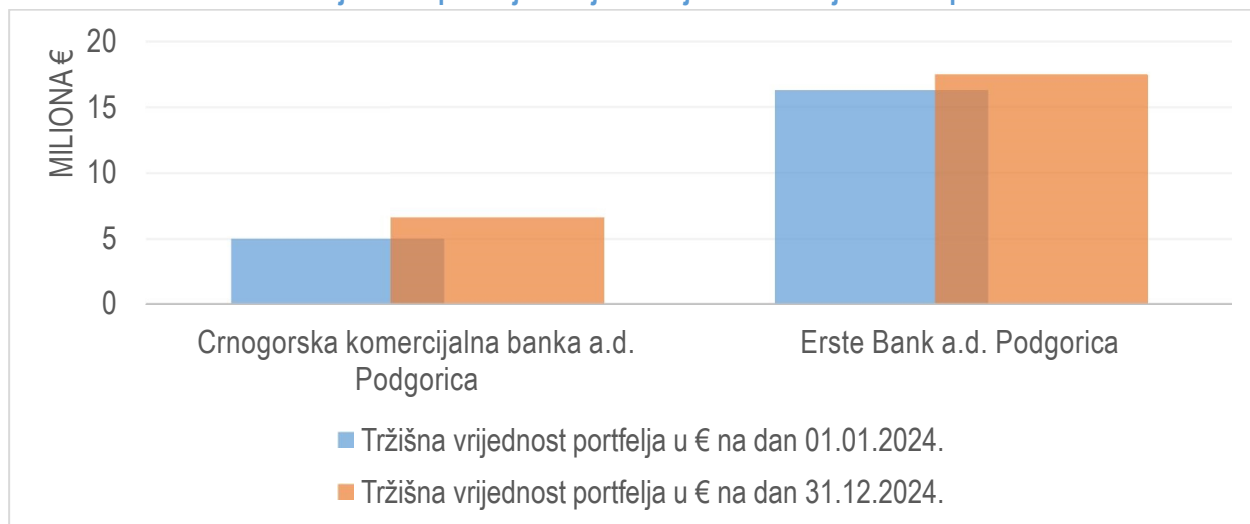
Lista depozitara na dan 31.12.2022. godine sa datumom dobijanja dozvole za rad:

Depozitar	datum dobijanja dozvole
1. Crnogorska komercijalna banka ad Podgorica	24.7.2012.
2. Erste bank ad Podgorica	12.9.2014.

Tržišna vrijednosti portfelja hartija od vrijednosti o kojima se depozitar stara

Depozitar	Tržišna vrijednost portfelja u € na dan	
	01.01.2024.	31.12.2024.
Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica	5.009.504	6.631.505
Erste Bank a.d. Podgorica	16.290.546	17.488.872
Ukupno	21.300.050	24.120.377

Tržišna vrijednosti portfelja hartija od vrijednosti o kojima se depozitar stara

Pregled klijenata depozitara

Naziv depozitara	Klijenti
Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica	OIF Moneta
	OIF HLT fond
	OIF Atlas Mont
Erste Bank a.d. Podgorica	OIF Trend
	OIF WVP Premium
	ZIF Trend a.d. Podgorica

POSLOVANJE INVESTICIONIH FONDOVA U CRNOJ

Na crnogorskom tržištu kapitala je na kraju 2024. godine poslovalo pet otvorenih i tri zatvorena investiciona fonda. Pored ovih osam investicionih fondova, Zatvoreni investicioni fond Atlas Mont se nalazi u blokadi iz razloga što nema depozitarnu banku.

ZATVORENI INVESTICIONI FONDOVI

Vrijednost neto imovine zatvorenih investicionih fondova predstavlja ukupnu imovinu ovih fondova uloženu u hartije od vrijednosti, nekretnine i novčana sredstva umanjenu za obaveze fondova (kreditna zaduženja fondova i ostala dugovanja).

Ukupna neto imovina zatvorenih investicionih fondova je na početku godine iznosila oko 25,52 miliona eura a na kraju 2024. godine je iznosila oko 32,43 miliona eura, što predstavlja povećanje od 27,09 %, što je prikazano u narednoj tabeli. Rast vrijednosti imovine zabilježen kod ZIF-a Eurofond od nešto više od 43,68 %, dok se vrijednost imovine ZIF-a Trend povećala za 2,09%.

Imovina Zatvorenog investicionog fonda HLT a.d. bila negativna na početku godine, dok je DZU Primi, koja je upravljala ovim fondom, oduzeta dozvola za rad, te od momenta oduzimanja dozvole za rad Komisija nije u posjedu izvještaja ZIF HLT Fond.

Svi zatvoreni investicioni fondovi, nalaze u situaciji otežane likvidnosti, prije svega kao posledice strukture imovine

portfelja i neraspolaganja sa značajnim novčanim sredstvima.

Zakon o investicionim fondovima dozvoljava zatvorenim investicionim fondovima ulaganje sredstava u hartije od vrijednosti, nekretnine, novčana sredstva i derivativne hartije od vrijednosti. Na početku 2024. godine je imovina zatvorenih investicionih fondova uložena hartije od vrijednosti i nekretnine, a procentualni odnos ulaganja varira od fonda do fonda. Ova ulaganja uglavnom predstavljaju nasleđe ulaganja fondova zajedničkog ulaganja iz kojih su i nastali.

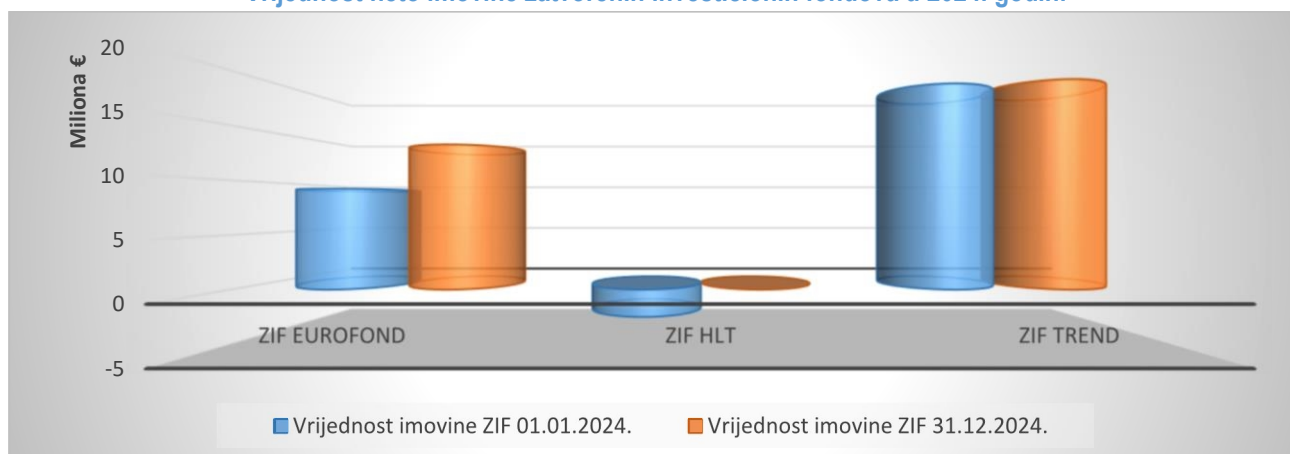
Kada govorimo o zatvorenim investicionim fondovima, ZIF Eurofond a.d. u svom portfelju ima hartije od vrijednosti dok ZIF Trend ima značajno učešće nekretnina u strukturi ulaganja u toku 2024. godine, na početku godine je to iznosilo 43,65% dok je učešće nekretnina na kraju 2024. godine bilo 44,90%.

U narednim tabelama i grafikonima je data struktura ulaganja zatvorenih investicionih fondova na početku i kraju 2024. godine.

Vrijednost neto imovine zatvorenih investicionih fondova u 2024. godini

FOND	Vrijednost imovine ZIF 01.01.2024.	Vrijednost imovine ZIF 31.12.2024.	Promjena vrijednosti	% promjena vrijednosti
ZIF EUROFOND	9.221.946,00 €	13.250.440,99 €	4.028.494,99 €	43,68%
ZIF HLT	-2.492.552,66 €	-	-	-
ZIF TREND	18.795.212,53 €	19.188.356,78 €	393.144,25 €	2,09%
UKUPNO:	25.524.605,87 €	32.438.797,77 €	4.421.639,24 €	27,09%

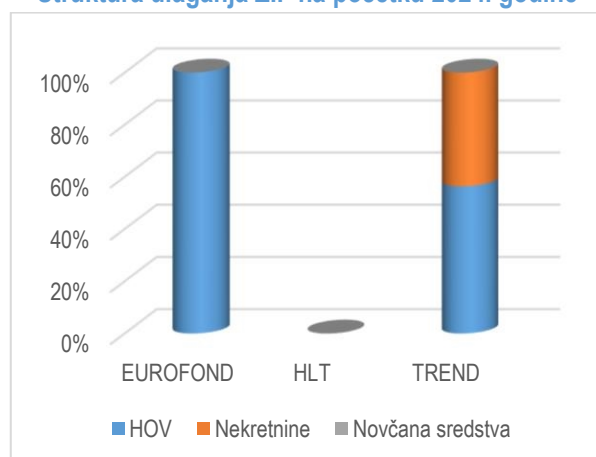
Vrijednost neto imovine zatvorenih investicionih fondova u 2024. godini

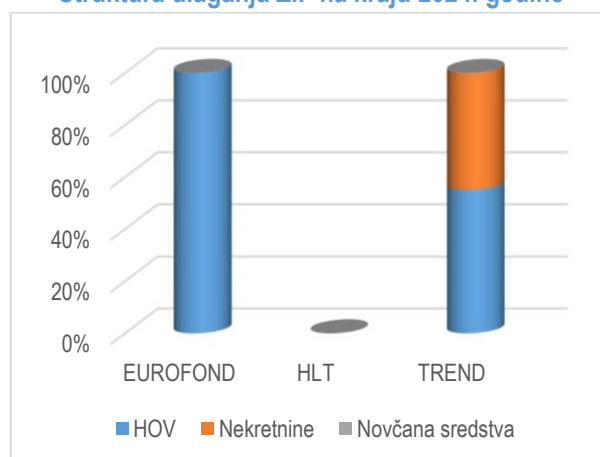
Struktura ulaganja zatvorenih investicionih fondova u 2024. godini

FOND	HOV		Nekretnine		Novčana sredstva		UKUPNO
	€	%	€	%	€	%	
	01.01.2024. godine						
ZIF EUROFOND	13.482.737	100%	0	0%	0	0%	13.482.737
ZIF HLT	0	-	0	-	0	-	0
ZIF TREND	11.568.881	56%	8.960.730	44%	592	0%	20.530.203
Ukupno	25.051.618	74%	8.960.730	26%	592	0%	34.012.940
	31.12.2024. godine						
ZIF EUROFOND	17.518.975	100%	0	0%	0	0%	17.518.975
ZIF HLT	0	-	0	-	0	-	0
ZIF TREND	11.493.881	55%	9.394.600	45%	34.876	0%	20.923.357
Ukupno	29.012.856	75%	9.394.600	24%	34.876	0%	38.442.332

Struktura ulaganja ZIF na početku 2024. godine

Struktura ulaganja ZIF na kraju 2024. godine

OTVORENI INVESTICIONI FONDOVI

Na crnogorskom tržištu kapitala je na kraju 2024. godini poslovalo 5 otvorenih investicionih fondova, i to: OIF Atlas Mont, OIF HLT Fond, OIF Moneta, OIF Trend i OIF WVP Premium.

OIF Atlas Mont je u 2024. godini ponovo pokrenuto poslovanje, dobijanjem saglasnosti na prenos upravljanja OIF Atlas Mont 24. 5. 2024. godine.

Ukupna imovina otvorenih fondova na početku 2024. godine je iznosila oko 10,26 miliona €. Na kraju 2024. godine vrijednost svih otvorenih investicionih fondova je iznosila oko 11,47 miliona €, što u procentualnom iznosu predstavlja povećanje od 14,49%.

U ovoj godini samo je vrijednost OIF Moneta se smanjila, dok je u ovoj godini vrijednost imovine dok je vrijednost imovine preostalih fondova se povećala. Najveći rast vrijednosti imovine je ostvaren kod OIF-a WVP Premium od 116,40%.

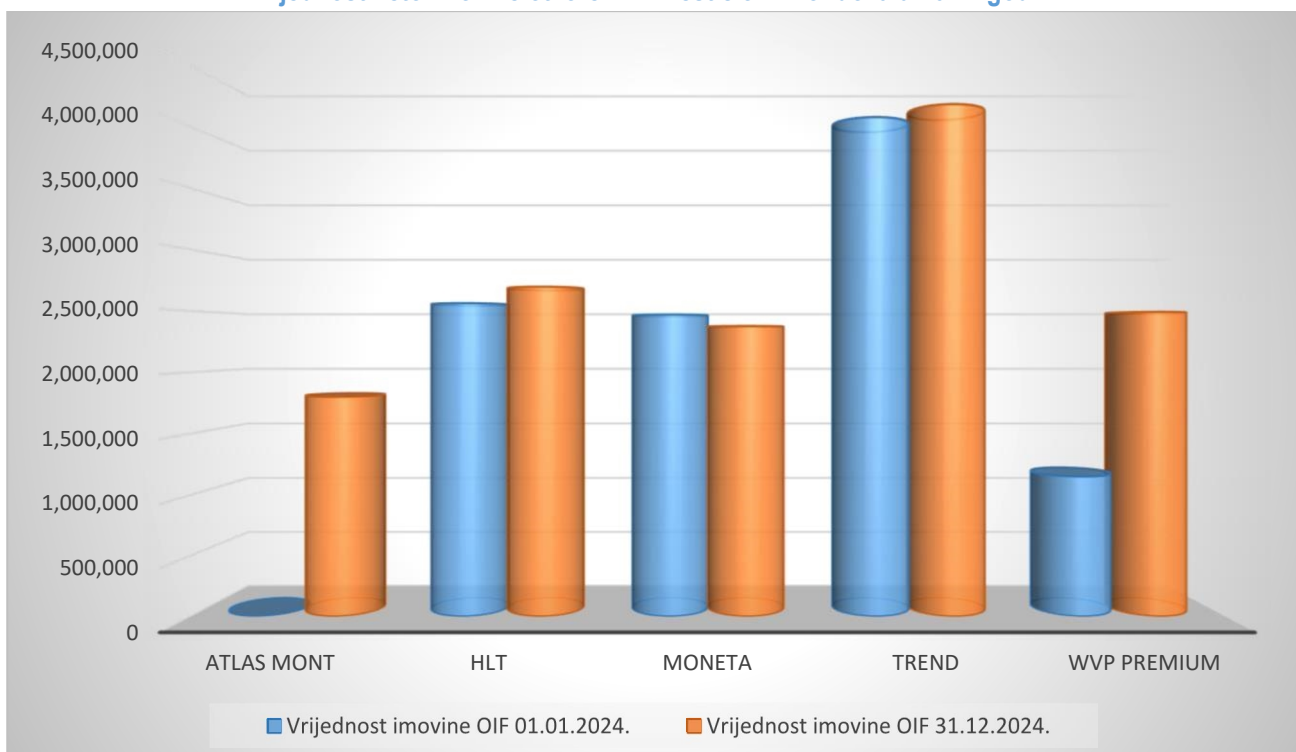
Zakon o investicionim fondovima, dozvoljava otvorenim investicionim fondovima ulaganje sredstava u hartije od vrijednosti, novčana sredstva i derivativne hartije od vrijednosti.

U narednim tabelama i graphicima je data struktura ulaganja otvorenih investicionih fondova na početku i kraju 2024. godine.

Vrijednost neto imovine otvorenih investicionih fondova u 2024. godini

FOND	Vrijednost imovine OIF 01.01.2024.	Vrijednost imovine OIF 31.12.2024.	Promjena vrijednosti	
ATLAS MONT	-	1.800.248	-	-
HLT	2.562.561	2.696.744	134.183	5,24%
MONETA	2.469.838	2.376.646	-93.192	-3,77%
TREND	4.076.584	4.182.133	105.548	2,59%
WVP PREMIUM	1.151.449	2.491.738	1.340.290	116,40%
UKUPNO:	10.260.432	13.547.509	1.486.829	32,04%

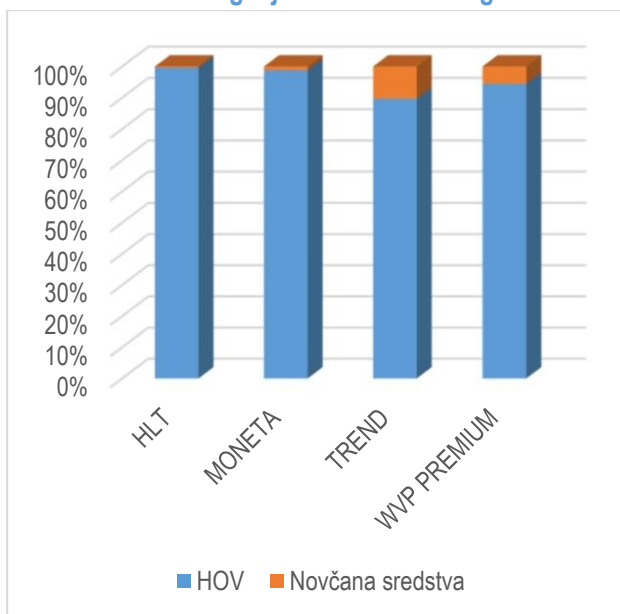
Vrijednost neto imovine otvorenih investicionih fondova u 2024. godini

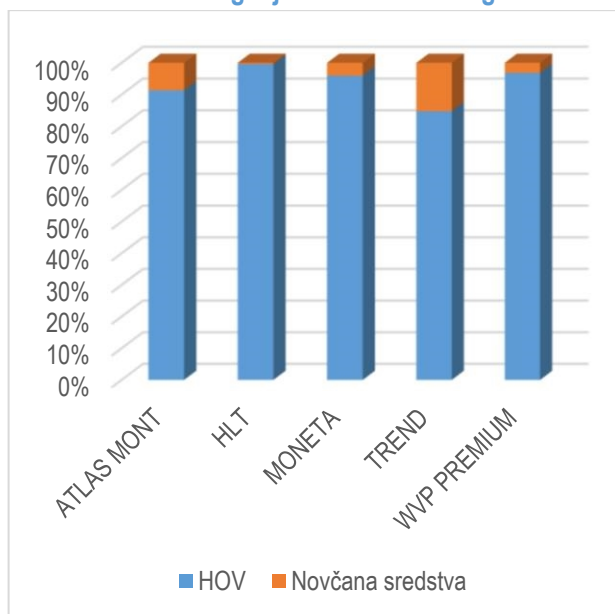
Struktura ulaganja otvorenih investicionih fondova u 2024. godini

FOND	HOV		Novčana sredstva		Ukupno
	€	%	€	%	
	01.01.2024. godine				
OIF HLT	2.561.173	99,6%	9.246	0,4%	2.570.419
OIF MONETA	2.448.331	99%	29.715	1%	2.478.046
OIF TREND	3.661.240	90%	421.946	10%	4.083.186
OIF WVP PREMIUM	1.107.816	94%	65.074	6%	1.172.890
Ukupno	9.778.560	95%	525.981	5%	10.304.541
	31.12.2024. godine				
OIF ATLAS MONT	1.647.483	91%	155.524	9%	1.803.007
OIF HLT	2.695.123	99,6%	10.202	0,4%	2.705.325
OIF MONETA	2.288.900	96%	95.768	4%	2.384.668
OIF TREND	3.554.984	85%	637.393	15%	4.192.377
OIF WVP PREMIUM	2.440.007	97%	79.489	3%	2.519.496
Ukupno	12.626.496	93%	978.376	7%	13.604.873

Struktura ulaganja OIF 01.01.2024. godine

Struktura ulaganja OIF 31.12.2024. godine

Vlasnici investicionih jedinica su u mogućnosti da, kada to žele, traže otkup investicionih jedinica otvorenog fonda od društva za upravljanje koje upravlja fondom.

U 2024. godini je došlo do smanjenja broja investicionih jedinica kod otvorenih fondova HLT Fond, Moneta i Trend, dok je značajan rast broja imao OIF WVP Premium.

Najveće smanjenje broja investicionih jedinica je zabilježeno kod OIF-a HLT Fond od 1,46 % dok su vlasnici investicionih jedinica OIF-a Moneta zahtijevali otkup istih, pa se broj investicionih jedinica smanjio za 0,04%. U 2024. godini je zabilježen porast broja investicionih jedinica kod OIF-a WVP Premium u apsolutnom iznosu od 96.196 investicionih jedinica, što predstavlja rast od 87,77%.

Kretanje broja investicionih jedinica u 2024. godine

FOND	na dan 2024. godine		promjena	
	01.01.	31.12.	u €	u %
OIF ATLAS MONT	-	56.982.083	-	-
OIF HLT FOND	416.036.557	409.957.528	-6.079.029	-1%
OIF MONETA	57.787.151	57.762.151	-25.000	-0,04%
OIF TREND	45.996.833	45.681.759	-315.074	-1%
OIF WVP PREMIUM	109.604	205.800	96.196	88%

Vrijednost investicionih jedinica OIF u 2024. godini

FOND	01.01.2024. godine	31.12.2024. godine	promjena
HLT ATLAS MONT	-	0,31593230 €	
HLT FOND	0,00615946 €	0,00657811 €	7%
MONETA	0,04274026 €	0,04114539 €	-4%
TREND	0,08862750 €	0,09154929 €	3%
WVP PREMIUM	10,50551193 €	12,10755846 €	15%

KORPORATIVNE AKTIVNOSTI

Komisija za tržište kapitala je tokom 2024. godine intenzivno postupala po različitim zahtjevima vezanim za korporativne aktivnosti akcionarskih društava. U ovom poglavlju prikazan je sažet pregled najznačajnijih predmeta i odluka donesenih u okviru nadležnosti Komisije.

U 2024. godini ukupna vrijednost novih emisija hartija od vrijednosti iznosila je 114,6 miliona eura. Najveći doprinos ovom iznosu imala je emisija simultanog osnivanja emitenta u iznosu od 108 miliona eura. Pored toga, realizovane su dvije javne ponude akcija u ukupnom iznosu od 1,5 miliona eura, kao i emisije akcija po osnovu pretvaranja duga u akcijski kapital u iznosu od 4,4 miliona eura, što ranijih godina nije bilo prisutno.

Evidentirane i uspješno realizovane emisije hartija od vrijednosti u 2024. godini

Tokom 2024. godine Komisija za tržište kapitala uspješno je evidentirala sljedeće emisije hartija od vrijednosti:

1. **RSI GLOBAL AD Podgorica** – emisija po osnovu **pretvaranja duga u akcijski kapital** u iznosu od **400.000,00 €**. Rješenje o evidentiranju doneseno je **12. jula 2024.**
2. **ZETA FILM AD Budva** – emisija po osnovu **prava preče kupovine** u iznosu od **13.987,60 €**, evidentirana **27. juna 2024.**
3. **WVP Fund Management AD Podgorica** – emisija u iznosu od **40.000,00 €**, uspješno evidentirana krajem juna.
4. **Profit APP International** – zatvorena emisija u iznosu od **699.930,00 €**, uspješno evidentirana **13. juna 2024.**
5. **Quantum Investments AD Podgorica** – emisija u iznosu od **20.000,00 €**, rješenje o uspješnosti donijeto **9. septembra 2024.**
6. **Partner Plus AD Podgorica** – osnivačka emisija u iznosu od **365.000,00 €**, rješenje donijeto **2. avgusta 2024.**
7. **ZETA FILM AD Budva** (druga emisija) – emisija u iznosu od **74.780,00 €**, uspješno evidentirana u **novembru 2024.**
8. **Razvojna banka Crne Gore AD Podgorica** – osnivačka emisija u iznosu od **107.508.716,00 €**, rješenje o evidentiranju donijeto **25. decembra 2024**

Nove emisije

	Javna ponuda akcija	Emisija akcija po osnovu simultanog osnivanja	Emisija akcija unaprijed određenim licima	Emisija akcija po osnovu pretvaranja duga u akcijski kapital	Emisija akcija postojećim akcionarima po osnovu prava preče kupovine	TOTAL	
Q1 2023	Januar	0	0	0	0	0	
	Februar	0	0	0	163.824	163.824	
	Mart	0	0	0	80.000	80.000	
Q2 2023	April	0	0	2.006.950	0	2.006.950	
	Maj	0	0	0	0	0	
	Jun	0	0	0	0	0	
Q3 2023	Jul	0	0	0	0	0	
	Avgust	0	25.000	0	0	25.000	
	Septembar	0	0	0	90.355	601.304	
Q4 2023	Oktobar	0	0	0	0	0	
	Novembar	0	0	0	0	0	
	Decembar	0	0	492.144	0	602.070	1.094.214
	UKUPNO u 2023	0	25.000	2.499.094	0	936.249	3.971.292
	PROSJEČNO u 2023	0	2.083	208.258	0	78.021	330.941
Q1 2024	Januar	0	0	0	4.000.000	0	4.000.000
	Februar	0	0	0	0	0	0
	Mart	0	0	0	0	0	0
Q2 2024	April	0	0	0	0	0	0
	Maj	183.982	0	0	0	0	183.982
	Jun	0	0	699.930	0	84.427	784.357
Q3 2024	Jul	1.300.185	365.000	0	400.000	0	2.065.185
	Avgust	0	0	0	0	0	0
	Septembar	0	0	20.000	0	0	20.000
Q4 2024	Oktobar	0	0	0	0	0	0
	Novembar	0	0	0	0	74.780	74.780
	Decembar	0	107.508.716	0	0	0	107.508.716
	UKUPNO u 2024	1.484.167	107.873.716	719.930	4.400.000	159.207	114.637.020
	PROSJEČNO u 2024	123.681	8.989.476	59.994	366.667	13.267	9.553.085
Δ	UKUPNA PROMJENA	1.484.167	107.848.716	-1.779.164	4.400.000	-777.042	110.665.728
	PROSJEČNA PROMJENA	123.681	8.987.393	-148.264	366.667	-64.754	9.222.144
	% PROMJENA					-83%	2787%

Nove emisije HOV

Q4 2024	decembar, 2024						107,508,716
	novembar, 2024	74,780					
	oktobar, 2024	0					
Q3 2024	septembar, 2024	20,000					
	avgust, 2024	0					
	jul, 2024	2,065,185					
Q2 2024	jun, 2024	784,357					
	maj, 2024	183,982					
	april, 2024	0					
Q1 2024	mart, 2024	0					
	februar, 2024	0					
	januar, 2024	4,000,000					
Q4 2023	decembar, 2023	1,094,214					
	novembar, 2023	0					
	oktobar, 2023	0					
Q3 2023	septembar, 2023	601,304					
	avgust, 2023	25,000					
	jul, 2023	0					
Q2 2023	jun, 2023	0					
	maj, 2023	0					
	april, 2023	2,006,950					
Q1 2023	mart, 2023	80,000					
	februar, 2023	163,824					
	januar, 2023	0					

Odobrenja za emisije akcija putem javne ponude u 2024. godini

Tokom 2024. godine Komisija za tržište kapitala postupala je po dva zahtjeva za davanje odobrenja za emisiju akcija putem javne ponude – **Prva banka AD** i **ProfitApp International**. Postupci su sprovedeni u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, pratećim pravilnicima i internim aktima Komisije, i okončani donošenjem odgovarajućih rješenja.

1. Prva banka AD

Prva banka AD podnijela je zahtjev za odobrenje emisije akcija u ukupnom iznosu od **2.000.127,36 €**. Postupak je pokrenut 29. januara 2024. godine. Tokom postupka, realizovane su više faza dopuna dokumentacije, vođena je komunikacija sa Centralnom bankom Crne Gore, izvršene su izmjene prospekta, te su bila odložena izvršenja rješenja uz rješavanje pitanja nadležnosti. Komisija je 30. jula 2024. godine donijela **Djelimično rješenje o uspješnosti emisije**, kojim je utvrđeno da je emisija uspješna u iznosu od **1.300.185,04 €** (65% od planiranog iznosa). Konačno obavještenje emitenta dostavljeno 27. septembra 2024. godine potvrdilo je da nakon 26. jula nije bilo dodatnih upisa i uplata, te je emisija **smatrana okončanom zaključno sa 13. septembrom 2024. godine**.

2. ProfitApp International

ProfitApp International je 20. februara 2024. podnio zahtjev za odobrenje emisije akcija u iznosu od **1.225.113,84 €**. Komisija je donijela rješenje o odobrenju prospekta **28. marta 2024.**, nakon čega je emitent objavio javni poziv u skladu sa zakonom. Dana 10. maja 2024. godine, Komisija je utvrdila uspješnost emisije, jer je emitent prodao ukupno 10.120 akcija po nominalnoj vrijednosti od 18,18 €, ostvarivši iznos od 183.981,60 €, čime je premašio zakonski minimum od 15% (10.109 akcija). Time je emisija zvanično okončana kao **potpuno uspješna**.

Javne ponude za preuzimanje u 2024. godini

Tokom 2024. godine Komisija za tržište kapitala razmatrala je više slučajeva koji su se odnosili na sticanje značajnih vlasničkih udjela u akcionarskim društvima, što je moglo dovesti do obaveze objavljivanja javne ponude za preuzimanje. Svi postupci su sprovedeni u skladu sa Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava i pratećim podzakonskim aktima.

1. DOO Ellena Group, Herceg Novi – Vektra Boka AD

Dana 4. aprila 2024. godine, **DOO Ellena Group** stekla je **33,32%** akcija AD za hotelijerstvo i turizam **Vektra Boka**, čime je formalno pređen zakonski prag za obavezu objavljivanja ponude za preuzimanje. Komisiji su 5. i 8. aprila dostavljena obavještenja o sticanju i namjeri otuđenja akcija. Na osnovu uvida u dokumentaciju i izjave o namjeri otuđenja, Komisija je **utvrdila da ne postoji obaveza objavljivanja javne ponude** u ovom slučaju.

2. Dejan Ban – TP Vinopromet AD, Herceg Novi

Dana 19. juna 2024. godine, **Dejan Ban** je stekao ukupno **60.601** akciju, čime je postao vlasnik **92,30%** akcija **TP Vinopromet AD**. Komisija je donijela mišljenje da u ovom trenutku **ne postoji obaveza pokretanja postupka preuzimanja**, ali da će **pri narednoj kupovini akcija** takva obaveza nastupiti.

3. NALL International DOO, Podgorica – SI Moneta AD

Sredinom jula 2024. godine, **NALL International DOO** stekao je **93,63%** akcija **SI Moneta AD** Podgorica i podnio zahtjev za odobrenje obavezne javne ponude. Komisija je na 83. sjednici donijela **rješenje o odobrenju ponude**, kao i **rješenje o obustavi trgovanja akcijama**. Javna ponuda je sprovedena u zakonskim rokovima, rezultati su objavljeni 30. avgusta, a **9. septembra** je donijeto rješenje o okončanju ponude. Dana **2. oktobra** pokrenut je **postupak prinudne prodaje preostalih akcija**, zbog visokog procenta vlasništva. Cjelokupan postupak je **uspješno okončan**, a potrebna dokumentacija dostavljena Montenegroberzi i CKDD-u.

4. MM&AŽ d.o.o., Kamnik – OTRANTKOMERC AD, Podgorica

Dana 30. jula 2024. godine, **MM&AŽ d.o.o.** postaje pravni sljedbenik nakon likvidacije **M.M. ALHA INVESTMENT d.o.o.**, čime stiče **61,16%** akcija **OTRANTKOMERC AD** Podgorica. Komisija je, na osnovu dokumentacije, zaključila da se radi o **pravnom sledbeništvu**, te da **ne postoji obaveza objavljivanja javne ponude**.

5. Zajedničko djelovanje: Đorđe Mićunović, Predrag Mićunović i Andrea Kustudić – Zeta Film AD

Dana 9. decembra 2024. godine, podneseno je obavještenje o namjeri **preuzimanja društva Zeta Film AD Budva**, zasnovano na **Ugovoru o zajedničkom djelovanju**. Postupak je obuhvatio dostavljanje zahtjeva i dopune dokumentacije, donošenje rješenja o odobrenju, obustavi trgovanja akcijama, objavu prospekta, kao i objavljivanje izvještaja o rezultatima 15. januara 2025. godine. Nakon izmjene dokumentacije, **10. februara 2025.** doneseno je **rješenje o okončanju javne ponude**, dok je dan kasnije dostavljen konačan izvještaj. Dana **12. februara 2025.** pokrenut je **postupak prinudne prodaje akcija**.

Smanjenje kapitala akcionarskih društava u 2024. godini

Tokom 2024. godine, Komisija za tržište kapitala je odlučivala po više zahtjeva za smanjenje osnovnog kapitala akcionarskih društava, koji su podnijeti iz različitih osnova – najčešće poništavanjem sopstvenih akcija ili isknjižavanjem kapitala. Dana 19. marta 2024. godine, **HTP Mimoza AD** iz Tivta podnijela je zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala po osnovu poništavanja kapitala i isknjižavanja. Komisija je na 64. sjednici, održanoj 22. marta, donijela rješenje kojim je utvrđeno da se kapital smanjuje sa 10.335.644,684 € na 9.302.082,7248 €, pri čemu je broj redovnih akcija smanjen sa 3.436.509 na 3.092.859, uz zadržavanje nominalne vrijednosti od 3,0076 € po akciji.

Nakon toga, **Crnogorski Telekom AD** Podgorica je 21. juna podnio zahtjev za smanjenje kapitala po osnovu poništavanja sopstvenih akcija. Komisija je na 77. sjednici, održanoj 27. juna, donijela rješenje kojim je kapital smanjen sa

123.209.790,00 € na 121.365.513,00 €, dok je broj akcija umanjen sa 47.026.458 na 46.322.538, pri istoj nominalnoj vrijednosti od 2,62001 €.

Takođe, Centar za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD Igalo (CORL) je 12. septembra podnio zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala. Na osnovu rješenja donesenog na 89. sjednici, 16. septembra, osnovni kapital je smanjen sa 8.071.754,58 € na 7.958.725,14 €, dok je broj akcija smanjen sa 811.463 na 800.102, uz zadržanu nominalnu vrijednost od 9,94713817 € po akciji.

Na kraju, AD Vatrostalna iz Podgorice je 26. decembra podnijela zahtjev za smanjenje kapitala po osnovu poništavanja sopstvenih akcija. Komisija je na 105. sjednici, održanoj 30. decembra, donijela rješenje kojim je kapital smanjen sa 1.357.681,61 € na 1.356.715,88 €, dok je broj akcija smanjen sa 1.147.175 na 1.146.359, uz nepromijenjenu nominalnu vrijednost od 1,1835 € po akciji.

Smanjenje osnovnog kapitala emitenta HTP „MIMOZA“ AD Tivat

Osnovni kapital emitenta HTP „MIMOZA“ AD Tivat, sa sjedištem u Tivtu, Maršala Tita br. 4, smanjen je na osnovu Odluke Odbora direktora broj od 16. marta 2024. godine, kojom je odlučeno o poništavanju i isknjižavanju sopstvenih akcija. Emitent je 19. marta 2024. godine podnio zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala, a Komisija je, po izvršenom uvidu u dostavljenu dokumentaciju, utvrdila da su ispunjeni svi zakonski uslovi za evidentiranje smanjenja kapitala. Prethodno stanje osnovnog kapitala iznosilo je 10.335.644,4684 €, raspoređeno na 3.436.509 redovnih akcija nominalne vrijednosti 3,0076 € po akciji. Smanjenje je izvršeno u iznosu od 1.033.561,7436 €, tako da novi osnovni kapital iznosi 9.302.082,7248 €, podijeljen na 3.092.859 redovnih akcija iste nominalne vrijednosti.

Smanjenje osnovnog kapitala emitenta Centar za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD Igalo

Osnovni kapital emitenta Centar za odmor, rekreaciju i liječenje „Igalo“ AD Igalo, sa sjedištem u Herceg Novom, Sava Ilića br. 7 smanjen je na osnovu Odluke Skupštine akcionara broj od 15. avgusta 2024. godine, kojom je odlučeno o poništenju sopstvenih akcija i smanjenju osnovnog kapitala. Emitent je 12. septembra 2024. godine podnio zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala, a Komisija je, nakon pregleda dostavljene dokumentacije, utvrdila da su ispunjeni svi zakonski uslovi za evidentiranje predmetnog smanjenja. Prethodni osnovni kapital iznosio je 8.071.754,58 € i bio je podijeljen na 811.463 obične akcije s pravom glasa, simbola CORL, pojedinačne nominalne vrijednosti 9,94713817 €. Kapital je smanjen za 113.009,44 €, tako da nakon smanjenja iznosi 7.958.725,14 €, podijeljen na 800.102 obične akcije iste nominalne vrijednosti.

Smanjenje osnovnog kapitala emitenta AKCIONARSKO DRUŠTVO "VATROSTALNA" Podgorica,

Osnovni kapital Emitenta AKCIONARSKO DRUŠTVO "VATROSTALNA" Podgorica, sa sjedištem u Podgorici, ul. Svetozara Markovića br. 28, smanjuje se na osnovu Odluke Skupštine akcionara o poništenju sopstvenih akcija i smanjenju kapitala društva od 10.10.2023. godine. Kapital se smanjuje sa iznosa od 1.357.681,61 € na 1.356.930,09 €. Nakon smanjenja, osnovni kapital Emitenta iznosi 1.356.930,09 €, podijeljen na 1.146.540 običnih akcija, čija je pojedinačna nominalna vrijednost 1,1835 €. Dana 23.10.2023. godine, Emitent je podnio Zahtjev za smanjenje osnovnog kapitala, radi evidentiranja smanjenja kapitala uslijed poništenja sopstvenih akcija. Komisija je, nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju, konstatovala da su ispunjeni svi zakonom propisani uslovi za evidentiranje smanjenja osnovnog kapitala Emitenta. Prije smanjenja, osnovni kapital Emitenta iznosio je 1.357.681,61 €, podijeljen na 1.147.175 običnih akcija pojedinačne nominalne vrijednosti 1,1835 €. Kapital se smanjuje za iznos od 749,30 €, tako da nakon smanjenja iznosi 1.356.930,09 €, podijeljen na 1.146.540 običnih akcija, sa istom nominalnom vrijednošću po akciji.

Smanjenje osnovnog kapitala emitenta "ZETA FILM" AD Budva

Osnovni kapital Emitenta Filmsko preduzeće "ZETA FILM" AD Budva, sa sjedištem u Budvi, Mediteranska br. 4, smanjuje se na osnovu Odluke Skupštine akcionara o smanjenju akcijskog kapitala smanjenjem nominalne vrijednosti akcija, radi pokrića akumuliranog gubitka od 21.12.2023. godine. Kapital se smanjuje sa iznosa od 2.254.444,52 € na iznos od 32.759,52 €. Nakon smanjenja, osnovni kapital Emitenta iznosi 32.759,52 €, podijeljen na 438.105 običnih akcija, čija je pojedinačna nominalna vrijednost 0,07478 €. Dana 29.12.2023. godine, Emitent je podnio Zahtjev za smanjenje kapitala. Komisija je, razmatrajući dostavljenu dokumentaciju, ocijenila da su ispunjeni uslovi za evidentiranje smanjenja osnovnog kapitala, i to smanjenjem nominalne vrijednosti akcija radi pokrića akumuliranog gubitka. Prije smanjenja, osnovni kapital Emitenta iznosio je 2.254.444,52 €, podijeljen na 438.105 običnih akcija, sa pojedinačnom nominalnom vrijednošću 5,1459 € po akciji. Kapital se smanjuje za 2.221.685,00 €, na iznos od 32.759,52 €, pri čemu broj akcija ostaje isti, dok se nominalna vrijednost akcije smanjuje na 0,07478 €.

KONTROLNE AKTIVNOSTI KOMISIJE

POSREDNE I NEPOSREDNE KONTROLE

Komisija je odgovorna za regulaciju i nadzor svih aktivnosti povezanih sa finansijskim instrumentima, uključujući tržišta, investiciona društva, ovlaštene kreditne institucije, investicione fondove, dobrovoljne penzije fondove i emitente hartija od vrijednosti. Ona obavlja preliminarne nadzor za ulazak na tržište, kao i kontinuiran nadzor tržišta i izlazak sa tržišta.

Komisija je usvojila Generalni plan kontrola za 2023. godinu čiji je cilj racionalno i ekonomično upravljanje resursima, prije svega kadrovskim i materijalnim, u cilju postizanja produktivnih rezultata i prepoznavanja određenih tema za kontrole na osnovu rizika koji nastaju u razvoju ukupnog finansijskog tržišta.

Prema Generalnom planu kontrola za 2023. godinu, učesnici na tržištu kapitala su raspoređeni u sljedeće kategorije:

- investiciona društva i ovlaštene kreditne institucije;
- organizator tržišta;
- Centralno Klirinško Depozitarno Društvo;
- društva za upravljanje investicionim fondovima i investicioni fondovi;
- društva za upravljanje dobrovoljnim penzionim fondovima i dobrovoljni penzioni fondovi;
- depozitari;
- emitenti finansijskih instrumenata.

U opštem smislu, nadzorom učesnika na tržištu provjerava se usaglašenost poslovanja učesnika na tržištu hartija od vrijednosti sa zakonskom i podzakonskom regulativom u ovoj oblasti.

Efikan sistem nadzora zahtijeva da stručni saradnici u Komisiji razviju i očuvaju temeljno razumijevanje poslovanja individualnih učesnika na tržištu, njihovih grupa i tržišta u cjelini, fokusirajući se na efikasno funkcionisanje tržišta, sprječavanje sistemskog rizika, zaštitu investitora, stabilnost finansijskog sistema, transparentnosti i čuvanje poslovne tajne.

U skladu sa članom 26 Zakona o tržištu kapitala ("Sl. list Crne Gore", br. 01/18) Komisija vrši neposredne i posredne

kontrole lica i društava kojima izdaje dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti.

Neposredne kontrole su kontrole koje vrše kontrolori Komisije kod kontrolisanog lica ili drugog lica od koga se opravdano očekuje da može pribaviti podatke i činjenice u vezi sa kontrolom, uvidom u registre, druge evidencije, poslovne knjige i drugu dokumentaciju koja se odnosi na predmet kontrole.

Cilj neposredne kontrole je da kontrolori Komisije, na licu mjesta, kroz lični kontakt sa odgovornim licima u kontrolisanom licu, uzimanjem izjava za zapisnik, neposrednim vršenjem uvida u poslovnu dokumentaciju, utvrde da li kontrolisano lice u vezi sa predmetom kontrole postupi u skladu sa propisima kojima je regulisano poslovanje sa hartijama od vrijednosti.

Posredna kontrola se sprovodi u Komisiji i obuhvata:

- redovno praćenje i analiziranje finansijskog stanja pojedinih učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, preko izvještaja o poslovanju, statističkih izvještaja i drugih odgovarajućih informacija, uključujući i javno dostupne informacije;
- praćenje pitanja koja zahtijevaju dodatnu pažnju, procjenu rizika razvoja, identifikaciju prioriteta i obima daljeg rada;
- pripremnu fazu za određivanje prioriteta i obima neposredne kontrole;
- analize poslovanja i trgovanja na berzi.

Komisija sprovodi posrednu kontrolu pregledom:

- dnevnih izvještaja;
- izvještaja dostavljenih po potrebi radi pribavljanja podataka za kvalitetno i pravovremeno postupanje;
- periodičnih izvještaja;
- godišnjeg izvještaja sa odgovarajućim finansijskim iskazima;
- izvještaja pribavljenih po drugom osnovu.

Komisija, u skladu sa nadležnostima utvrđenim Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma, vrši nadzor nad sprovođenjem ovog zakona kod lica kojima

izdaje dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti. U skladu sa tim, sprovodi neposredne i finansiranja terorizma i internom aktu lica o analizi rizika radi sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Kontrolu poslovanja učesnika na tržištu kapitala Komisija vrši: po sopstvenoj inicijativi, na inicijativu člana Komisije, na inicijativu vlasnika finansijskog instrumenta, potencijalnog investitora, organizatora tržišta, investicionog društva, CKDD-a ili na zahtjev drugog nadležnog organa, organizacije ili udruženja.

Pored navedenih kontrola Ovlašćeni kontrolori Komisije, pristupaju i imaju uvid u trgovanje na Montenegroberzi, i na taj način vrše kontrole transakcija na dnevnom nivou, koje mogu rezultirati i složenijim analizama i proširenim kontrolama.

Vršenje nadzora i praćenje poslovanja investicionih društava i ovlašćenih kreditnih institucija

Komisija propisuje sadržaj, rokove i način sačinjavanja i dostavljanja izvještaja investicionih društva i njihovih filijala. Investiciono društvo je dužno da Komisiji dostavi periodične izvještaje o poslovanju i to najkasnije mjesec dana nakon isteka kvartala na koji se izvještaj odnosi i godišnji finansijski izvještaj (propisani finansijski iskazi), godišnji izvještaj o poslovanju i revizorski izvještaj. Godišnji finansijski izvještaj i Izvještaj nezavisnog revizora se dostavljaju Komisiji najkasnije do 30. juna tekuće za prethodnu godinu a Godišnji izvještaj o poslovanju do kraja aprila tekuće za prethodnu godinu. Investiciona društva izvještavaju Komisiju putem obrasca periodičnog izvještaja u xls formatu u elektronskom obliku. U vršenju nadzora nad ovlašćenim kreditnim institucijama je shodna primjena mjera koje su propisane za investiciona društva.

posredne kontrole, koje za predmet imaju kontrolu postupanja po Zakonu o sprječavanju pranja novca i

PREDUZETE MJERE

Komisija je u toku 2024. godine sprovodila mjere u cilju osiguravanja stabilnog i uređenog tržišta kapitala i s tim u vezi:

- 24. 1. 2024. godine donijela Rješenje kojim se izriče opomena Društvu za upravljanje investicionim fondom Quantum Investments AD Podgorica i nalaže da postupa u skladu sa članom 20 stav 3 Zakona o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma;
- 3. 2024. godine donijela Rješenje kojim se izriče opomena Društvu za upravljanje investicionim fondom Butterfly Finance AD Podgorica i nalaže da postupa u skladu sa članom 95 stav 1, tačka 17 Zakona o investicionim fondovima;
- 22. 3. 2024. godine donijela Rješenje kojim se nalaže Društvu za upravljanje investicionim fondom Quantum Investments AD Podgorica da poveća kapital na minimalni iznos propisan članom 87 stav 2 Zakona o investicionim fondovima;
- 24. 5. 2024. godine donijela Rješenje kojim se Društvu za upravljanje investicionim fondom PRIMA AD Podgorica oduzima dozvola za upravljanje; i
- 11. 2024. godine donijela Rješenje kojim se izriče opomena Društvu za upravljanje investicionim fondom EUROINVEST AD Podgorica i nalaže da u svom poslovanju postupa u skladu sa članom 5 Pravila o bližim uslovima, načinu i postupku vršenja nadzora poslovanja društva za upravljanje investicionim fondovima, investicionih fondova i depozitara.

SPRJEČAVANJE PRANJA NOVCA I FINANSIRANJA TERORIZMA

Spisak obveznika nad kojima Komisija vrši nadzor shodno Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma zaključno sa 31.12.2024. godine:

- INVESTICIONA DRUŠTVA
 - Bull and Bear broker diler AD Podgorica
 - Finveo AD Podgorica
 - Limit Prime Securities AD Podgorica
 - Nozax AD Nikšić
 - RSI GLOBAL AD Podgorica
 - Sasa Capital AD Podgorica
 - Templer Securities AD Podgorica
 - TF Capital AD Podgorica
 - VIP broker diler AD Podgorica
- DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE INVESTICIONIM FONDOVIMA
 - DZU Butterfly Finance AD Podgorica
 - DZU Quantum Investments AD Podgorica
 - WVP Fund Management AD Podgorica
 - DZU Atlas Mont AD Podgorica
 - DZU Prima AD Podgorica
 - DZU Moneta AD Podgorica
 - DZU Euroinvest AD Podgorica
- DRUŠTVA ZA UPRAVLJANJE PENZIONIM FONDOVIMA
 - -

U subjekte nad kojima Komisija vrši nadzor spadaju i Montenegroberza AD Podgorica i Centralno klirinško depozitarno društvo AD Podgorica. Navedena lica, shodno Zakonu o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma ("Službeni list

Crne Gore", br. 110/23 od 12.12.2023, 065/24 od 05.07.2024), (u daljem tekstu: ZSPNFT) nisu obveznici u smislu člana 4 Zakona, već predstavljaju posebnu vrstu institucija koje imaju određene obaveze propisane članom 114 ZSPNFT-a. Ostali učesnici na tržištu kapitala koji su se tokom 2024. godine bavili trgovinom HOV i pružali investicione/pomoćne usluge u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala ("Službeni list Crne Gore", br. 001/18 od 04.01.2018) (u daljem tekstu: ZTK), a nad kojima shodno članu 131 stav 1 tačka 1 ZSPNFT-a Komisija ne vrši nadzor, već Centralna banka Crne Gore, su ovlaštene kreditne institucije:

- 1) Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica;
- 2) Erste Bank AD Podgorica;
- 1) Hipotekarna banka AD Podgorica;
- 2) Prva banka AD Podgorica;
- 3) Universal Capital Bank AD Podgorica;
- 4) Zapad banka AD Podgorica;
- 5) Adriatic Bank AD Podgorica

Pravni okvir:

Dana 12.12.2023. godine usvojen je novi Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, dok su izmjene i dopune ovog Zakona usvojene 05.07.2024. godine. U skladu sa odredbama novog Zakona, kao i njegovim izmjenama i dopunama, Komisija je dana 12.07.2024. godine usvojila nove Smjernice za pristup zasnovan na riziku i izradi analize rizika od pranja novca i finansiranja terorizma za učesnike na tržištu kapitala. Takođe, Komisija je izvršila izmjene i dopune postojećeg Upitnika, usklađujući ga sa novim Zakonom koji reguliše oblast sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Upitnik je usvojen na sjednicu Komisije 11.10.2024. godine.

Posredne kontrole:

Posredne kontrole realizuju se putem upitnika, u skladu sa Odlukom br. 01/1-1130/1-20 od 19.11.2020. godine, koja obavezuje sve relevantne subjekte da dva puta godišnje dostavljaju popunjene upitnike u oblasti SPN i FT, pokrivajući šestomjesečni i jednogodišnji period. Svi obveznici su ispunili i dostavili odgovore na upitnike. Prema statističkim podacima, ukupno je sprovedeno 28 posrednih kontrola.

Neposredne kontrole:

U izvještajnom periodu (tokom 2024. godine), Komisija je izvršila 8 neposrednih kontrola investicionih društava i društava za upravljanje investicionim fondovima prilikom čega sa provjeravalo postupanje obveznika u skladu sa odredbama Zakona o SPNFT. Nakon izvršenih kontrola, Komisija je:

- Na 95. sjednici održanoj 06.01.2024. godine, na osnovu člana 26 stav 1 tačka 3, člana 27 stav 2 tačka 24 Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, br. 001/18) i člana 131 stav 1 tačka 3 Zakona o SPNFT („Službeni list Crne Gore „, br. 110/23 od 12.12.2023, 065/24 od 05.07.2024), donijela Rješenje kojim se izriče opomena investicionom društvu **TF CAPITAL AD Podgorica** (u daljem tekstu: Investiciono društvo) zbog nezakonitosti i nepravilnosti koje su utvrđene u neposrednoj kontroli poslovanja Investicionog društva izvršenoj 15.10.2024. Utvrđeno je da Investiciono društvo za jednog klijenta nije izvršilo ažuriranje podataka na način kako je propisano članom 49 stav 2 tačka 5, a u vezi sa članom 17 stav 1 tačka 4 Zakona o SPNFT. Analiza izvoda sa računa pokazuje da klijent prima redovnu zaradu, ali status zaposlenja u KYC upitniku ostaje označen kao „student“, što ukazuje na neadekvatnu kontrolu i ažuriranje podataka. Investicionom društvu se nalaže da otkloni navedene nepravilnosti u roku od 30 dana od dana prijema rješenja i da nakon toga obavijesti Komisiju i dostavi joj odgovarajuću dokumentaciju kojom se dokazuje navedeno postupanje.
- Na 94. sjednici održanoj 28.10.2024. godine, na osnovu člana 26 stav 1 tačka 3, člana 27 stav 2 tačka 24 Zakona o tržištu kapitala („Službeni list Crne Gore“, br. 001/18) i člana 131 stav 1 tačka 3 Zakona o SPNFT („Službeni list Crne Gore „, br. 110/23 od 12.12.2023, 065/24 od 05.07.2024), donijela Rješenje kojim se izriče opomena prema odgovornim licima u investicionom društvu **RSI GLOBAL AD Podgorica**. Opomena je izrečena izvršnom direktoru i za 3 člana odbora direktora, zato što: Investiciono društvo na platformi B2BX Digital Exchange OU nije otvorilo poseban račun za sredstva klijenata, iako je prema članu 271 Zakona o tržištu kapitala, obavezno da to učini; Investiciono društvo nije izvršilo procjenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma, iako je u skladu sa

članom 16 Zakona o SPNFT bilo obavezno to da učini prije uspostavljanja saradnje; Investiciono društvo nije vršilo adekvatne interne kontrole kao i procjenu sigurnosnih rizika i informacionog sistema u skladu sa članom 251 stav 1 tačka 10 Zakona o tržištu kapitala. Neposredna kontrola je izvršena 03.10.2024. Investiciono društvo je dostavilo Komisiji dopis u kojem obavještava da je usljed navodnog hakerskog napada sa računa kod platne institucije B2BX Digital Exchange OU iz Estonije neovlašćeno skinuto 915.518,99 USD. Kontrolori su utvrdili da su hakerski napadi već u više prilika pokušani preko privatnog e-mail naloga jednog zaposlenog. Investicionom društvu se nalaže da u roku od 30 dana otkloni utvrđene nepravilnosti, uključujući odvajanje klijentskih sredstava na poseban račun, izradu akta o procjeni rizika za distributivne kanale i proizvod B2BX Digital Exchange OU s fokusom na sigurnosne aspekte, sprovođenje revizije sigurnosnih sistema radi identifikacije ranjivosti te kontrolu efikasnosti preduzetih mjera za otklanjanje nedostataka u procedurama i mehanizmima kontrole.

- Kontrolom dostavljene dokumentacije utvrdila sistemске nepravilnosti koje su mogle imati negativne posljedice po finansijski sistem. Investiciono društvo **VIP BROKER AD** Podgorica nije postupilo u skladu sa članom 17 stav 1 tačka 3 i 4, kao ni članom 49 stav 2 Zakona o SPNFT, jer nije sprovelo adekvatne mjere poznavanja i praćenja klijenata, kontrolu njihovih transakcija i provjeru izvora prihoda. Takođe, društvo nije uspostavilo interne procedure za sprovođenje zakonskih mjera, a sistem kontrole nije bio prilagođen stvarnom riziku. Na 101. sjednici Komisije donijeto je „Obavještenje o rezultatima ispitnog postupka“ br. 04/5-1373/3-24 od 11.12.2024. godine, kojim je utvrđeno da društvo u periodu od 1. januara do 18. oktobra 2024. godine nije preduzelo mjere u skladu sa članom 17 stav 4 Zakona o SPNFT. Takođe, nije evidentiralo podatke o svrsi, cilju i prirodi poslovnog odnosa i transakcija, niti je pratilo poslovanje klijenata i izvore njihovih sredstava. Zbog utvrđenih propusta, Komisija je izrekla novčanu kaznu od 500 EUR i naložila ažuriranje dokumentacije i sprovođenje mjera u roku od 60 dana. Društvo je imalo rok od 8 dana od dana prijema obavještenja da se izjasni o nalazima ispitnog postupka, ali kako se nije izjasnilo niti dostavilo dokaze, postupak je nastavljen i doneseno je Rješenje bez njihovog izjašnjenja. Na 102. sjednici održanoj 20.12.2024. godine, Komisija je donijela Rješenje o opomeni Investicionom društvu zbog nepravilnosti utvrđenih neposrednom kontrolom i izricanju novčane kazne u iznosu od 500,00 EUR u skladu sa članom 131 stav 5 alineja 6 Zakona o SPNFT. Rok za uplatu je 10 dana od dana prijema Rješenja.
- Na osnovu neposredne kontrole iz 2023. godine izdala opomenu aktom br. 04/5-1527/3-23 od 04.12.2023. godine za Investiciono društvo **LIMIT PRIME SECURITIES AD** Podgorica. Tokom kontrole u 2024. godini utvrđeno je ponavljanje prekršaja, zbog čega je izrečena novčana kazna od 1.000,00 EUR u skladu sa članom 131, stav 5, alineja 6 Zakona o SPNFT. Na 101. sjednici Komisije donijeto je „Obavještenje o rezultatima ispitnog postupka“ br. 04/5-1436/3-24 od 11.12.2024, kojim je potvrđeno da društvo nije ispunilo obaveze u skladu sa Zakonom, uključujući: neimenovanje ovlašćenog lica za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i neuspostavljanje sistema upravljanja rizikom (član 14 i član 69 Zakona o SPNFT), neprepoznavanje i neprijavlivanje rizičnih transakcija (član 49 i član 56 Zakona o SPNFT), nečuvanje evidencija u skladu sa zakonskim obavezama (član 117 Zakona o SPNFT). S obzirom da društvo nije podnijelo prigovor niti osporilo utvrđene činjenice, Komisija je ostala pri donesenim zaključcima. Na 102. sjednici održanoj 20.12.2024. godine, Komisija je donijela Rješenje o opomeni Investicionom društvu zbog nepravilnosti utvrđenih neposrednom kontrolom i izricanju novčane kazne u iznosu od 1000,00 EUR u skladu sa članom 131 stav 5 alineja 6 Zakona o SPNFT. Rok za uplatu je 10 dana od dana prijema Rješenja.

U sklopu izvršenih kontrola, Komisija je provjerila rad ostalih obveznika kod kojih nisu pronađene nepravilnosti u radu i nepostupanja u skladu sa Zakonom, te sa tim u vezi, istima nisu izrečene nikakve nadzorne mjere.

Ostale aktivnosti:

Dana 28. marta 2024. godine, Komisija je organizovala obuke za ovlašćena lica i njihove zamjenike kod obveznika. Predavanja, održana u tri grupe, fokusirala su se na ključne obaveze prema novom Zakonu, izradi internih akata u skladu sa propisima, te procjenu i upravljanje rizicima. Cilj je bio unapređenje znanja i osiguranje usklađenosti sa zakonskim standardima.

Međunarodna saradnja

Komisija je u 2024. godini uputila ukupno 15 zahtjeva nadležnim domaćim organima, od kojih 13 prema Finansijskoj obavještajnoj jedinici (FOJ), jedan prema Centralnom registru privrednih subjekata (CRPS) i jedan prema Ministarstvu pravde. Na sve upućene zahtjeve, nadležni organi su dostavili tražene informacije u skladu sa propisanim procedurama.

Istovremeno, Komisija je primila 9 zahtjeva od inostranih nadležnih tijela, na svaki od kojih je pravovremeno odgovoreno u saradnji sa relevantnim državnim institucijama.

Pored navedenog, Komisija je uputila tri zahtjeva prema stranim institucijama i jednu informaciju svim zemljama članicama Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO). Od ukupnog broja upućenih zahtjeva, odgovor na dva zahtjeva nije primljen. Predmet upućenog zahtjeva bio je u vezi sa provjerom kvalifikovanog učesnika kod jednog investicionog društva (fit & proper).

I-SCAN

International Securities & Commodities Alerts Network (I-SCAN)

IOSCO receives alerts and warnings from its members about firms which are not authorized to provide investment services in the jurisdiction which issued the alert or warning. Some of the alerts or warnings are about unauthorized firms using names similar to those of authorized firms or about unauthorized firms falsely claiming to be associated with authorized firms.

The alerts and warnings included in the below list are provided by IOSCO members on a voluntary basis. The contents of the alerts and warnings are the responsibility of the IOSCO member which issues them. This is not a complete list of all alerts and warnings from all IOSCO members.

The date next to the name of the IOSCO member is the date when the alert or warning was posted on this list.

[Filter](#) [Export to CSV](#)

Commercial Name	Corporate Name	URL	Regulator	Date	
		www.argentgroup.com	Spain - Comisión Nacional del Mercado de Valores	2025-04-14	View More
QFS	QUANTUM FINANCIAL SYSTEM	https://qfs.best/	Spain - Comisión Nacional del Mercado de Valores	2025-04-14	View More
		https://unitexprime.org/	Spain - Comisión Nacional del Mercado de Valores	2025-04-14	View More
VENTURE TRADE		https://venture-trade.com/	Spain - Comisión Nacional del Mercado de Valores	2025-04-14	View More
VALORICA		https://www.valorica.io	Spain - Comisión Nacional del Mercado de Valores	2025-04-14	View More

MEHANIZAM ZA BORBU PROTIV LICA KOJA POSLUJU BEZ LICENCE

Komisija za tržište kapitala Crne Gore (u daljem tekstu: "Komisija") je 17.06.2024. godine dobila informaciju da pravno lice FLAG MARKETS DOO pruža investicione usluge i reklamira ih putem sajta flagmarkets.com. Komisija je izvršila pretrage na sajtu CRPS-a i prikupila podatke o osnivačima i ovlaštenim licima društva.

Međutim, dana 19.07.2024. godine, Kontrolori su ustanovili da se na navedenoj adresi ne nalaze poslovne prostorije subjekta, te stoga nisu bili u mogućnosti postupiti po rješenju.

Rješenjem broj 04/5-967/2-24 od 16.07.2024. godine, Komisija za tržište kapitala (u daljem tekstu: „Komisija“) odredila je neposrednu kontrolu poslovanja pravnog lica FLAG MARKETS DOO. Ovim rješenjem ovlašćeni su kontrolori Komisije, Petar Dujović i Danilo Gluščević (u daljem tekstu: „Kontrolori“), za sprovođenje svih neophodnih aktivnosti u skladu sa zakonom.

Dana 17.06.2024. godine, Komisija je primila informaciju da pravno lice FLAG MARKETS DOO pruža investicione usluge i reklamira iste putem sajta flagmarkets.com, iako nije posjedovalo odgovarajuću licencu. Nakon provjera na sajtu Centralnog registra privrednih subjekata (CRPS), prikupljeni su podaci o osnivačima i ovlaštenim licima društva.

Ovakvi nalazi dodatno ukazuju na potencijalno obmanjujuću praksu i potrebu za promptnim regulatornim reakcijama. Komisija je preduzela sve zakonom propisane mjere u cilju utvrđivanja činjenica i preduzimanja daljih koraka radi zaštite tržišta kapitala i investitora.

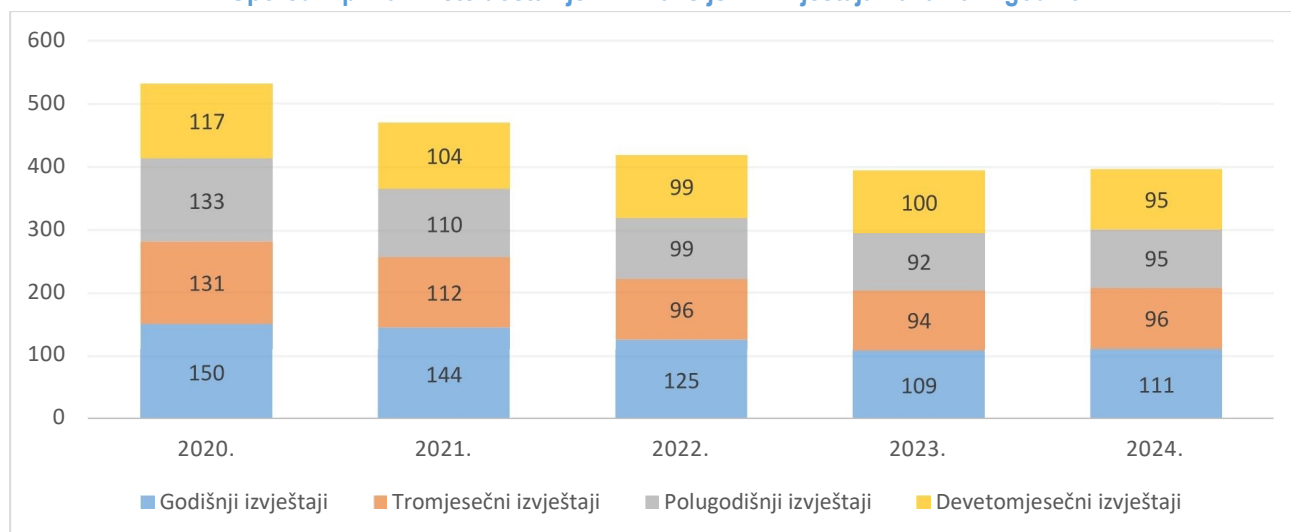
MEĐUNARODNA SARADNJA

Takođe, Komisija je proslijedila informaciju u vidu upozorenja preko **IOSCO portala**, o **FLAG MARKETS LLC** – pravno lice za koje je Komisija došla do saznanja da je poslovalo bez licence.

FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE EMITENATA

U toku 2024. godine, **126 emitenata je dostavilo 397 finansijskih izvještaja**. Od tog broja 71 emitenata su dostavili sve finansijske izvještaje (godišnji za 2023., polugodišnji za 2024. i kvartalne za 2024.). Broj dostavljenih finansijskih iskaza je na nivou prethodne godine kada je dostavljeno 395 izvještaja.

Uporedni prikaz vrste dostavljenih finansijskih izvještaja 2020-2024 godina

Na internet stranicama Komisije su u skladu sa Pravilima o sadržaju, rokovima i načinu sačinjavanja i dostavljanja finansijskih izvještaja emitenata hartija od vrijednosti, objavljeni svi finansijski izvještaji koji su dostavljeni u 2024. godini, pa je na kraju godine na internet stranicama Komisije bilo dostupno oko 9.800 finansijskih izvještaja emitenata.

Centralni Registar Propisanih Informacija

U cilju razvoja tržišta a u pogledu poboljšanja transparentnosti Komisija je uspostavila **Centralni registar propisanih informacija (CRPI)**, kao centralne baze svih izvještaja, obavještenja i drugih informacija o emitentima hartija od vrijednosti koje su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu.

Centralni Registar Propisanih Informacija

Emitenti: Odaberi...

Kategorija: Sve

Datum od: 01.01.2024.

Jezik: Sve

Datum do: 31.12.2024.

PRETRAŽI

<< PRVA STRANICA < PRIJEAŠNJI

Stranica 1 od 22

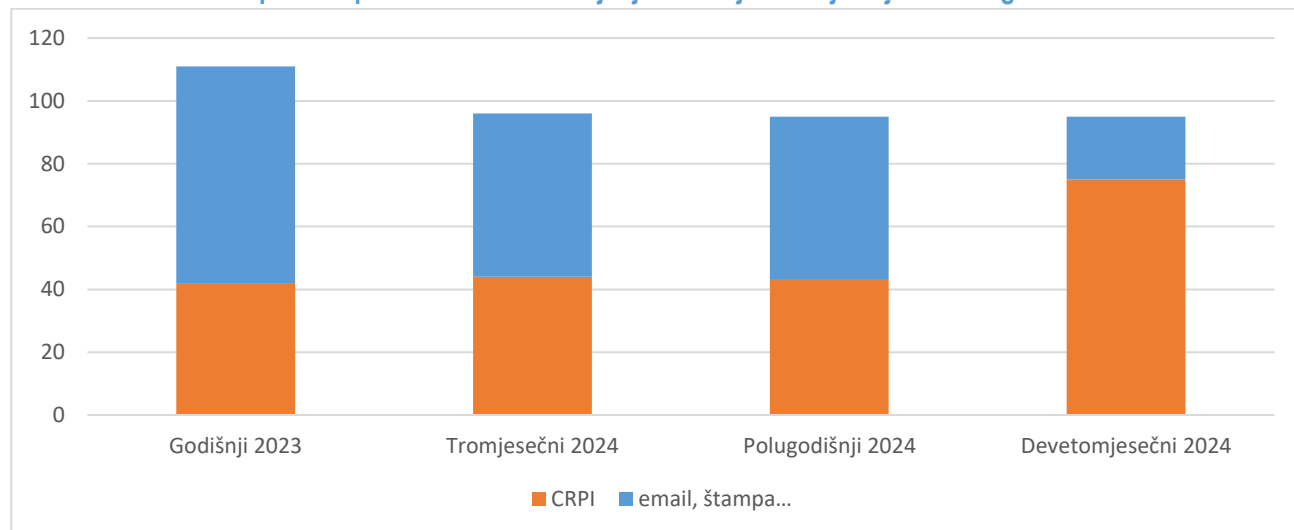
Datum	Emitent
12/24/2024	REPUBLIČKI ZAVOD ZA URBANIZAM I PROJEKTOVANJE A.D.
12/16/2024	SVETI STEFAN HOTELI AD BUDVA
12/9/2024	AUTOBOKA A.D KOTOR
12/6/2024	NAPREDAK A.D KOTOR
12/6/2024	NOVI PRVOBORAC A.D.

CRPI omogućava savremeni način podnošenja i pristupa propisanim informacijama sa ciljem da emitenti ili lica koja su podnijela zahtjev za uključenje u trgovanje na regulisanom tržištu bez saglasnosti emitenta, propisane informacije objave na način koji omogućava neometan pristup tim informacijama na nediskriminatornoj osnovi i učini ih dostupnim posredstvom CRPI-ja.

CRPI je realizovan kroz rad na IPA projektu „Izrada Centralnog registra propisanih informacija“. Projekat je bio dio šireg projekta „Support to regulation of financial services“, i realizuje se kao ugovorena usluga. U projektu je učestvovala Komisija i Agencija za nadzor osiguranja a ukupna vrijednost projekta je bila 480.000€. Projekat se sastojao od dvije komponente, a komponenta B se odnosio na Komisiju odnosno izradu CRPI-ja.

Do sada je 128 emitenta poslalo pristupnicu i prijavila se za dostavljanje izvještaja preko sistema. U toku 2024. godine posredstvom sistema CRPI dostavljena su **204 izvještaja**. Emitenti se sve bolje navikavaju na ovaj način dostavljanja izvještaja pa je krajem godine oko **80% izvještaja** dostavljeno na CRPI umjesto tradicionalnim metodama.

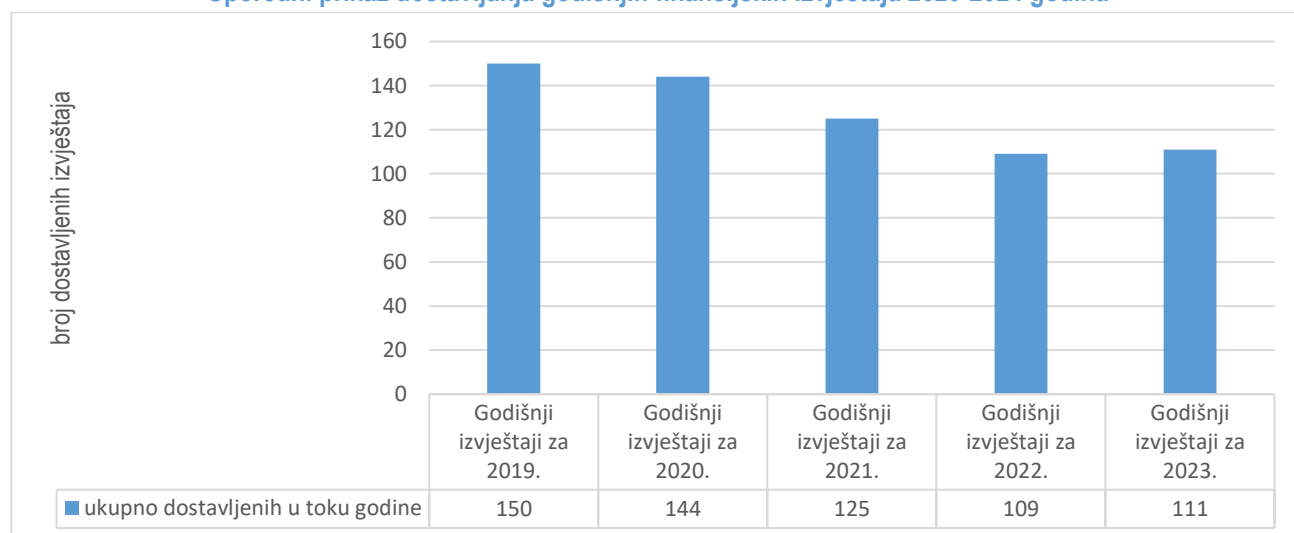
Uporedni prikaz načina dostavljanja finansijskih izvještaja u 2024. godini

GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA

Ukupno u toku 2024. godine dostavljeno je 111 godišnjih finansijskih izvještaja za 2023. godinu što predstavlja povećanje od 2% u odnosu na prethodnu godinu kada je dostavljeno 109 izvještaja.

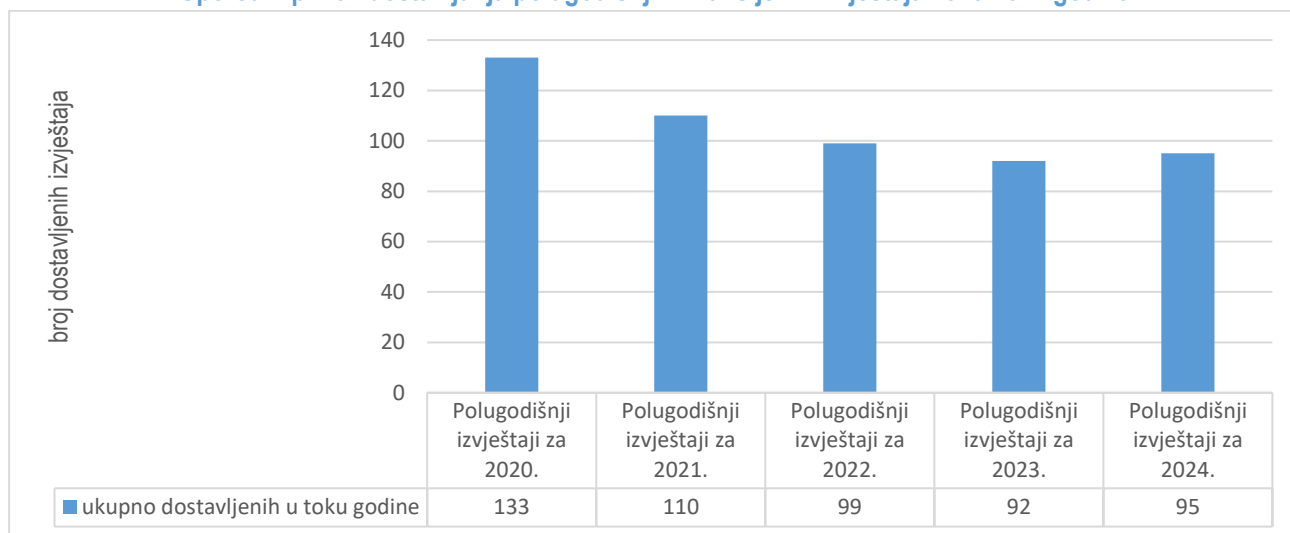
Uporedni prikaz dostavljanja godišnjih finansijskih izvještaja 2020-2024 godina

POLUGODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA

Ukupno u toku 2024. godine dostavljeno je 95 polugodišnjih finansijskih izvještaja za 2024. godinu što predstavlja povećanje od 3% u odnosu na prethodnu godinu kada je dostavljeno 92 izvještaja.

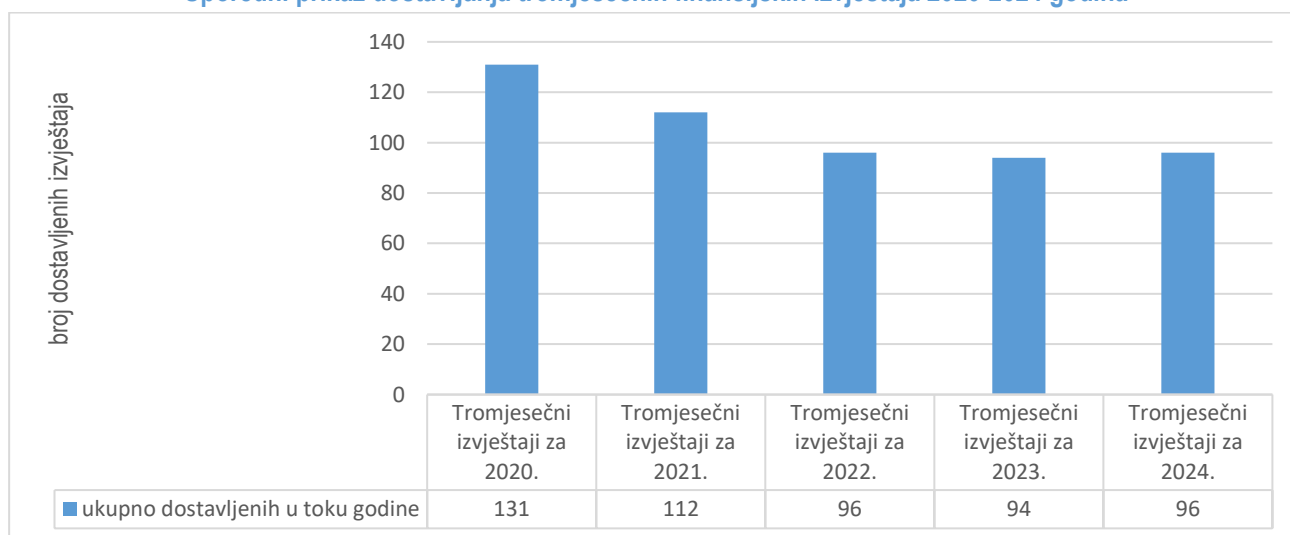
Uporedni prikaz dostavljanja polugodišnjih finansijskih izvještaja 2020-2024 godina

TROMJESEČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA

Ukupno u toku 2024. godine dostavljeno je 96 tromjesečnih finansijskih izvještaja za 2024. godinu što predstavlja povećanje od 2% u odnosu na prethodnu godinu kada je dostavljeno 94 izvještaja.

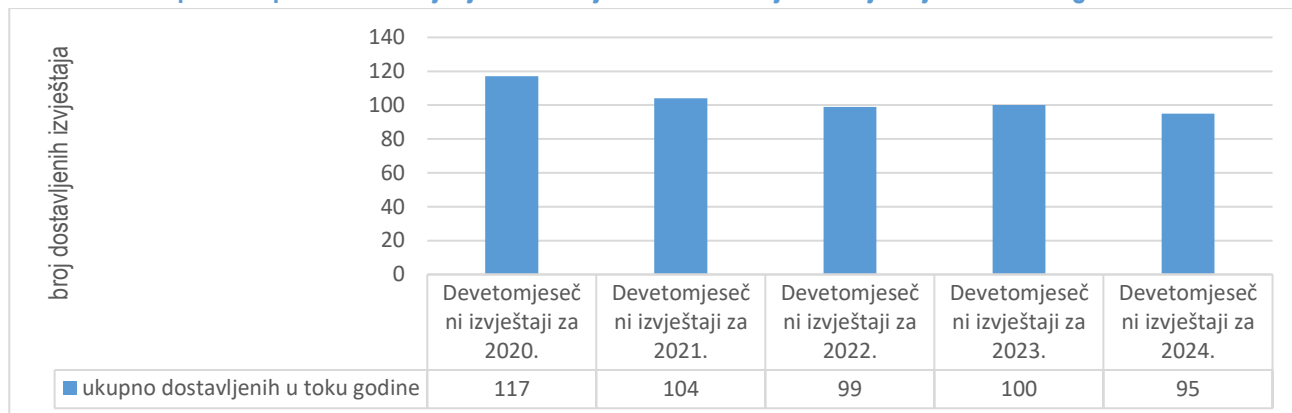
Uporedni prikaz dostavljanja tromjesečnih finansijskih izvještaja 2020-2024 godina

DEVETOMJESEČNI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI EMITENATA

Ukupno u toku 2024. godine dostavljeno je 95 devetomjesečnih finansijskih izvještaja za 2024. godinu što predstavlja smanjenje od 5% u odnosu na prethodnu godinu kada je dostavljeno 100 izvještaja.

Uporedni prikaz dostavljanja devetomjesečnih finansijskih izvještaja 2020-2024 godina

DOZVOLE ZA RAD, ODOBRENJA I SAGLASNOSTI

U cilju daljeg jačanja institucionalnog okvira i unaprjeđenja efikasnosti tržišta kapitala, Komisija za tržište kapitala je tokom 2024. godine nastavila sa sprovođenjem niza regulatornih aktivnosti i donošenjem odluka od značaja za stabilnost i razvoj tržišta. Poseban akcenat stavljen je na obezbjeđivanje kontinuiteta u upravljanju investicionim fondovima, transparentnost u prekograničnom poslovanju i usklađenost sa regulatornim standardima.

Donijeta rješenja obuhvataju različite aspekte funkcionisanja tržišta – od prenosa upravljačkih prava nad investicionim fondovima, odobravanja ponuda fondova iz država članica EU, pa do izmjena u vezi sa statusnim promjenama fondova koji posluju na crnogorskom tržištu. Time Komisija potvrđuje svoju ulogu kao ključnog regulatora koji aktivno doprinosi stabilnosti, konkurentnosti i zaštiti investitora na tržištu kapitala Crne Gore.

Komisija je 24. 5. 2024. godine donijela Rješenje kojim je Društvu za upravljanje investicionim fondovima Quantum Investments a.d. Podgorica daje saglasnost na Ugovor o prenosu poslova upravljanja Otvorenim investicionim fondom Atlas Mont broj 43/24 od 11. 4. 2024. godine, zaključen između Društva za upravljanje investicionim fondom Atlas Mont a.d. Podgorica i Društva za upravljanje investicionim fondom Quantum Investments a.d. Podgorica.

Komisija je 27. 6. 2024. godine donijela Rješenje kojim se usvaja zahtjev Društva Erste Asset Management d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima, za odobrenje ponude investicionog fonda iz države članice i odobrava trgovanje investicionim jedinicama Novčanog fonda - Otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Erste Money Market.

Komisija je 27. 6. 2024. godine donijela Rješenje kojim se usvaja zahtjev Društva Erste Asset Management d.o.o. za upravljanje investicijskim fondovima, za odobrenje ponude investicionog fonda iz države članice i odobrava trgovanje investicionim jedinicama Novčanog fonda - Otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Erste Money Market.

Komisija je 27. 6. 2024. godine donijela Rješenje kojim se ukida Rješenje broj 03/28-1540/5-19 o odobrenju trgovanja investicionim jedinicama Otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Erste E-Conservative na tržištu Crne Gore, iz razloga pripajanja Otvorenog investicijskog fonda s javnom ponudom Erste E-Conservative sa Otvorenim investicijskim fondom s javnom ponudom Erste Money Market.

Saglasnosti Komisije

U 2024. godini Komisija za tržište kapitala izdala je ukupno **43 saglasnosti** i **1 odbijanje**. U skladu sa važećim zakonodavstvom, Komisija je odlučivala po zahtjevima učesnika na tržištu kapitala, i to:

- **14 saglasnosti** za imenovanje članova odbora direktora;
- **1 saglasnost** na Cjenovnik Centralnog klirinško depozitarnog društva (CKDD);
- **1 saglasnost** na Listu finansijskih instrumenata kojima je dozvoljeno trgovanje na OTC tržištu za 2025. godinu;
- **5 saglasnosti** na prospekte zajedničkih investicionih fondova;
- **5 saglasnosti** na dokumenta – ključne informacije za investitore zajedničkih fondova;
- **2 saglasnosti** na pravila o upravljanju fondom;
- **5 saglasnosti** na izbor revizora;
- **1 saglasnost** na izbor izvršnog direktora;
- **3 saglasnosti** na izbor članova odbora direktora društava za upravljanje;
- **4 saglasnosti** na statute društava za upravljanje investicionim fondovima;
- **1 saglasnost** na ugovor o upravljanju zatvorenim investicionim fondom;
- **1 saglasnost** na izbor rukovodioca depozitarnih poslova.

Komisija je takođe **odbila jedan zahtjev za imenovanje na funkciju izvršnog direktora društva za upravljanje investicionim fondom**.

EDUKACIJA I LICENCIRANJE

Unapređenje finansijske pismenosti građana jedan je od strateških ciljeva Komisije za tržište kapitala Crne Gore. Finansijska pismenost podrazumijeva skup znanja, vještina i stavova koji omogućavaju pojedincu da donosi informisane, odgovorne i efikasne odluke u upravljanju ličnim finansijama. To uključuje razumijevanje osnovnih finansijskih pojmova, sposobnost vođenja budžeta, poznavanje finansijskih proizvoda i usluga, kao i osposobljenost za odgovorno investiranje.

Upravo iz tog razloga, Komisija je tokom 2024. godine sprovela niz aktivnosti i realizovala uspješne projekte usmjerene ka jačanju finansijske pismenosti građana – s posebnim akcentom na djecu osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, kao i na studente. U okviru tog nastojanja, organizovana je i Druga međunarodna konferencija *Montenegro Financial Markets*, u saradnji sa Centralnom bankom Crne Gore, Ministarstvom finansija Crne Gore i Agencijom za nadzor osiguranja. Poseban značaj ovog događaja ogleda se u činjenici da je OECD, kao partner konferencije, upravo u okviru nje organizovao i svoj godišnji sastanak posvećen tehničkoj pomoći članicama u oblasti finansijske pismenosti.

Sprovedenjem ovih aktivnosti, Komisija ne samo da doprinosi razvoju znanja i svijesti o važnosti finansijskih odluka u svakodnevnom životu, već i jača temelje stabilnog i inkluzivnog finansijskog tržišta u Crnoj Gori.

Radionice i takmičenje za osnovce: Učenje kroz igru „Kapital“

U okviru svojih aktivnosti usmjerenih na unapređenje finansijske pismenosti, Komisija za tržište kapitala Crne Gore tokom 2024. godine realizovala je sveobuhvatan edukativni program za učenike osnovnih škola. Program je uključivao organizaciju edukativnih radionica, takmičenja u igranju društvene igre „Kapital“, kao i posjete finansijskim institucijama. Radionice su bile namijenjene učenicima petog, šestog i sedmog razreda i održane su u prostorijama Komisije od 25. marta do 11. aprila 2024. godine. Učesnici su imali priliku da se kroz interaktivnu igru upoznaju sa osnovnim pojmovima iz oblasti tržišta kapitala – kao što su akcije, investiranje, rizik, dividenda, vrijednost kompanije i industrijska raznolikost. Ovaj pristup omogućio je djeci da razvijaju finansijsku pismenost, ali i da unaprijede logičke, matematičke i strateške vještine.

U radionicama je učestvovalo preko 260 učenika iz 13 osnovnih škola, kroz ukupno 23 održane sesije. Svaka grupa je po završetku radionice dobila na poklon društvenu igru „Kapital“, a učenicima su podijeljene i brošure sa pojmovima sa tržišta kapitala. Edukaciju su sprovodili zaposleni Komisije, uz korišćenje sredstava iz budžeta Komisije.

Učesnici radionica bili su učenici sljedećih osnovnih škola:

- OŠ „Štampar Makarije“
- OŠ „Radojica Perović“
- OŠ „Pavle Rovinski“
- OŠ „Vlado Milić“
- OŠ „21. Maj“
- OŠ „Đoko Prelević“
- OŠ „Vladimir Nazor“
- OŠ „Branko Božović“
- OŠ „Savo Kažić“
- OŠ „Novka Ubović“
- OŠ „Maksim Gorki“
- OŠ „Vuk Karadžić“

- OŠ „Oktoih

Takmičenje i dodatno angažovanje kroz posjete institucijama

U cilju dodatne motivacije i produbljivanja znanja stečenog tokom radionica, Komisija je organizovala petodnevno takmičenje u igranju igre „Kapital“ koje se održalo u prostorijama Komisije u periodu od 23. do 29. maja 2024. godine. U takmičenju je učestvovalo 32 učenika iz 13 osnovnih škola.

Nagrađeni su bili sljedeći takmičari:

- **1. mjesto:** Anja Makrid i Mila Leković, OŠ „Štampar Makarije“
- **2. mjesto:** Branko Zenović i Luka Pešić, OŠ „Radojica Perović“
- **3. mjesto:** Ruža Brnović i Lazar Vukčević, OŠ „Savo Kažić“

Pobjednicima su uručene nagrade u vidu enciklopedija znanja i primjeraka društvene igre „Kapital“, dok su školama koje su predstavljali učenici uručene novčane donacije:

- **300 EUR** za prvo mjesto,
- **200 EUR** za drugo mjesto,
- **100 EUR** za treće mjesto.

Zakružujući ovaj edukativni ciklus, Komisija je, u saradnji sa Centralnim klirinškim depozitarnim društvom (CKDD), Montenegroberzom, Universal Capital bankom i Hipotekarnom bankom, organizovala posjete učenika koji su osvojili prva tri mjesta na takmičenju. Tokom ovih posjeta, učenici su imali priliku da se iz prve ruke upoznaju sa radom ključnih institucija tržišta kapitala, čime je obogaćeno njihovo teoretsko i praktično razumijevanje ove oblasti.

Posjete su realizovane u junu 2024. godine, prema sljedećem rasporedu:

- **13. jun** – OŠ „Štampar Makarije“: posjete CKDD-u i Montenegroberzi,
 - **12. i 13. jun** – OŠ „Radojica Perović“: posjete Universal Capital banci i Hipotekarnoj banci.
- Učenici OŠ „Savo Kažić“, uprkos planiranoj posjeti, nisu mogli učestvovati zbog školskih obaveza i logističkih izazova.

Indikatori uspješnosti (ukupno za radionice i takmičenje):

- 23 realizovane radionice,
- 260 učenika učestvovalo u edukaciji,
- 32 učenika učestvovalo u takmičenju,
- 5 dana trajanja takmičenja,
- Četvrtfinalne, polufinalne i finalne runde takmičenja,
- 4 predavača i 5 zaposlenih u organizaciji aktivnosti,
- 260 odštampanih brošura,
- 23 poklonjena primjerka igre „Kapital“,
- 4 nagrađene enciklopedije,
- 3 novčane donacije školama (ukupno 600 EUR),
- Posjete 4 finansijske institucije,
- Ukupno 42 posjete učenika institucijama.

Ove aktivnosti predstavljaju uspješan primjer integracije edukacije, igre, takmičarskog duha i institucionalnog uvida, kroz koje Komisija kontinuirano doprinosi razvoju finansijske pismenosti najmlađe populacije u Crnoj Gori.

Komisija za tržište
kapitala Crne Gore

Edukacija i licenciranje investicionih menadžera penzionih fondova

Komisija za tržište kapitala uspješno je realizovala edukaciju investicionih menadžera penzionih fondova, kao jednu od ključnih aktivnosti usmjerenih ka daljem razvoju i jačanju sektora dobrovoljnih penzionih fondova u Crnoj Gori. Edukacija je održana u prostorijama Komisije u periodu od 13. do 17. maja 2024. godine, a program je pažljivo osmišljen kako bi odgovorio na rastuće potrebe savremenog tržišta kapitala i izazove s kojima se suočavaju profesionalci u oblasti upravljanja penzionim fondovima.

Program je okupio učesnike različitih profila, među kojima su bili ekonomisti i pravnici, čime je omogućena dinamična razmjena ideja i iskustava. Kroz tematski strukturirana predavanja, ukupnog trajanja od deset sati raspoređenih tokom pet dana, učesnici su imali priliku da unaprijede svoja znanja iz oblasti upravljanja sredstvima dobrovoljnih penzionih fondova, ali i da se upoznaju sa savremenim regulatornim i tržišnim praksama.

Edukaciju su podržali i obogatili renomirani predavači iz Crne Gore i Evropske unije, koji su kroz interaktivne sesije i studije slučaja dodatno približili učesnicima suštinu i značaj trostranog penzionog sistema, kao i specifičnosti upravljanja dobrovoljnim penzionim fondovima. Zahvaljujući saradnji sa Ministarstvom rada i socijalnog staranja Crne Gore i Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga, edukacija je dobila dodatnu stručnu dimenziju i međunarodni karakter.

Završni dio edukacije obuhvatao je i polaganje ispita, nakon čega je deset učesnika steklo licencu za obavljanje poslova investicionog menadžera penzionog fonda. Time je Komisija ostvarila još jedan značajan iskorak u profesionalizaciji sektora i unapređenju kapaciteta tržišta kapitala u Crnoj Gori.

Stažiranje studenata u Komisiji za tržište kapitala

U cilju podrške profesionalnom razvoju mladih kadrova i jačanja veza sa akademskom zajednicom, Komisija za tržište kapitala se u oktobru 2023. godine priključila Programu stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem, koji sprovodi Ministarstvo prosvjete, nauke i inovacija. Kroz ovu inicijativu, Komisija je otvorila četiri slobodna mjesta za pripravnike, po jedno u svakom sektoru unutar institucije.

U januaru 2024. godine, jedan pripravnik je započeo devetomjesečno stručno osposobljavanje u Komisiji. Tokom angažmana, pripravnik se aktivno upoznaje sa funkcionisanjem Komisije, uključujući rad sektora, proces izrade zakonskih i podzakonskih akata, kao i sa sprovođenjem aktivnosti iz oblasti finansijske edukacije. Osim toga, direktno učestvuje u realizaciji Akcionog plana Komisije za 2024. godinu, čime dobija konkretno i primjenjivo znanje iz oblasti tržišta kapitala.

Program traje do 15. oktobra 2024. godine, a sproveden je uz podršku zaposlenih Komisije koji su angažovani u procesu obuke pripravnika. Ova aktivnost ne samo da doprinosi profesionalnom razvoju mladih stručnjaka, već i unapređuje kapacitete same institucije kroz razmjenu znanja i ideja.

U kontekstu dodatnog jačanja saradnje sa obrazovnim institucijama, Komisija je tokom prvog kvartala 2024. godine potpisala više Memoranduma o saradnji sa univerzitetima i Ministarstvom prosvjete, nauke i inovacija. Ovi memorandumi predstavljaju čvrstu osnovu za nastavak i unapređenje međuinstitucionalne saradnje, sa ciljem kontinuirane realizacije

ciljeva postavljenih u Programu razvoja finansijske edukacije 2023–2027. Više informacija o potpisanim memorandumima biće prikazano u nastavku ovog izvještaja.

Trodnevni godišnji sastanak projekta tehničke pomoći za finansijsku edukaciju

Komisija za tržište kapitala aktivno je učestvovala u radu trodnevnog godišnjeg sastanka projekta tehničke pomoći za finansijsku edukaciju pod nazivom „Stakeholder cooperation for effective financial education – Annual meeting of the Technical Assistance Project on Financial Education“. Ovaj značajni događaj, održan od 24. do 26. septembra 2024. godine, organizovan je u saradnji sa OECD-om, a uz podršku Ministarstva finansija, Centralne banke Crne Gore i Agencije za nadzor osiguranja.

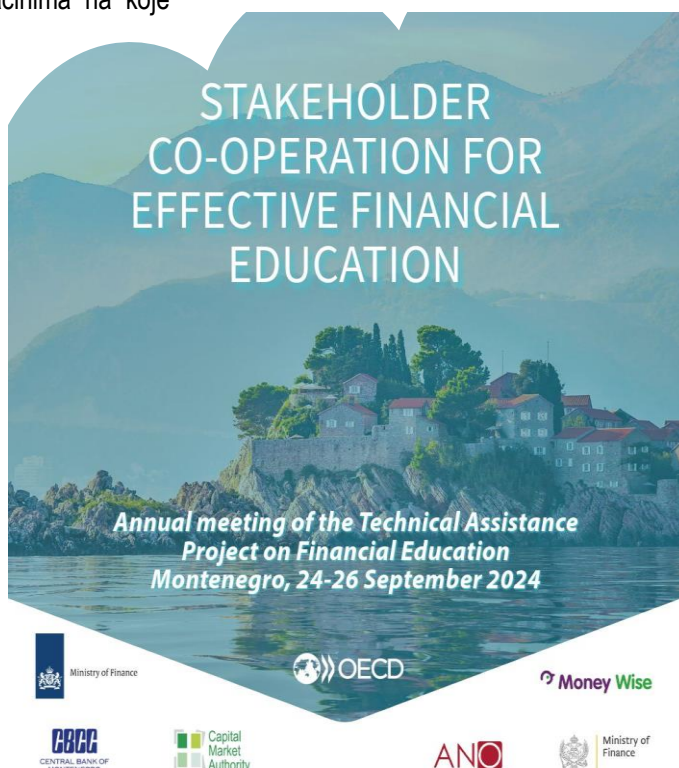
Zamjenik predsjednika Komisije, Dragan Đukić, obratio se učesnicima u uvodnom dijelu događaja, dok je predsjednik Komisije, Željko Drinčić, 25. septembra bio moderator panela pod nazivom „Emerging regional challenges for financial consumers and financial education progress“. Ovaj panel je okupio stručnjake iz brojnih zemalja, koji su diskutovali o savremenim izazovima u finansijskoj edukaciji i načinima na koje

promjene u finansijskom sektoru utiču na potrošače.

Razgovor je bio usmjeren na razmjenu iskustava i najboljih praksi u zaštiti finansijskih potrošača, kao i na razvoj inovativnih pristupa u oblasti obrazovanja, prilagođenih ubrzanim transformacijama tržišta. Panel je istakao koliko je važno da se i stručna i šira zajednica na adekvatan način priprema za nove izazove, naročito u kontekstu digitalizacije i sve kompleksnijih finansijskih proizvoda.

Učešće Komisije na ovom događaju nije bilo slučajno. Već u novembru 2023. godine, tokom prethodnog sastanka projekta koji je održan u Hagu pod pokroviteljstvom Ministarstva finansija Holandije, predsjednik Komisije je, tokom svog izlaganja na panelu „Financial literacy and financial education: new challenges and strategic priorities“, prihvatio predlog predstavnika OECD-a da Crna Gora bude domaćin ovogodišnjeg skupa. Takođe je najavio da će jedan od panela na Drugoj međunarodnoj konferenciji „Montenegro Financial Markets“ biti posvećen upravo finansijskoj edukaciji, čime je dodatno naglašena posvećenost Komisije ovom segmentu svog rada.

Trodnevni sastanak bio je prilika da se produbi saradnja među ključnim akterima iz različitih zemalja i da se doprinese razvoju sveobuhvatnijeg i inkluzivnijeg pristupa finansijskom obrazovanju na regionalnom nivou. Događaj je okupio oko 40 učesnika, uključujući 43 izlagača i niz aktivnosti kroz tri dana intenzivnih diskusija, panela i stručnih sesija.

Mentorski program „Two minutes for a career“

U okviru Druge međunarodne konferencije "Montenegro Financial Markets", Komisija je 25. septembra 2024. godine realizovala početak mentorskog programa pod nazivom „**Two minutes for a career**“. Program je osmišljen sa ciljem da studentima pruži uvide u osnovne mehanizme tržišta kapitala i omogući direktan kontakt sa predstavnicima finansijskog sektora, čime bi se dodatno podstakla njihova profesionalna orijentacija i priprema za buduće izazove.

Uvertira u ovaj program realizovana je kroz uvodno predavanje održano 19. septembra, na kojem je predsjednik Komisije, Željko Drinčić, studentima detaljno predstavio značaj i ulogu tržišta kapitala u savremenim ekonomijama. Predavanje je prisustvovalo 25 studenata sa više crnogorskih univerziteta.

Tokom drugog dana konferencije, 25. septembra, studenti su imali priliku da učestvuju u interaktivnom sastanku sa predstavnicima ključnih institucija sa tržišta kapitala – uključujući Montenegroberzu, CKDD, komercijalne banke, investicione firme i društva za upravljanje fondovima. Tokom jednosatne interakcije, studenti su postavljali pitanja, predavali motivaciona pisma i diskutovali o mogućnostima karijere. Ukupno 11 studenata obavilo je razgovore sa predstavnicima čak deset kompanija i institucija.

Nakon uvodnog dijela, program je nastavljen kroz niz posjeta finansijskim institucijama:

Posjeta CKDD-u – 1. oktobar 2024.

Studenti su imali priliku da posjete **Centralno klirinško depozitarno društvo (CKDD)**, gdje su ih dočekali izvršni direktor Igor Vojinović i sekretarka Društva Rajka Dragičević. Kroz interaktivnu prezentaciju, studenti su upoznati sa ulogom i značajem CKDD-a na tržištu kapitala, kao i sa digitalnim transformacijama koje društvo sprovodi. Posjeti je prisustvovalo 10 studenata, koji su kroz postavljena pitanja pokazali visok nivo interesovanja za oblast zaštite podataka i ulogu regulatora.

Posjeta FINVEO-u – 2. oktobar 2024.

U cilju širenja znanja o savremenim trendovima u oblasti investicionog savjetovanja, studenti su posjetili investiciono društvo **FINVEO**. Izvršna direktorica Ana Anđelić predstavila je razvojni put ove međunarodne kompanije, dok su studenti imali priliku da komuniciraju sa zaposlenima i postavljaju pitanja u vezi sa praksama poslovanja i uticajem inflacije na tržište. Posjeti je prisustvovalo 8 studenata.

Posjeta Prvoj banci Crne Gore – 3. oktobar 2024.

Studenti su posjetili **Prvu banku Crne Gore**, najstariju kreditnu instituciju u zemlji. Tokom ove posjete, upoznali su se sa različitim sektorima banke kroz razgovor sa višim menadžmentom. Dodatno, dva studenta su dobila priliku da pohađaju praksu u trajanju od 30 dana, dok je jedan student angažovan kroz Program stručnog osposobljavanja. U aktivnosti je učestvovalo 10 studenata i 4 predstavnika banke.

Posjeta Montenegroberzi – 7. oktobar 2024.

Na kraju serije aktivnosti, studenti sa Fakulteta za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis posjetili su **Montenegroberzu**, gdje ih je dočekala izvršna direktorica dr Milena Vučinić. Kroz detaljnu prezentaciju, studenti su stekli znanja o domaćem i međunarodnom berzanskom poslovanju. Kao vid dodatne podrške mentorskog programa, Montenegroberza je za studente organizovala dodatne edukativne posjete muzejima na Cetinju. Predavanju je prisustvovalo 5 studenata.

Mentorski program „**Two minutes for a career**“ predstavlja izuzetno vrijedan doprinos jačanju mosta između obrazovanja i realnog sektora. Kroz niz predavanja, posjeta i interakcija sa stručnjacima iz prakse, studenti su stekli konkretne uvide i stvorili nove profesionalne kontakte koji će im pomoći u daljem razvoju karijere.

Projekat „Capital Connect“ – povezivanje teorije i prakse na tržištu kapitala

Komisija za tržište kapitala, u saradnji sa Savezom studenata i Vijećem studenata Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, tokom 2024. godine započela je realizaciju projekta „**Capital Connect**“, koji za cilj ima jačanje finansijske pismenosti i praktičnih znanja kod studenata ekonomije. Inicijativa je nastala kao odgovor na sve izraženiju potrebu za konkretnim znanjima iz oblasti tržišta kapitala, posebno imajući u vidu da ovaj segment više nije obuhvaćen obaveznim kurikulumom Ekonomskog fakulteta.

Glavni ciljevi projekta „Capital Connect“ su:

1. Unaprjeđenje finansijske pismenosti među mladima, posebno studentima ekonomije;
2. Upoznavanje studenata sa osnovama tržišta kapitala – ključnim akterima, instrumentima i regulatornim okvirom;
3. Povezivanje teorijskih znanja sa praksom kroz simulacije, posjete institucijama i mogućnosti stažiranja;
4. Priprema studenata za buduće profesionalne izazove u sektoru finansija.

Projekat je strukturiran kao kombinacija edukativnih predavanja, praktičnih simulacija, posjeta finansijskim institucijama i radionica, čime studentima omogućava neposredno razumijevanje dinamike tržišta kapitala.

Uvodno predavanje – 18. oktobar 2024.

Projekat je svečano otpočeo 18. oktobra 2024. godine na Ekonomskom fakultetu, predavanjem koje je održao predsjednik Komisije, **Željko Drinčić**. Tom prilikom, studentima je prezentovana osnova funkcionisanja tržišta kapitala, značaj regulatornih tijela i ključne uloge koje tržište ima u savremenoj ekonomiji.

Predavanju je prisustvovalo **35 studenata**, koji su pokazali veliki nivo interesovanja za ovu oblast i izrazili spremnost da aktivno učestvuju u daljim fazama projekta.

Drugo predavanje – 6. decembar 2024.

Drugo predavanje u okviru projekta održano je 6. decembra 2024. godine, a vodio ga je **Sergej Kapustin**, član Upravnog odbora Crnogorske komercijalne banke, zadužen za upravljanje rizicima. Predavanje pod nazivom „**Uvod u finansijska tržišta**“ obuhvatilo je širok spektar tema – od tradicionalnih finansijskih instrumenata do uloge kriptovaluta u savremenim tokovima kapitala.

Događaj su uvodnim govorima otvorili prodekanka Ekonomskog fakulteta **Tamara Backović** i predsjednik Komisije **Željko Drinčić**. Kroz bogata praktična iskustva i interaktivan pristup, predavač je motivisao studente da aktivno razmišljaju o investiranju već tokom studija, naglašavajući važnost ranog uključivanja u finansijska tržišta.

Predavanje je izazvalo veliko interesovanje, te je prisustvovalo čak **150 studenata**, koji su kroz pitanja pokazali visok stepen angažovanosti i spremnosti za dalje usavršavanje u oblasti finansija.

Značaj i dalji pravci razvoja projekta

Projekat „**Capital Connect**“ predstavlja važnu platformu za jačanje saradnje između regulatornih institucija i akademske zajednice. Posebna vrijednost ovog programa ogleda se u činjenici da popunjava prazninu u formalnom obrazovanju, ali i što studentima pruža priliku da razviju konkretne vještine kroz neposredan kontakt sa tržištem rada.

Komisija planira nastavak i proširenje ovog projekta kroz dodatna predavanja, posjete finansijskim institucijama, radionice i simulacije tržišnih aktivnosti. U tom duhu, cilj je da se kreira održiv model saradnje koji će obezbijediti kontinuiranu edukaciju i jačanje profesionalnih kapaciteta mladih u Crnoj Gori.

Finansijska edukacija za srednjoškolce – Predavanje u JU SEŠ "Mirko Vešović"

U okviru aktivnosti definisanih Akcionim planom za razvoj finansijske edukacije, **29. novembra 2024. godine** realizovano je predavanje za učenike **JU Srednje ekonomske škole „Mirko Vešović“**. Predavanje je održao **Željko Drinčić**, predsjednik Komisije za tržište kapitala, sa ciljem približavanja osnovnih pojmova i funkcionalnosti tržišta kapitala mlađoj populaciji.

Učenici su imali priliku da se upoznaju sa radom Komisije i njenim ključnim nadležnostima, kao i sa istorijom i razvojem domaćeg tržišta kapitala. Poseban akcenat stavljen je na **Masovnu vaučersku privatizaciju**, jedan od najvažnijih

događaja u ekonomskoj tranziciji Crne Gore, čime je dodatno naglašena važnost razumijevanja procesa koji oblikuju tržišnu infrastrukturu.

Kroz interaktivnu prezentaciju, srednjoškolcima su predstavljene osnovni finansijski instrumenti i načini trgovanja, kao i uloga ključnih institucija poput **Centralnog klirinško-depozitarnog društva (CKDD)**, **Montenegroberze**, investicionih društava i fondova. Kroz primjere iz prakse, učenici su dobili širu sliku o mehanizmima koji osiguravaju transparentnost, efikasnost i stabilnost tržišta kapitala.

Ova edukativna aktivnost istovremeno predstavlja i uvod u **praktičnu nastavu** koja će se realizovati tokom **prvog kvartala 2025. godine**, u okviru koje će učenici posjetiti kompaniju **FINVEO MN**, brokerski ogranak konglomerata Inveo Investment Holding sa sjedištem u Istanbulu. Tokom posjete, srednjoškolci će se upoznati sa osnovama trgovanja CFD-ovima u demo verziji, čime će praktično primijeniti prethodno usvojena teorijska znanja.

Napominjemo da je, iako je prvobitno planirano da posjeta FINVEO-u bude organizovana do kraja 2024. godine, na molbu profesorice **Mirjane Ostojić** aktivnost odložena zbog školskih obaveza učenika, te je pomjerena za prvi kvartal 2025. godine.

Ova inicijativa predstavlja važan korak ka podizanju nivoa finansijske pismenosti među mladima, te osigurava da se budući nosioci ekonomskog razvoja već u srednjoškolskom obrazovanju upoznaju sa osnovama savremenih finansijskih sistema i mehanizama.

Iz drugog ugla – rubrika uključena u zvanični sajt Komisije

Opis aktivnosti:

Na sajtu Komisije od 2024. godine aktivna je rubrika pod nazivom "Iz drugog ugla", koja pruža prostor učesnicima sprovođenja aktivnosti iz Akcionog plana finansijske edukacije da podijele svoje stavove, iskustva i zapažanja. Ova rubrika namijenjena je profesorima, zaposlenima u finansijskim institucijama, kao i svim drugim saradnicima koji, zajedno sa Komisijom, doprinose sprovođenju aktivnosti usmjerenih na unaprjeđenje finansijske pismenosti. Njihovi komentari i analize omogućavaju dublje razumijevanje efekata ovih aktivnosti, identifikaciju potencijalnih izazova, ali i predstavljanje dobrih praksi koje mogu poslužiti kao inspiracija za buduće projekte. Cilj rubrike je da kroz razmjenu mišljenja i iskustava dodatno osvijetli značaj finansijske edukacije i podstakne kvalitetniju saradnju među ključnim akterima.

Prvi intervju u rubrici "Iz drugog ugla" realizovan je sa profesoricom Mirjanom Ostojić iz JU Ekonomska škola "Mirko Vešović", koja je, zajedno sa svojim učenicima, učestvovala u edukaciji organizovanoj od strane Komisije tokom 2023. i 2024. godine.

U okviru ove aktivnosti ostvaren je intervju sa jednom sagovornicom, sproveden je jedan upitnik, a prikupljeno je ukupno deset odgovora na postavljena pitanja.

"Dan otvorenih vrata" za studente fakulteta sa kojima Komisija ima potpisane memorandume o saradnji

U petak, 13. decembra 2024. godine, Komisija je organizovala "Dan otvorenih vrata" za studente fakulteta sa kojima su u prethodnom periodu potpisani memorandumi o saradnji.

Ovaj događaj zamišljen je kao snažna platforma za postizanje višestrukih strateških ciljeva. Tokom Dana otvorenih vrata, studentima je omogućen neposredan uvid u rad i svakodnevne aktivnosti zaposlenih na različitim pozicijama unutar Komisije – od članova do mladih kolega koji su tek započeli profesionalnu karijeru – čime se promovisalo bolje razumijevanje funkcionisanja regulatornog tijela.

Takođe, studentima je predstavljena ključna uloga Komisije u regulaciji tržišta kapitala, objašnjene su njene nadležnosti i način na koji one doprinose stabilnosti i transparentnosti tržišta. Edukativni segment bio je fokusiran na kompleksnost procesa kreiranja zakonodavnog okvira, odnosno na zakone i podzakonske akte koji čine temelj tržišne regulative. Poseban značaj imale su otvorene diskusije koje su omogućile studentima da ne samo postavljaju pitanja već i iznose sopstvene ideje i prijedloge, čime se podstaklo kritičko razmišljanje i razvijale debatne vještine.

Kroz ovaj događaj, mladi su motivisani da razmišljaju o karijeri u oblasti tržišta kapitala i informisani o mogućnostima volontiranja i stručnog osposobljavanja, što je važan korak za njihov profesionalni rast. Dodatno, povećana je svijest o značaju kontinuiranog stručnog usavršavanja i umrežavanja, a Komisija je predstavljena kao institucija koja mladim stručnjacima nudi prostor za razvoj i afirmaciju u finansijskom sektoru.

Aktivnost je realizovana 13. decembra 2024. godine, a organizovana je od strane Komisije u saradnji sa Fakultetom za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis Univerziteta Donja Gorica, Fakultetom za ekonomiju i biznis Univerziteta Mediteran, Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore i Ekonomskim fakultetom Univerziteta Crne Gore. Finansiranje aktivnosti obezbijedila je Komisija. U realizaciji aktivnosti učestvovalo je pet predstavnika Komisije, prisustvovalo je dvadeset studenata sa četiri različita fakulteta, a svi studenti su tom prilikom dobili poklone koji su uključivali edukativni materijal.

Podkast “Puls tržišta kapitala”

U cilju unaprijeđenja komunikacije sa javnošću i podizanja finansijske pismenosti građana Crne Gore, Komisija je predstavila novi projekat - Podkast „Puls tržišta kapitala“.

Jedna od ideja za novi projekat koji je Komisiji omogućio da se približi i mladim generacijama društva, predstavlja uvođenje podkasta. Ovakav digitalni sadržaj koncipiran je na način da bude lako dostupan građanima, interesantan, ali da ispunji i svoj prvobitni cilj – da bude edukativnog karaktera. Na ovaj način, građani mogu da se kroz dvanaest pilot epizoda podkasta na dinamičan način upoznaju sa aktuelnostima iz svijeta tržišta kapitala, uz pomoć domaćih i međunarodnih eksperata. Kroz podkast se javnost neposredno informiše o radu Komisije, usvajanju novih zakona i potrebe usklađivanja istih sa evropskim standardima, različitim tipovima investicionih fondova, penzionoj reformi i penzionim fondovima, te kako oni mogu uticati na povećanje socijalne sigurnosti i još mnogo tema o kojima građani treba da budu adekvatno obaviješteni.

Kroz „Puls tržišta kapitala“ ulaže se u edukaciju svih kategorija stanovništva u zemlji, a naša odgovornost kao institucije je da pružimo alate koji će omogućiti da postanu finansijski pismeni građani, spremni da se suoče sa izazovima sjutrašnjice.

📱 Podcasti su dostupni putem QR kodova, koji omogućavaju jednostavan pristup sadržaju putem mobilnih uređaja, čime smo nastavili praksu korišćenja digitalnih alata u promociji znanja i informisanosti

U prvoj epizodi podkasta gost je bio predsjednik Komisije, Željko Drinčić i ova emisija ima 430 pregleda

Drugu epizodu je svojim velikim iskustvom učinio izvanrednom gospodin Roger H. Hartmann, savjetnik za održivi razvoj, strateški analitičar i gostujući profesor i ova emisija pregledana je 221 put.

Newsletter Komisije

Tokom cijele 2024. godine, Komisija je sprovodila aktivnost izdavanja Newsletter-a, koji je uveden kao novi alat komunikacije sa javnošću, u cilju unapređenja informisanosti o aktuelnostima iz oblasti tržišta kapitala. Newsletter je namijenjen korisnicima koji žele da na jednostavan i pregledan način dobijaju pravovremene i relevantne informacije o novostima iz regulatornog okvira, inovacijama i izazovima sa kojima se Komisija susreće, kao i o značajnim događajima i planiranim projektima. Kroz dva izdanja pripremljena tokom godine, 322 korisnika imala su priliku da dobiju uvid u rad Komisije, njene nadležnosti i ključne aktivnosti, uključujući i informacije o godišnjim konferencijama.

Sadržaj Newsletter-a kreiran je tako da odgovori na potrebe profesionalne, ali i šire javnosti, promovišući transparentnost i otvorenost institucije. Iako se za korisnike ovog kanala koristi izraz "pretplatnici", važno je naglasiti da je Newsletter potpuno besplatan i dostupan bez bilo kakve finansijske obaveze. Aktivnost je realizovana u organizaciji Komisije i u potpunosti finansirana iz njenih sredstava.

Potpisan Memorandum o saradnji sa Fakultetom za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis UDG

Komisija za tržište kapitala Crne Gore i Fakultet za međunarodnu ekonomiju, finansije i biznis Univerziteta Donja Gorica potpisali su Memorandum o saradnji 29. februara 2024. godine. Tim povodom, održan je sastanak predsjednika Komisije Željka Drinčića i dekanice Fakulteta, prof. dr Maje Drakić-Grgur, na kojem su dogovoreni pravci budućeg zajedničkog djelovanja i implementacije dogovorenih aktivnosti.

Cilj potpisanog Memoranduma je unapređenje obrazovanja u oblastima tržišta kapitala, ekonomije i finansija, kao i promocija finansijske pismenosti kod studentske populacije. Saradnja predviđa organizaciju predavanja, radionica, seminara, istraživačkih projekata i praktične nastave, kao i aktivno učešće predstavnika Komisije u obrazovnim programima Fakulteta.

Ovaj vid institucionalnog partnerstva predstavlja most između teorijskih znanja i praktičnih vještina, povezujući akademsku zajednicu sa realnim tržišnim uslovima i izazovima. Kroz zajedničke aktivnosti, studentima će biti omogućeno da se na neposredan način upoznaju sa radom regulatornih tijela, investicionih društava, kao i mehanizmima tržišta kapitala.

Potpisani Memorandum odražava i stratešku opredijeljenost Komisije za tržište kapitala u sprovođenju **Programa razvoja finansijske edukacije u Crnoj Gori za period 2023–2027**, potvrđujući da je ulaganje u obrazovanje mladih jedno od ključnih sredstava za dugoročno jačanje tržišta kapitala i ekonomskog sistema u cjelini.

Saradnja sa visokoškolskim institucijama poput UDG-a dodatno učvršćuje ulogu Komisije kao partnera u stvaranju kompetentnog kadra spremnog da odgovori na zahtjeve savremenog finansijskog tržišta. Kroz ovakve inicijative, zajednički gradimo temelje znanja, odgovornosti i profesionalizma za buduće generacije.

Potpisan Memorandum o saradnji sa Pravnim fakultetom Univerziteta Crne Gore

Komisija za tržište kapitala Crne Gore i Pravni fakultet Univerziteta Crne Gore potpisali su Memorandum o saradnji 7. marta 2024. godine, čime je formalizovan početak dugoročne institucionalne saradnje u oblasti obrazovanja i promocije tržišta kapitala. Sastanak povodom potpisivanja Memoranduma održan je u prostorijama dekanata Pravnog fakulteta, uz prisustvo predsjednika Komisije Željka Drinčića, dekanice prof. dr Anete Spaić i prodekana za međuinstitucionalnu saradnju prof. dr Vladimira Savkovića.

Ovim dokumentom definisani su ključni pravci saradnje, uključujući zajedničko učešće u organizaciji edukativnih aktivnosti, konferencija, projekata i drugih stručnih događaja. Poseban akcenat stavljen je na unapređenje nivoa finansijske pismenosti studenata kroz gostujuća predavanja, praktičnu nastavu, izradu edukativnih materijala i publikacija. Planirane aktivnosti osmišljene su sa ciljem da studentima pruže konkretna znanja i uvid u rad institucija koje učestvuju na tržištu kapitala – od regulatornih tijela do berzi i investicionih društava.

Komisija je prepoznala značaj ovog vida saradnje kao važan korak ka jačanju kapaciteta budućih pravnih stručnjaka i njihovom pripremanju za profesionalni angažman u oblasti finansijskog prava i tržišnih regulativa. Saradnja sa jednom od najznačajnijih obrazovnih institucija u Crnoj Gori, sa preko pet decenija akademske tradicije, ima poseban značaj i za dalji razvoj kadrovskih i regulatornih potencijala same Komisije.

Potpisani Memorandum simbolizuje početak plodonosne saradnje sa Pravnim fakultetom koja će, sigurni smo, rezultirati brojnim zajedničkim projektima, jačanjem edukativne uloge Komisije i podizanjem ukupne svijesti o značaju funkcionalnog i transparentnog tržišta kapitala.

Predavanje predsjednika Komisije studentima Ekonomskog fakulteta Univerziteta Mediteran

U okviru aktivnosti usmjerenih ka jačanju finansijske pismenosti i promociji regulatorne uloge Komisije, predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, održao je 19. aprila 2024. godine predavanje studentima Ekonomskog fakulteta Univerziteta Mediteran u Podgorici.

Predavanje je obuhvatilo ključne aspekte razvoja crnogorskog tržišta kapitala, uključujući misiju i viziju Komisije, strukturu tržišta, te istorijske događaje poput Masovne vaučerske privatizacije iz 1999. godine, koji su imali dugoročan uticaj na ekonomski sistem Crne Gore. Poseban akcenat stavljen je na važnost regulatornog okvira i njegovu ulogu u stvaranju efikasnog i sigurnog tržišnog ambijenta, kao i na značaj usklađivanja domaće regulative sa evropskim standardima.

Studenti su kroz interaktivno predavanje upoznati sa načinom rada Komisije, njenim ključnim nadležnostima, kao i izazovima sa kojima se suočava u savremenim uslovima poslovanja na tržištu kapitala. Ukazano je i na ulogu Komisije u kreiranju i prilagođavanju zakonodavnog okvira u skladu sa direktivama Evropske unije.

Ova aktivnost dio je šire strategije Komisije za unapređenje finansijske edukacije u Crnoj Gori i promociju tržišta kapitala među mladima, koji će u budućnosti imati važnu ulogu u daljem razvoju finansijskog sektora. Edukativnim pristupom i aktivnim uključivanjem u akademsku zajednicu, Komisija doprinosi boljoj informisanosti i pripremljenosti budućih ekonomista i finansijskih stručnjaka.

Učešće predsjednika Komisije na Danu osiguranja

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, učestvovao je na Danu osiguranja koji je, u organizaciji Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore, po treći put održan na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, 26. novembra 2024. godine. Ovaj tradicionalni događaj posvećen temama iz oblasti osiguranja, ove godine je bio fokusiran na životno osiguranje.

Događaj je svečano otvoren pozdravnim govorima dekana Ekonomskog fakulteta, Mijata Jocovića, i predsjednika odbora Agencije za nadzor osiguranja, Marka Ivanovića, koji su istakli značaj podizanja svijesti o finansijskoj i osiguravajućoj kulturi među mladima i široj javnosti.

Predsjednik Komisije održao je prezentaciju na temu otvorenih investicionih fondova u Crnoj Gori, naglašavajući međusobnu povezanost tržišta kapitala i tržišta osiguranja. Predstavio je postojeće fondove koji posluju u skladu sa crnogorskim zakonodavstvom, kao i fondove iz država članica Evropske unije koji su registrovani za poslovanje u Crnoj Gori. Poseban akcenat stavljen je na potrebu harmonizacije zakonodavnog okvira sa regulativom EU, radi jačanja pravne sigurnosti, unaprjeđenja međunarodne saradnje i stvaranja povoljnijeg ambijenta za strane investicije.

U svom izlaganju osvrnuo se i na savremene proizvode na tržištu, među kojima je posebno izdvojen unit-linked – kombinacija životnog osiguranja i ulaganja u investicione fondove, čime je dat uvod u panel diskusiju koja je uslijedila.

Na panelu su učestvovali predstavnici vodećih crnogorskih osiguravajućih društava, koji su kroz razmjenu iskustava približili publici funkcionisanje ovog proizvoda i njegove ključne prednosti, ali i govorili o tradicionalnim proizvodima koji su i dalje najtraženiji na tržištu.

Događaj je okupio veliki broj studenata i ostalih zainteresovanih učesnika, koji su aktivno učestvovali u diskusiji, postavljajući pitanja i razmjenjujući mišljenja sa panelistima.

Komisija za tržište kapitala ostaje posvećena aktivnom doprinosu podizanju nivoa finansijske pismenosti kroz učešće u edukativnim događajima i saradnju sa relevantnim institucijama i partnerima.

Učešće Komisije u dodjeli nagrada "Alumni and Friends"

U okviru svojih aktivnosti na polju podrške obrazovanju i promocije izvrsnosti, Komisija za tržište kapitala Crne Gore se, 23. decembra 2024. godine, pridružila ceremoniji dodjele nagrada „Alumni and Friends“, održanoj na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Tom prilikom nagrađeno je 26 studenata koji su se istakli izuzetnim akademskim rezultatima.

Komisija je bila jedan od 26 pokrovitelja ovog značajnog događaja, čime je potvrdila svoje strateško opredjeljenje ka podršci mladim i talentovanim pojedincima, kao i značaju ulaganja u ljudski kapital. Predsjednik Komisije, Željko Drinčić, imao je čast da uruči nagradu studentkinji druge godine Nađi Tomašević, koja je svojim izvanrednim uspjehom u prvoj godini studija (prosječna ocjena 9,88) potvrdila visok nivo zalaganja, potencijala i posvećenosti.

Ceremonija je bila prilika da se kroz neposrednu povezanost alumna i sadašnjih studenata promovišu vrijednosti obrazovanja, rada i izvrsnosti. Komisija će i ubuduće nastaviti da aktivno podržava inicijative koje podstiču mlade ljude da

kontinuirano rade na svom znanju i vještinama, vjerujući da upravo oni predstavljaju temelj budućeg razvoja finansijskog sektora i cjelokupnog društva.

REGULATORNA FUNKCIJA KOMISIJE

Komisija za tržište kapitala je u cilju unaprjeđenja regulatornog okvira pripremila radne verzije nacrtu Zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i nadzoru pokrivenih obveznica, Zakona o sanaciji investicionih društava, a i Zakon o izmjenama i dopunama zakona o tržištu kapitala.

U periodu od 8. do 10. maja 2024. godine, zaposleni u Komisiji za tržište kapitala učestvovali su u TAIEX misiji, tokom koje su, u saradnji sa hrvatskim ekspertkinjama, izradili tabele usklađenosti za nacrt Zakona o alternativnim investicionim fondovima na crnogorskom i engleskom jeziku. Nakon toga, Komisija je pripremila potrebnu dokumentaciju za dalji postupak usvajanja navedenog zakona, što je obuhvatalo i upućivanje nacrtu zakona relevantnim institucijama na uvid, radi dobijanja njihovih komentara i sugestija. Takođe, tokom 2024. godine predstavnici Komisije su pripremili dokumentaciju za usvajanje Zakona o dobrovoljnim penzionim fondovima i Zakona o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom.

Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima ("Službeni list Crne Gore", br. 015/25 od 20. 2. 2025) je stupio na snagu 1. marta 2025. godine. Usvajanjem predmetnog akta izvršilo se usklađivanje crnogorskog zakonodavstva u oblasti poslovanja i upravljanja penzionim fondovima sa pravnom tekovinom Evropske unije tj. Direktivom (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.), Direktivom 2014/50/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. aprila 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem sticanja i očuvanja prava na dopunsku penziju (SL L 128, 30. 4. 2014.) i Direktivom 98/49/EZ od 29. juna 1998. o zaštiti prava na dopunsku penziju zaposlenih i samozaposlenih lica koja se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.). Ovim zakonom unaprijeđena je regulativa koja doprinosi većoj transparentnosti i zaštiti ulagača (članova fonda), što stvara osnovu za povećanje broja aktivnih fondova i investicija na crnogorskom tržištu kapitala.

Zakon o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom ("Službeni list Crne Gore", br. 023/25 od 11. 3. 2025) je stupio na snagu 20. marta 2025. godine. Donošenjem predmetnog akta izvršilo se usklađivanje crnogorskog zakonodavstva u oblasti poslovanja i upravljanja otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS fondovi) sa pravnom tekovinom Evropske unije tj. Direktivom 2009/65/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 13.07.2009. godine i ostalim relevantnim propisima.

Zakon o alternativnim investicionim fondovima ("Službeni list Crne Gore", br. 024/25 od 12. 3. 2025) je stupio na snagu 21. marta 2025. godine. Navedeni zakon je usklađen sa pravnom tekovinom Evropske unije u ovoj oblasti

tj. Direktivom 2011/61/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. 6. 2011. godine o menadžerima alternativnih investicionih fondova i o izmjeni direktiva 2003/41/EZ i 2009/65/EZ kao i uredbi (EZ) br. 1060/2009 i (EU) br. 1095/2010, i ostalim relevantnim propisima.

Implementacija prethodna dva navedena zakona dodatno jača stratešku orijentaciju Crne Gore prema usklađivanju sa EU standardima, u cilju povećanja konkurentnosti i atraktivnosti tržišta za domaće i strane investitore. U budućim koracima planira se dalje unapređenje zakonodavnog okvira kako bi se obezbijedilo da crnogorsko tržište kapitala ostane u skladu sa evolutivnim promjenama u regulativi EU.

U oktobru 2023. godine Komisija za tržište kapitala je imenovala članove Radne grupe za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala, koja je u sačinjavanju istog učestvovala i 2024. godine, u saradnji sa Ministarstvom finansija. Usvajanje navedenog zakona od strane Skupštine Crne Gore očekuje se u maju 2025. godine.

Komisija je u toku 2024. godini usvojila Program rada za 2025. godinu, Finansijski plan za 2025. godinu i Program obuke zaposlenih za 2025. godinu.

NACRT ZAKONA O IZDAVANJU POKRIVENIH OBVEZNICA I NADZORU POKRIVENIH OBVEZNICA

Zakon o izdavanju pokrivenih obveznica uređuje uslove za izdavanje pokrivenih obveznica od strane kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, prava investitora u pogledu tih obveznica, kao i nadzor nad sprovođenjem zakona. Propis definiše strukturalna obilježja programa pokrivenih obveznica, obavezne mehanizme zaštite investitora (dvostruka zaštita i izdvajanje skupa za pokriće), upravljanje rizicima, pravila o kolateralima i imovini za pokriće, način vrednovanja i izvještavanja, kao i nadzorne i sankcione mehanizme. Cilj zakona je jačanje pravne sigurnosti i zaštite investitora, uz unapređenje stabilnosti i transparentnosti finansijskog sistema u skladu sa EU regulativom.

Ovaj se Zakon primjenjuje na pokrivene obveznice koje izdaje kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori.

Pokrivene obveznice su dužničke hartije od vrijednosti koje investitorima izdaje kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori da bi obezbijedila alternativne izvore finansiranja.

Na nivou Evropske unije posljednjih deset godina pojačana je legislativna aktivnost, između ostalog i pokrivenih obveznica, a početak regulative koja se odnosi na pokrivene obveznice se poklapa s krajem posljednje velike ekonomske krize. Svrha izdavanja pokrivenih obveznica jeste da obezbijede domaćim kreditnim institucijama nove, alternativne izvore finansiranja za izdavanje kredita. Naime, izdavanjem pokrivenih obveznica kreditnim institucijama pruža se prilika da se finansiraju i pomoću tržišta kapitala i

da u tom smislu više ne budu ograničene primarno na depozite kao uobičajen, standardan izvor finansiranja.

S druge strane, iz perspektive investitora takve pokrivene obveznice mogu biti interesantne zbog nekih aspekata koje nemaju ostali instrumenti koji su investitorima tradicionalno dostupni na tržištu kapitala. Najvažnije su među takvim prednostima kvalitet obezbijedenja koje prati pokrivene obveznice, posebna zaštita investitora i činjenica da se njihova pozicija ne bi znatno mijenjala ni u slučaju ekonomskih teškoća i pokretanja postupaka likvidacije ili stečaja nad kreditom institucijom u čije su pokrivene obveznice investirali.

Postupak, strukturalna obilježja pokrivenih obveznica, dvostruka zaštita i isključenost iz likvidacione i stečajne mase i ovlašćenja za rješavanje pitanja izdavanja pokrivenih obveznica uređeni su Zakonom o izdavanju pokrivenih obveznica i nadzoru pokrivenih obveznica koji sadrži odredbe koje se odnose na skup za pokriće, nadzor pokrivenih obveznica i postupak za izricanje nadzornih mjera i upravnih sankcija, nadzor nad primjenom zakona kao i kaznene odredbe.

U cilju potpunog usklađivanja sa relevantnim pravnim okvirom EU, Nacrt zakona o izdavanju pokrivenih obveznica i nadzoru pokrivenih obveznica sadrži i dio odredaba koje će se primjenjivati nakon pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Ovim Zakonom izvršiće se unapređenje regulatornog i nadzornog okvira putem jačanja saradnje između dva važna regulatorna organa na finansijskom tržištu Crne Gore, Komisije za tržište kapitala Crne Gore i Centralne banke Crne Gore, čime je nad kreditnim institucijama koje izdaju pokrivene obveznice uspostavljen sistem dvostrukog nadzora, što doprinosi zauzimanju povoljnije pozicije potencijalnih investitora u pokrivene obveznice, zbog čega su takve pokrivene obveznice jedan od najsigurnijih instrumenata koji bi stoga zasigurno trebao naći svoje mjesto na domaćem tržištu kapitala.

Pokrivene obveznice predstavljaju relativno siguran oblik finansiranja, što može doprinijeti stabilnosti tržišta kapitala, čime se smanjuje rizik likvidnosti i povećava otpornost finansijskog sistema. Uvođenjem jasnih pravila o emisiji i nadzoru ovih instrumenata, smanjuje se rizik od finansijskih kriza. Zakon obezbjeđuje pravni okvir koji štiti interese investitora. Uređuje način na koji se pokrivene obveznice emituju i nadgledaju, čime se povećava transparentnost tržišta i smanjuje mogućnost prevara. Jasna pravila o emisiji

pokrivenih obveznica mogu privući domaće i strane investitore, čime se povećava likvidnost i diversifikacija izvora finansiranja za banke i druge finansijske institucije. Uspostavljanjem regulative koja se odnosi na pokrivene obveznice, stvara se okruženje od povjerenja za sve učesnike na tržištu, što može rezultirati većim obimom poslovanja i razvojem tržišta. Donošenjem zakona, država se usklađuje sa međunarodnim standardima i praksama u oblasti emisije i nadzora pokrivenih obveznica odnosno usklađuje se s Direktivom (EU) 2019/2147 Evropskog parlamenta i Vijeća, čime se obezbjeđuje harmonizacija pravnog okvira s evropskim standardima, čime se olakšava pristup stranim tržištima i investitorima. Pokrivene obveznice su često povezane sa finansiranjem nekretnina, pa donošenje zakona može doprinijeti razvoju sektora nekretnina, omogućavajući lakši pristup kapitalu za projekte izgradnje i obnove.

Ovi razlozi zajedno čine osnovu za donošenje zakona koji može imati dugoročne pozitivne efekte na ekonomiju i finansijski sektor.

NACRT ZAKONA O SANACIJI INVESTICIONIH DRUŠTAVA

Zakonom o sanaciji investicionih društava uređuju se mehanizmi, alati i postupci za rješavanje situacija u kojima investiciona društva zapadnu u finansijske poteškoće ili insolventnost. Njegove glavne odredbe fokusiraju se na:

- Planove sanacije: Investiciona društva su dužna da pripreme planove sanacije u kojima se razrađuju mjere koje će preduzeti u slučaju finansijskih poteškoća, kako bi se očuvale ključne funkcije društva i minimizirali rizici za tržište. Komisija takođe ima važnu ulogu u nadzoru i odobravanju ovih planova.
- Internu sanaciju (bail-in): Ovaj mehanizam omogućava smanjenje obaveza ili konverziju duga investicionog društva u kapital, čime se troškovi sanacije prebacuju na akcionare i povjerioce, a ne na državu ili poreske obveznike. Zakon precizno uređuje način na koji se ovaj instrument primjenjuje, u skladu sa evropskim standardima.
- Sanacioni fond: Uspostavlja se Sanacioni fond koji će se finansirati iz redovnih i vanrednih doprinosa investicionih društava. Fond se koristi za pokrivanje troškova sanacije, uključujući davanje zajmova, garancija, kupovinu imovine ili isplatu povjerilaca u procesu sanacije. Ovim se osigurava da investiciona društva sama snose troškove svojih finansijskih problema.
- Ovlašćenja Komisije: Komisija dobija široka ovlašćenja za sprovođenje sanacionih mjera, uključujući nadzor nad investicionim društvima, odobravanje planova sanacije, imenovanje sanacionih upravnika i sprovođenje

sanacionih instrumenata. Takođe, Komisija ima mogućnost preduzimanja hitnih mjera kako bi se očuvala stabilnost finansijskog tržišta.

- Međunarodnu saradnju: Zakon reguliše saradnju između sanacionih fondova i nadzornih tijela iz drugih država članica Evropske unije, omogućavajući uzajamno pružanje finansijske pomoći u slučaju prekograničnih problema u grupama investicionih društava.

Zakon detaljno propisuje mehanizme zaštite ulagača i povjerilaca, smanjujući rizik po finansijsku stabilnost zemlje i omogućavajući blagovremenu i efikasnu sanaciju investicionih društava u kriznim situacijama.

Primarni cilj ovog zakona je očuvanje stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore kroz stvaranje pravnog okvira koji omogućava rješavanje problema insolventnosti i finansijskih teškoća investicionih društava na način koji minimizira negativne posljedice po tržište i ekonomiju. Zakon uvodi mehanizme za ranu intervenciju i sanaciju investicionih društava, sa ciljem očuvanja ključnih funkcija tih društava, zaštite klijenata, povjerilaca i ulagača, te smanjenja troškova sanacije za državni budžet.

Jedan od glavnih razloga za donošenje zakona jeste potreba da se osiguraju adekvatni alati za upravljanje krizama u finansijskom sektoru, u skladu sa savremenim evropskim standardima i praksama. U uslovima kada

investiciono društvo postane finansijski ugroženo, neophodno je da država ima instrumente za pravovremenu reakciju kako bi se izbjegla sistemska nestabilnost i domino efekat na druge sektore finansijskog sistema. Uvođenjem instrumenata kao što su planovi sanacije, interna sanacija i formiranje Sanacionog fonda, zakon pruža sveobuhvatan okvir za preventivne mjere i efikasno djelovanje u kriznim situacijama.

Takođe, zakon je ključan za usklađivanje sa zakonodavstvom Evropske unije, posebno u pogledu regulacije investicionih društava i sanacionih mehanizama koji su u skladu sa direktivama i propisima EU. Na ovaj način, Crna Gora ne samo da unapređuje pravni okvir svog

finansijskog sektora, već i povećava svoju pripremljenost za buduće članstvo u EU, što je od strateškog značaja za dalji razvoj ekonomije i finansijskog sistema.

Konačno, zakon ima za cilj povećanje povjerenja u finansijsko tržište Crne Gore, tako što štiti klijente i investitore od gubitaka koji mogu proizaći iz kriza u investicionim društvima. Time se doprinosi jačanju ukupne otpornosti finansijskog sektora i dugoročnoj stabilnosti tržišta kapitala.

Ovi razlozi zajedno čine osnovu za donošenje zakona koji može imati dugoročne pozitivne efekte na ekonomiju i finansijski sektor.

NACRT ZAKONA O DOPUNAMA I IZMJENAM ZAKONA O TRŽIŠTU KAPITALA

Postojeća zakonska osnova za funkcionisanje tržišta kapitala je Zakon o tržištu kapitala, koji je donijet 2018. godine i istim se uređuju: uslovi za osnivanje i rad tržišta kapitala; vrste finansijskih instrumenata; emisija hartija od vrijednosti; organizacija i poslovanje investicionih društava; regulisano tržište kapitala; sekundarno trgovanje hartijama od vrijednosti; registracija finansijskih instrumenata, kliring, saldiranje i registracija transakcija finansijskih instrumenata; objavljivanje finansijskih i drugih podataka i izvještavanje emitenata i drugih učesnika na tržištu kapitala; zabrana zloupotreba na tržištu kapitala; i druga pitanja od značaja za rad tržišta kapitala.

Kako je potrebno unaprijediti postojeći normativni okvir kroz izmijenjen i dopunjen Zakon o tržištu kapitala, odnosno nastaviti usklađivanje zakonodavnog okvira sa pravnom tekovinom EU, radi ispunjavanja kriterijuma za pregovaračka poglavlja 6 (Privredno pravo) i 9 (Finansijske usluge), pristupilo se izradi Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu kapitala, a kojim će se prvenstveno vršiti usklađivanje sa sljedećim direktivama:

- Direktiva Evropskog parlamenta i Savjeta 2014/57/EU od 16. aprila 2014. godine o krivičnim sankcijama za zloupotrebu tržišta;
- Uredba (EU) 2017/1129 Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude hartija od vrijednosti ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ;

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/528 od 16. decembra 2020. o dopuni Uredbe (EU) 2017/1129 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu sadržaja minimalnih informacija u dokumentu koji se objavljuje da se ostvari pravo na izuzeće od objave prospekta u vezi sa preuzimanjem uz zamjensku naknadu u ponudi za preuzimanje, spajanjem ili podjelom;

- Direktiva 2004/109/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. decembra 2004. o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi sa informacijama o izdavaocima čije su hartije od vrijednosti uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu i o izmjeni Direktive 2001/34/EZ;

- Direktiva 2007/14/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 8. marta 2007. o utvrđivanju detaljnih pravila za sprovođenje određenih odredbi Direktive 2004/109/EZ o usklađivanju zahtjeva transparentnošću u vezi sa informacijama o emitentima čije su hartije od vrijednosti uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu;

- Uredba Evropskog parlamenta i Savjeta (EU) br. 596/2014 od 16. aprila 2014. -godine o zloupotrebi tržišta (Regulativa o zloupotrebi tržišta) i prestanku važenja Direktive 2003/6/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ;

- Direktiva 2014/65/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 15. maja 2014. o tržištu finansijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU;

- Direktiva 2006/49/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 14. juna 2006. o adekvatnosti kapitala investicionih društava i kreditnih institucija.

ZAKON O ALTERNATIVNIM INVESTICIONIM FONDOVIMA

Zakon o alternativnim investicionim fondovima ("Službeni list Crne Gore", br. 024/25 od 12. 3. 2025) predstavlja jedan od sistemskih zakona iz oblasti tržišta kapitala, a njime se uređuju uslovi za osnivanje i poslovanje društava

za upravljanje alternativnim investicionim fondovima; uslovi za trgovanje jedinicama alternativnih investicionih fondova (AIF) u Crnoj Gori; uslovi za trgovanje jedinicama AIF-a osnovanog u Crnoj Gori, državi članici EU ili trećoj državi; uslovi za osnivanje i poslovanje alternativnih investicionih fondova; nadzor nad upravljanjem AIF-ima; i saradnja između nadležnih organa.

Alternativni investicioni fond (AIF) je investicioni fond osnovan sa svrhom i namjenom prikupljanja sredstava javnom ili privatnom ponudom u cilju ulaganja tih sredstava u različite vrste imovine u skladu sa unaprijed određenom strategijom i ciljem ulaganja AIF-a, a isključivo u korist vlasnika udjela tog AIF-a.

Alternativni investicioni fondovi u skladu sa Direktivom 2011/61/EU obuhvataju širok spektar društava za kolektivno investiranje kao što su hedž fondovi, privatne akcionarske fondove, fondove nekretnina i druge investicione fondove, izuzev društava za kolektivno investiranje u prenosive hartije od vrijednosti (UCITS fondovi). Alternativnim fondovima se, dakle, smatraju svi fondovi koji nisu UCITS fondovi.

Upravo zbog širokog spektra samih alternativnih investicionih fondova, Direktivom 2011/61/EU se uređuje poslovanje i regulisanje prvenstveno društava za upravljanje alternativnim investicionim fondovima (DZU AIF). Dakle, cilj je da se efikasna posredna kontrola ovih fondova postigne preko nadzora i regulisanja samih društava za upravljanje alternativnim investicionim fondovima. Direktiva se u ovom smislu odnosi samo na društva za upravljanje alternativnim fondovima, koja upravljaju alternativnim fondom ili fondovima čija ukupna imovina prelazi prag od:

- a) 100 miliona eura uključujući imovinu stečenu korišćenjem finansijske poluge ili
- b) 500 miliona eura ako AIF-ovi kojima društvo upravlja ne koriste finansijsku polugu i investitor nema pravo na otkup udjela u periodu od 5 godina od dana ulaganja.

Društva za upravljanje alternativnim fondovima čija ukupna imovina ne prelazi prethodno opisane pragove nisu neposredan predmet direktive. Društvo za upravljanje koje se u okviru direktive ne može kategorisati kao DZU AIF (zbog ukupne imovine kojom upravlja), može se opredijeliti da bude predmet ove regulacije, ukoliko smatra da prednosti EU pasoša (rezultat usklađenosti) prevazilaze zahtjeve Direktive.

U smislu tržišta Crne Gore, zbog visokih pragova kategorizacije opisanih direktivom, otvara se neregulisan prostor upravljanja alternativnim fondovima ispod 100 miliona eura (500 miliona eura). Samim tim, "mala" DZU AIF mogu imati fleksibilniju regulativu, odnosno, po slobodi potrebe našeg tržišta (direktiva u ovom dijelu zahtijeva samo registraciju i izvještavanje).

Dalje, iz pregleda okvira i namjene Direktive 2011/61/EU slijedi da vrste ne-UCIT fondova, alternativnih fondova u širem smislu, nisu imenovane samom direktivom, i da naša regulativa zahtijeva širi pristup od same direktive. Ne-UCIT fond ne mora biti predmet direktive, a postaje onda kada se društvo za upravljanje koje upravlja ovim fondom kvalifikuje kao DZU AIF zbog praga ukupne imovine kojom upravlja (ili dobrovoljno).

U tom smislu, cilj Zakona o alternativnim investicionim fondovima je da implementira Direktivu 2011/61 EU, kao i da stvori okvir za poslovanje novih oblika ne-UCITS fondova kako bi se omogućilo nesmetano širenje tržišta alternativnih fondova i kako bi se zadovoljile potrebe ulaganja institucionalnih investitora u odnosu na nivo rizika, specifičnost i strategiju ulaganja sa jedne i manje opterećujuću regulativu sa druge strane.

ZAKON O OTVORENIM INVESTICIONIM FONDovima SA JAVNOM PONUDOM

Zakon o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom ("Službeni list Crne Gore", br. 023/25 od 11. 3. 2025), kojim se uređuju otvoreni investicioni fondovi sa javnom ponudom (UCITS fondovi), nastao je kao rezultat analize realnog stanja na finansijskom tržištu, sagledavanja postojećih problema u njegovom bržem razvoju i funkcionisanju, kao i iskazanih potreba njegovih učesnika za određenim izmjenama koje treba da doprinesu da se ova oblast uredi na adekvatniji i savremeniji način.

Zakon o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS fondovima) je jedan od sistemskih zakona tržišta kapitala, kojim se uređuju uslovi za osnivanje društava za upravljanje UCITS fondovima i organizovanje UCITS fondova na osnovu individualne kapitalizovane štednje i njihovo poslovanje.

Uzroci za predlaganje Zakona o otvorenim investicionim fondovima sa javnom ponudom (UCITS fondovima) su:

- unapređenja postojećeg zakonskog uređenja poslovanja investicionih fondova,
- jasno i precizno interpretiranje i prenošenje normi iz EU direktiva,
- regulacija prekograničnog obavljanja djelatnosti od strane društava za upravljanje iz Crne Gore u zemljama Evropske unije i trećim zemljama,
- regulacija prekograničnog obavljanja djelatnosti od strane društava za upravljanje iz zemalja Evropske unije i trećih zemalja
- unaprjeđenje nadzornih funkcija Komisije,
- potreba da se razdvoje zakon o investicionim fondovima i zakon o alternativnim investicionim fondovima.

Imajući u vidu osnovne ciljeve ovog zakona koji se odnose na usklađivanje sa regulativom EU, veću zaštitu investitora, obezbjeđenje pravednog, efikasnog i transparentnog tržišta kapitala, kao i smanjenje sistemskog rizika na navedenom tržištu, ovaj Nacrt zakona ima namjeru da na sveobuhvatan i konzistentan način, a u skladu sa odgovarajućom domaćom i međunarodnom regulativom iz ove oblasti, uredi prije svega, nuđenje udjela otvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom (UCITS fondova) kao jednog od vidova investiranja štednje, osnivanje i poslovanje društava za upravljanje i UCITS fondova, obezbijedi transparentnije, sigurnije i efikasnije investiranje na tržištu kapitala, kao i da se omogući adekvatniji i efikasniji nadzor nadležnih organa u postupku primjene zakona.

Cilj Zakona je i da dodatno uredi one regulatorne aktivnosti koje su najvažnije za osnivanje i poslovanje društava za upravljanje, UCITS fondova i veću zaštitu investitora. Ovim Zakonom će se poboljšati nadzorna funkcija Komisije za tržište kapitala u ovoj oblasti i time povećati stepen zaštite prava investitora u UCITS fondove.

Rješenja koja donosi Zakon su usmjerena na stvaranje integrisanog finansijskog tržišta na kome su investitori efektivno zaštićeni i na kome je očuvana efikasnost i jedinstvenost tržišta.

Kao rezultat primjene Zakona o UCITS fondovima se očekuje:

- povećanje broja društava za upravljanje,
- povećanje broja UCITS fondova,
- rast kapitala UCITS fondova,
- veći stepen zaštite investitora,

- povećanje transparentnosti,
- veći broj investitora koji plasiraju svoja sredstva u UCITS fondove, i
- povećanje obima prekograničnog obavljanja djelatnosti.

U postupku izrade izmjena i dopuna Zakona korišćena je eksterna ekspertna podrška i saradnja kroz Twinning projekat "Podrška regulaciji finansijskih usluga" (Support to regulation of financial services – SRFS).

ZAKON O DOBROVOLJNIM PENZIONIM FONDovima

Zakon o dobrovoljnim penzionim fondovima ("Službeni list Crne Gore", br. 015/25 od 20. 2. 2025) nastao je kao rezultat analize realnog stanja penzijskog sistema, sagledavanja postojećih problema i rezultata dosadašnje penzione reforme, kao i potrebe transponovanja direktiva Evropske Unije iz ove oblasti što predstavlja i osnovni cilj nacrtu zakona. Ovim nacrtom su stvorene pretpostavke za razvoj i unapređenje sistema individualne kapitalizovane štednje sa ciljem bolje buduće socijalne sigurnosti člana fonda, uz obezbjeđenje trajne i efikasne socijalne zaštite koja bi trebala da garantuje pristojan životni standard u starijoj dobi.

Penzioni sistem u Crnoj Gori je potrebno unaprijediti na način da budući penzioner prima penziju iz više međusobno komplementarnih izvora.

Ovim Zakonom uređuju se uslovi za osnivanje društava za upravljanje penzionim fondovima i organizovanje dobrovoljnih penzionih fondova na osnovu individualne kapitalizovane štednje, kao i njihovo poslovanje. Jedna od novina je i uvođenje tzv. zatvorenog penzionog fonda sa definisanim primanjima tj. zatvorenog fonda koji pokriva biometričke rizike (rizici povezani sa smrću, invalidnošću ili dugim životnim vijekom) ili garantuje investicioni rezultat ili određen nivo penzije.

Rad dobrovoljnih penzionih fondova je u interesu i države Crne Gore koja se na ovaj način može finansirati iz domaćih izvora i ujedno unaprijediti postojeći penzioni sistem. Afirmacijom trećeg stuba penzionog sistema u Crnoj Gori se može bitno promijeniti način alokacije sredstava, preusmjeravanje iz potrošnje u investicije, kao i postepeno rasterećivati postojeći penzioni sistem, a odgovornost za vlastitu penziju prenijeti na svakog pojedinca.

Dobrovoljni penzioni fondovi su jedan od mogućih vidova štednje za tzv. treće doba, gdje se pojedincima pruža mogućnost ostvarivanja dodatnih primanja u starosti (dopuna državne penzije), odnosno budućim penzionerima omogućava održavanje odgovarajućeg životnog standarda u starosti.

U skladu sa instrukcijama i savjetima ekspertskog tima iz Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga koji su partneri na Twinning projektu "Support to Regulation of Financial Services", predloženo je donošenje novog zakona pomenutog naziva u cilju transponovanja direktiva.

Direktiva (EU) 2016/2341 Evropskog parlamenta i Vijeća od 14. decembra 2016. o aktivnostima i nadzoru institucija za profesionalno penzijsko osiguranje (SL L 354, 23. 12. 2016.) kojom se dodatno olakšava mobilnost radnika među državama članicama. Cilj navedene Direktive je stvaranje zakonodavnog okvira Evropske unije koji obuhvata institucije za profesionalno penzijsko osiguranje. Ovom se Direktivom želi obezbijediti dobro

upravljanje, pružanje informacija članovima programa i transparentnost i sigurnost profesionalnog penzijskog osiguranja. Direktiva se odnosi na zatvorene dobrovoljne penzione fondove.

Direktiva 2014/50/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 16. aprila 2014. o minimalnim zahtjevima za poboljšanje mobilnosti radnika među državama članicama unaprjeđivanjem sticanja i očuvanja prava na dopunsku penziju (SL L 128, 30. 4. 2014.). Cilj ove direktive je da promoviše mobilnost radnika time što će smanjiti prepreka toj mobilnosti a koje su stvorene određenim pravilima u vezi sa dodatnim penzijama vezanim za zapošljavanje.

Direktiva 98/49/EZ od 29. juna 1998. o zaštiti prava na dopunsku penziju zaposlenih i samozaposlenih osoba koje se kreću unutar Zajednice (SL L 209, 25. 7. 1998.).

Podzakonska akta

U skladu sa strateškim opredjeljenjem ka kontinuiranom unapređenju regulatornog okvira tržišta kapitala, Komisija za tržište kapitala je i tokom 2024. godine nastavila sa donošenjem podzakonskih akata koji dopunjuju i operacionalizuju odredbe Zakona o tržištu kapitala.

Iako je u ovoj godini usvojen manji broj podzakonskih akata u odnosu na prethodne, doneseni propisi su bili usmjereni na unapređenje ključnih segmenata regulatorne prakse, jačanje nadzorne funkcije, kao i na usklađivanje sa međunarodnim standardima u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

Usvojeni akti su:

1. Pravilnik o nadzoru koji sprovodi Komisija za tržište kapitala – kojim se definišu načela, oblici i metodologija vršenja nadzora nad subjektima pod nadzorom;
2. Pravilnik o smjernicama za sprovođenje Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma – posebno usmjeren na obveznike u nadležnosti Komisije;
3. Pravila o izmjenama i dopunama Pravila o izdavanju dozvole za rad i davanje saglasnosti društvima za upravljanje investicionim fondovima – sa ciljem preciziranja uslova i pojednostavljenja postupaka;
4. Pravila o izmjenama Pravila o metodologiji za obračunavanje neto vrijednosti imovine zajedničkih fondova – radi unapređenja transparentnosti i tačnosti obračuna.

Ovi propisi predstavljaju važan korak u daljoj profesionalizaciji tržišta, boljoj zaštiti investitora i osnaživanju regulatorne uloge Komisije, kao ključnog aktera u razvoju tržišta kapitala u Crnoj Gori.

SECOND INTERNATIONAL CONFERENCE **MONTENEGRO FINANCIAL MARKETS**

DRUGA MEĐUNARODNA KONFERENCIJA „MONTENEGRO FINANCIAL MARKETS“

U septembru 2024. godine, Crna Gora je još jednom potvrdila svoju ulogu regionalnog lidera u oblasti finansijskih tržišta, uspješno organizujući **Drugu međunarodnu konferenciju "Montenegro Financial Markets"**. U prepoznatljivom ambijentu hotela Hilton u Podgorici, Komisija za tržište kapitala Crne Gore, u saradnji sa Ministarstvom finansija, Centralnom bankom Crne Gore i Agencijom za nadzor osiguranja, okupila je **490 učesnika iz 20 zemalja i 119 vodećih kompanija**, među kojima su bili predstavnici regulatornih tijela, finansijskih institucija, akademske zajednice i privatnog sektora.

Konferencija je još jednom bila platforma za **otvoreni dijalog, stratešku razmjenu znanja i promociju inovacija**, uz ciljno usmjerenje ka razvoju konkurentnijeg i otpornijeg finansijskog tržišta u Crnoj Gori i Adria regionu.

Dvodnevni program Konferencije obilovao je **dinamičnim panelima i inspirativnim prezentacijama**, tokom kojih su se vodeći eksperti iz oblasti finansija, regulatornih politika i digitalnih inovacija bavili najaktuelnijim pitanjima savremenih tržišta. Posebna pažnja bila je posvećena **razvoju strategije tržišta kapitala u Adria regionu**, pri čemu su istaknuti značaj jačanja regulatornog okvira i potreba za njegovom potpunom harmonizacijom sa

evropskim standardima. U fokusu diskusija bila je i **digitalna transformacija bankarskog sektora**, gdje su se razmatrala inovativna fintech rješenja, primjena blockchain tehnologije, kao i sve prisutnija uloga digitalnih valuta u modernim finansijama.

Paralelno s tim, ukazano je na važnost **finansijske edukacije i zaštite investitora**, kao ključnih stubova za izgradnju stabilnog, transparentnog i inkluzivnog tržišta. Takođe, značajan dio programa bio je posvećen rastućem uticaju **održivih finansija i ESG principa** (Environmental, Social and Governance), pri čemu su diskutovani mehanizmi za podsticanje zelenih investicija i odgovornog upravljanja kapitalom na regionalnom nivou.

Organizacija događaja još jednom je povjerena agenciji OR d.o.o., na čelu sa Ninom Redžepagić, čija je produkcija, dizajn i tehnička realizacija doprinijela visokom kvalitetu cjelokupnog događaja.

Prepoznajući značaj ovakvog događaja za Crnu Goru i širi region, organizaciju su i ove godine podržale ugledne finansijske institucije i kompanije iz zemlje i inostranstva. Ekskluzivni medijski partner i ove Konferencije bio je Bloomberg Adria, zahvaljujući kojem je događaj dobio snažnu regionalnu medijsku vidljivost.

Konferenciju su otvorili:

- **Željko Drinčić**, predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore
- **Marko Ivanović**, predsjednik Savjeta Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore
- **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore
- **Novica Vuković**, ministar finansija Crne Gore

Njihove poruke bile su jasne – Crna Gora ostaje posvećena stvaranju savremenog, inkluzivnog i konkurentnog finansijskog tržišta koje će biti u skladu sa najboljim evropskim praksama.

Paneli i prezentacije

Program konferencije “Montenegro Financial Markets” obilježili su brojni paneli i prezentacije koji su okupili ključne aktere finansijskog sektora iz regiona i šire.

Prvi dan konferencije otvoren je panelom “**Contemporary Issues in the Banking Sector**”, koji je moderirao **Nikola Fabris**, viceguverner Centralne banke Crne Gore. U diskusiji su učestvovali **Sanja Tomićić** iz Hrvatske narodne banke, **Emina Brodlija-Čeman** iz Centralne banke Bosne i Hercegovine i **Alban Lufi** iz Centralne banke Republike Kosovo. Panelisti su analizirali savremene izazove u bankarskom sektoru, uključujući regulatorne zahtjeve, uticaj monetarne politike, procese digitalizacije i potrebu za prilagođavanjem novim ekonomskim trendovima.

Uslijedila je prezentacija “**Are the capital markets in the Adria region awakening?**”, koju je održao **Mihael Blažeković** iz Bloomberg Adria. Blažeković je dao pregled aktuelnih trendova na tržištima kapitala širom Adria regiona, osvrćući se na ključne faktore koji utiču na njihov razvoj i perspektive za budući rast.

Drugi panel, pod nazivom “**The Capital Market Development Strategy in the Adria region**”, vodila je **Asja Francisti** iz Bloomberg Adria. U panelu su učestvovali **Jurica Jednačak** iz Hanfe (Hrvatska), **Marko Janković** iz Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srbije, **Željko Drinčić** iz Komisije za tržište kapitala Crne Gore, **Vasko Pejkov** iz Komisije za hartije od vrijednosti Republike Sjeverne Makedonije i **Mimoza Kaci** iz Albanske agencije

za nadzor finansijskog tržišta. Panel je bio posvećen strateškim pravcima razvoja tržišta kapitala u regionu, s naglaskom na regulatorne reforme, povećanje tržišne likvidnosti i privlačenje stranih investitora.

Doprinos razvoju tržišta kapitala dodatno je osnažen kroz prezentaciju **McLeana Garyja** iz londonskog ureda EBRD-a pod naslovom “**How the EBRD’s Capital & Financial Market Development (CFMD) team can help make your financial sector more effective for issuers and investors**”. Predavanje je predstavilo kako EBRD pruža podršku kroz tehničku pomoć, regulatorne reforme i saradnju sa izdavaocima i investitorima.

Prvi dan zaključen je panelom “**Kako banke stvaraju novi lanac vrijednosti – digitalna transformacija i inovacija poslovnog modela bankarstva**”, kojim je moderirala **Danijela Vukoslavović**, članica Uprave Addiko Bank-e. Učestvovali su **Sergej Kapustin** (CKB Banka), **Nikola Milović** (Hipotekarna Banka), **Marko Čelebić** (NLB Banka) i **Damir Ivaštinović** (Erste Banka). Razmatrani su ključni izazovi digitalne transformacije, uključujući razvoj fintech rješenja, primjenu vještačke inteligencije, blockchain tehnologije i digitalnih valuta, te sve važniju ulogu cyber sigurnosti. Panelisti su zaključili da uspješna digitalna tranzicija donosi bankama konkurentsku prednost i otvara nove mogućnosti za unapređenje korisničkog iskustva.

Drugog dana konferencije fokus je bio na edukaciji, regulativi i održivom razvoju finansijskog sektora.

Panel “**Finansijska edukacija i tržište kapitala**”, koji je moderirao **Miles Garbey** iz OECD-a, okupio je stručnjake poput **Anke Kostove** (Finansijski nadzorni odbor, Bugarska), **Mihaele Mercier** (Asocijacija fondova Luksemburga), **Alpa Eroglua** (IOSCO) i **Cameronu Gilchrista** (UK Financial Conduct Authority). Diskusija je istakla značaj regulatornih tijela u promovisanju finansijske pismenosti i zaštiti investitora, uz predstavljanje primjera dobre prakse iz različitih evropskih jurisdikcija.

U nastavku programa, **Danilo Vujanović** iz Agencije za nadzor osiguranja Crne Gore predstavio je prezentaciju “**NatCat osiguranje u Crnoj Gori**”, naglašavajući važnost osiguranja od prirodnih katastrofa i potrebu za većom sviješću o osiguranju među građanima i privrednim subjektima.

Panel “**Bankarstvo na Zapadnom Balkanu: Rizici, mogućnosti i dugoročne perspektive**”, pod moderacijom **Roger H. Hartmanna**, okupio je bankarske lidere kao što su **Tamas Kamarasi** (CKB Bank), **Andrei Radulescu** (Rumunska akademija) i **Martin Leberle** (NLB Bank). Učesnici su govorili o izazovima i potencijalima regionalnog bankarstva, sa posebnim osvrtom na regulatorne prepreke i značaj inovacija u poslovanju.

Slijedila je prezentacija **“Korporativno upravljanje”** koju je održao **Jurica Jednačak** iz Hanfe. Kroz analizu regulatornih zahtjeva i odgovornosti menadžmenta, istaknute su ključne komponente savremenog korporativnog upravljanja.

Završni panel nosio je naziv **“Korporativno upravljanje”** i njime je moderirao **Mato Njavro** sa Zagreb School of Economics and Management. U diskusiji su učestvovali **Pavle Đurović** (Crnogorski Telekom), **Ivan Šćepanović** (Udruženje malih akcionara Crne Gore) i **Ružica Bulatović** (Zetogradnja). Panel je adresirao izazove u upravljačkim strukturama crnogorskih kompanija, posebno u kontekstu zaštite prava manjinskih akcionara i transparentnosti donošenja strateških odluka.

Paralelno sa konferencijom *Montenegro Financial Markets 2024*, u Podgorici je održana i **Godišnja konferencija OECD-a o finansijskoj edukaciji**, u okviru **Tehničke pomoći projektu finansijske edukacije za zemlje članice holandske konstitucije**, uz podršku Ministarstva finansija Kraljevine Holandije.

Događaj je trajao od 24. do 26. septembra u hotelu Hilton, i okupio je predstavnike centralnih banaka, regulatornih tijela, ministarstava finansija i obrazovanja iz više od deset zemalja, uključujući Crnu Goru, Bugarsku, Rumuniju, Hrvatsku, Moldaviju, Bosnu i Hercegovinu, Gruziju, Sjevernu Makedoniju, Ukrajinu i Armeniju.

Ovo je prvi put da je Crna Gora bila domaćin ovako važnog međunarodnog događaja u oblasti finansijske edukacije, što predstavlja potvrdu njenog napretka u jačanju regulatornog okvira i sprovođenju politika koje promovišu finansijsku pismenost.

U okviru godišnjeg sastanka razgovaralo se o temama od ključnog značaja za razvoj nacionalnih strategija finansijske edukacije, uključujući ulogu regulatornih tijela u promociji finansijske pismenosti, finansijske edukacije za zaštitu potrošača i investitora, kao i razvoj edukativnih alata i resursa prilagođenih različitim ciljnim grupama.

Poseban akcenat stavljen je na razmjenu iskustava među učesnicima, istraživanje specifičnih izazova koje imaju pojedine populacije, kao i na važnost međuinstitucionalne saradnje – između regulatora, obrazovnih sistema i finansijskih institucija – kako bi građani imali što jednostavniji i kvalitetniji pristup znanju o upravljanju ličnim finansijama.

Održavanje ovog skupa u Podgorici još jednom je pokazalo da Crna Gora postaje prepoznatljiv partner u regionalnim i međunarodnim inicijativama usmjerenim na jačanje finansijske otpornosti i dobrobiti građana.

Poseban pečat ovogodišnjoj konferenciji dao je mentorski program "Dva minuta za karijeru", koji je okupio ambiciozne studente i mlade profesionalce sa jedne strane, te iskusne lidere iz finansijske industrije sa druge. Kroz direktne i dinamične susrete, učesnici su imali priliku da postave pitanja, dobiju konkretne savjete i upute za svoj profesionalni razvoj, ali i da iz prve ruke steknu uvid u realne izazove i prilike koje donosi savremeno finansijsko tržište. Ova inicijativa dodatno je osnažila misiju konferencije da ne bude samo platforma za razmjenu znanja, već i most između sadašnjosti i budućnosti finansijskog sektora.

U kontekstu bogatih diskusija i stručnih analiza tokom dvodnevnog programa, formulisani su i jasni pravci budućeg djelovanja. Naglašena je potreba za snažnijom harmonizacijom domaćih propisa sa evropskim zakonodavstvom, kao i za stvaranjem podsticajnog okvira za digitalne inovacije i razvoj finteoh rješenja. Istovremeno, istaknuta je važnost kontinuirane finansijske edukacije kao temelja za odgovorno tržišno ponašanje, te jačanje održivih praksi kroz integraciju ESG principa u korporativne strategije. Posebna pažnja posvećena je i unapređivanju kompanija koji omogućavaju lakši pristup finansiranju putem tržišta kapitala, naročito za mala i srednja preduzeća.

Konferencija *Montenegro Financial Markets 2024* još jednom je potvrdila da Crna Gora prepoznaje važnost

modernih, stabilnih i inkluzivnih finansijskih tržišta, kao ključnog pokretača ekonomskog rasta i regionalne saradnje. Kroz snažnu razmjenu znanja, strateška

partnerstva i viziju usmjerenu ka budućnosti, postavljeni su temelji za još ambicioznije korake u godinama koje dolaze.

JAČANJE INSTITUCIONALNIH KAPACITETA I SARADNJA

PROCES EU INTEGRACIJA

Nacionalni plan za integraciju u Evropsku Uniju (EU) i Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju su ključni dokumenti koji usmjeravaju Crnu Goru na putu ka članstvu u EU. Oni predstavljaju okvir za harmonizaciju zakonodavstva u oblasti tržišta kapitala sa standardima EU, što je od suštinske važnosti za unapređenje poslovnog ambijenta i privlačenje stranih investicija.

Komisija za tržište kapitala igra vitalnu ulogu u ovom procesu, primjenjujući najbolje prakse i standarde EU u svojim regulatornim i nadzornim funkcijama. Aktivno učešće Komisije u pregovaračkim poglavljima je od izuzetne važnosti za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU.

Poglavlje 2 - Sloboda kretanja radnika

Sloboda kretanja radnika je jedan od temeljnih principa EU i ključni element za funkcionalnost unutrašnjeg tržišta. Ovo poglavlje se bavi pitanjima pristupa tržištu rada, EURES mreže, koordinacije sistema socijalne sigurnosti i primjene Evropske kartice zdravstvenog osiguranja. Cilj je omogućiti radnicima da bez prepreka rade i žive u bilo kojoj državi članici, uz puno poštovanje njihovih prava na socijalno osiguranje.

Poglavlje 4 - Sloboda kretanja kapitala

Sloboda kretanja kapitala je temeljna sloboda unutrašnjeg tržišta EU i omogućava nesmetan protok finansijskih sredstava, što je ključno za ekonomski rast i razvoj. Poglavlje 4 propisuje pravila koja osiguravaju slobodno kretanje kapitala unutar EU, kao i sa trećim zemljama, uz određene izuzetke koji su neophodni za očuvanje javnog reda i sigurnosti.

Poglavlje 6 - Privredno pravo

Poglavlje 6 se fokusira na harmonizaciju prava privrednih društava sa standardima EU. To uključuje pravila o osnivanju, registraciji, spajanju i podjeli privrednih društava, kao i uspostavljanje efikasnog sistema računovodstva i revizije. Usklađivanje sa EU zakonodavstvom u ovoj oblasti ima za cilj stvaranje povoljnog poslovnog okruženja koje će

podsticati investicije i omogućiti domaćim kompanijama da budu konkurentne na jedinstvenom evropskom tržištu.

Poglavlje 9 - Finansijske usluge

Finansijske usluge predstavljaju vitalni segment unutrašnjeg tržišta EU i igraju ključnu ulogu u podržavanju ekonomske integracije i prosperiteta. Usklađivanje propisa Crne Gore u oblasti finansijskih usluga sa pravnom tekovinom EU je od suštinskog značaja za integraciju u jedinstveno finansijsko tržište EU. Ovo poglavlje obuhvata širok spektar aktivnosti, uključujući bankarstvo, osiguranje, reosiguranje, penzione fondove, tržište kapitala i infrastrukturu finansijskih tržišta.

Regulatorni okvir u Crnoj Gori se razvija kako bi se osigurala usklađenost sa EU standardima, što uključuje pravila o investicionim uslugama, tržištu hartija od vrijednosti, osnivanju i nadzoru investicionih fondova, kompenzacionim šemama za investitore, objavljivanju prospekata, te zabrani zloupotrebe tržišta. Poseban naglasak je na zaštiti investitora, gdje pravila o prospektima igraju ključnu ulogu u obezbjeđivanju transparentnosti i jasnih informacija potrebnih za donošenje obaviještenih investicionih odluka.

Integracija u EU će omogućiti crnogorskim finansijskim institucijama da direktno doprinose razvoju propisa koji regulišu EU finansijsko tržište i učestvuju u očuvanju finansijske stabilnosti. To će rezultirati povećanjem konkurencije na tržištu, što će dovesti do šire ponude inovativnih proizvoda i usluga, koristeći kako preduzetnicima tako i građanima. U tom kontekstu, velika pažnja se posvećuje zaštiti korisnika usluga, uključujući informisanje o uslugama koje pružaju finansijske institucije, kao što su krediti, osiguranje i ulaganja na tržištima kapitala.

Poglavlje 17 - Ekonomska i monetarna unija

Evropska monetarna unija (EMU) je ključni element ekonomske integracije unutar EU, omogućavajući članicama koje su prihvatile euro da dijele zajedničku valutu i monetarnu politiku. EMU se temelji na harmonizaciji monetarnih politika, zajedničkim monetarnim rezervama,

centralnoj banci i jedinstvenoj monetarnoj politici. Crna Gora, težeći ka članstvu u EU, usklađuje svoju monetarnu i fiskalnu politiku sa ciljevima EMU.

Aktivnosti u okviru poglavlja 17 su usmjerene na:

- Obezbjedjivanje nezavisnosti Centralne banke Crne Gore;
- Zabrana monetarnog finansiranja deficita;
- Zabrana preferencijalnog finansiranja države od strane finansijskih institucija;
- Fiskalna konsolidacija i usklađivanje sa EU regulativom radi sprečavanja makroekonomskih disbalansa;
- Povećanje konkurentnosti crnogorske privrede za postizanje makroekonomske održivosti.

MEĐUNARODNA SARADNJA

Komisija za tržište kapitala, kao redovni član Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO) i potpisnik Multilateralnog memoranduma o međusobnom razumijevanju (A lista), kontinuirano ispunjava svoje međunarodne obaveze. Saradnja sa IOSCO i zemljama potpisnicama Memoranduma o razmjeni informacija je ključna za efikasnu kontrolu učesnika na tržištu kapitala i zaštite investitora.

U okviru saradnje sa Organizacijom za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD), Komisija je posvećena ispunjavanju standarda Komiteta eksperata za procjenjivanje mjera za suzbijanje pranja novca i finansiranje terorizma (Moneyval), što doprinosi globalnoj sigurnosti finansijskih sistema.

Aktivna saradnja sa Delegacijom Evropske Komisije u Crnoj Gori omogućava Komisiji da dosljedno sprovodi obaveze iz Nacionalnog programa za integraciju u EU, uključujući i one iz Instrumenta za pretprijetnu pomoć (IPA). Ovo je od suštinskog značaja za harmonizaciju nacionalnog zakonodavstva sa pravnim tekovinama EU.

Saradnja sa Evropskim nadležnim organom za hartije od vrijednosti i tržišta (ESMA) se nastavlja, posebno u oblasti alternativnih investicionih fondova, što je važno za usklađivanje sa EU regulativama i zaštitu investitora.

Komisija takođe sarađuje sa Međunarodnom finansijskom korporacijom (IFC) na implementaciji najboljih praksi korporativnog upravljanja. Ovo uključuje širu edukaciju investitora o važnosti korporativnog upravljanja, što je ključno za transparentnost i efikasnost tržišta kapitala.

Ovi naponi su od ključnog značaja za Crnu Goru, jer ne samo da unapređuju poslovni ambijent i privlače investicije, već i osiguravaju da crnogorski građani imaju koristi od prava i mogućnosti koje pruža članstvo u EU. Usklađivanje sa EU standardima takođe doprinosi transparentnosti, stabilnosti i integritetu finansijskog tržišta, što je od suštinskog značaja za dugoročnu ekonomsku stabilnost zemlje.

Crna Gora nastavlja sa ispunjavanjem svojih obaveza i aktivnim učešćem u radu relevantnih pododbora EU, što je od suštinskog značaja za napredak u procesu pridruživanja i integracije u ekonomsku i monetarnu strukturu Unije.

Potpisan Memorandum o saradnji sa Komisijom Federacije Bosne i Hercegovine

U srijedu, 10. januara 2024. godine, predstavnici Komisije za tržište kapitala Crne Gore napravili su značajan korak ka daljem razvoju

međuinstitucionalne saradnje potpisivanjem Memoranduma sa Komisijom za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine, tokom sastanka održanog u Sarajevu. Delegaciju Komisije predvodili su predsjednik Željko Drinčić, zamjenik predsjednika Dragan Đukić, članovi Komisije Ana Pivljanin i Dražen Stevanović, kao i Anja Draško, poslovni sekretar u kabinetu predsjednika Komisije. Sa druge strane, u ime Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH prisustvovali su članovi Komisije Romeo Zelenika, Esad Dželilović i Predrag Mladen, sekretar Komisije Dejan Davidović i Ifet Klino, šef Odjeljenja za razvoj.

Ovaj značajan susret ne samo da potvrđuje početak intenzivnije saradnje između dvije institucije nadležne za regulaciju i nadzor tržišta kapitala, već predstavlja i važan iskorak ka regionalnoj integraciji i modernizaciji finansijskog

sektora. Tokom sastanka, poseban fokus stavljen je na uspostavljanje temelja za kontinuiranu razmjenu znanja, iskustava i primjera dobre prakse u oblasti tržišta kapitala, čime se stvaraju preduslovi za dalji razvoj i inovacije.

Potpisivanjem Memoranduma otvorene su mogućnosti za dublju saradnju u nadzoru tržišta, razmjenu informacija i zajedničko suočavanje sa izazovima koji se postavljaju pred ekonomije obje zemlje. Memorandum nije samo simboličan čin, već konkretna potvrda posvećenosti ka stvaranju kvalitetnijeg, transparentnijeg i stabilnijeg finansijskog ambijenta u regionu.

Zajednička vizija i ciljevi dvije Komisije usmjereni su na jačanje tržišta kapitala, unapređenje investicionog okruženja i zaštitu prava investitora. U tom kontekstu, ovaj Memorandum predstavlja ne samo dalji korak u saradnji, već i ključni element u izgradnji efikasnih tržišta kapitala koja će doprinijeti dugoročnom ekonomskom prosperitetu i stabilnosti regiona.

Sastanak Komisije sa predstavnicima Centralne banke Bosne i Hercegovine – Jačanje regionalne finansijske saradnje

Dana 10. januara 2024. godine, u okviru unapređenja regionalne saradnje i nastavka dijaloga započetog na Prvoj međunarodnoj konferenciji o finansijskom tržištu održanoj u Podgorici, delegacija Komisije za tržište kapitala Crne Gore, predvođena predsjednikom Željkom Drinčićem, zamjenikom predsjednika Draganom Đukićem, članovima Komisije Anom Pivljanin i Draženom Stevanovićem, te poslovnim sekretarom Anjom Draško, održala je zvanični sastanak sa predstavnicima Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Delegaciju Centralne banke BiH predvodili su Željko Marić, viceguverner, uz prisustvo Halida Tvica, rukovodioca Odjeljenja za platni promet, Nade Mijović, rukovodioca Odjeljenja za monitoring i analize, te Emine Ćeman, rukovodioca Odjeljenja za bankarstvo.

Sastanak je predstavljao važan korak u produbljivanju institucionalne saradnje i razmjeni stručnih znanja, s fokusom na jačanje ekonomske povezanosti i sinergije između finansijskih sistema Crne Gore i Bosne i Hercegovine. Tokom razgovora istaknuta je potreba kreiranja zajedničkih inicijativa i projekata koji bi doprinijeli razvoju i stabilnosti finansijskih tržišta, te boljoj integraciji u šire regionalne i evropske tokove.

Poseban akcenat tokom sastanka stavljen je na razvoj digitalnog bankarstva i inovativnih finansijskih servisa, unapređenje mehanizama zaštite potrošača i investitora, kao i na razmjenu regulatornih iskustava uz usaglašavanje pravnih okvira sa evropskim standardima. Takođe, razgovarano je i o mogućnostima primjene savremenih tehnologija u finansijskom sektoru, što bi dodatno doprinijelo modernizaciji i efikasnosti tržišta. Ovim susretom potvrđena je posvećenost Komisije jačanju međunarodnih partnerstava i izgradnji efikasnog, sigurnog i otpornog finansijskog sistema. Komisija će nastaviti da podržava inicijative koje doprinose održivom ekonomskom rastu, većoj integraciji tržišta kapitala u regionu i dugoročnom prosperitetu građana.

Učešće Komisije na Euromoney konferenciji u Beču – Promocija crnogorskog tržišta kapitala

Predstavnici Komisije za tržište kapitala Crne Gore, predsjednik Željko Drinčić i članica Komisije Ana Pivljanin, učestvovali su na prestižnom Centralnoistočnoevropskom Forumu (CEE Forum), koji se održava u okviru Euromoney konferencije u Beču. Ovaj renomirani dvodnevni događaj, koji okuplja više od 1.000 investitora, donosilaca odluka i finansijskih profesionalaca iz cijelog CEE regiona i šire, predstavlja jednu od najvažnijih platformi za diskusiju o investicionim prilikama i ekonomskim kretanjima u regionu.

Tokom konferencije, predstavnici Komisije održali su niz bilateralnih sastanaka sa predstavnicima bankarskog sektora i investicionih društava, fokusirajući se na promociju investicionih potencijala Crne Gore i predstavljanje pozitivnog regulatornog ambijenta. U razgovorima su istaknute mogućnosti za ulaganje u domaće tržište kapitala,

te razmatrani načini za unapređenje bilateralne saradnje sa međunarodnim partnerima.

Istaknuto je da Crna Gora nudi stabilno i transparentno investiciono okruženje, koje je sve interesantnije inostranim investitorima. U tom kontekstu, prepoznat je visok stepen povjerenja u regulatorni okvir i stratešku posvećenost Komisije u daljem razvoju tržišta kapitala.

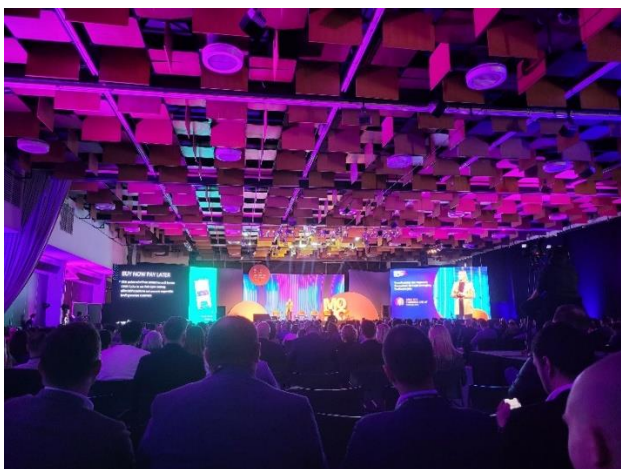
Očekuje se da će rezultati ovih susreta u narednom periodu donijeti konkretne korake, uključujući registraciju novih investicionih fondova iz inostranstva i dodatno unapređenje konkurentnosti crnogorskog tržišta. Ovi procesi bi doprinijeli pozicioniranju Crne Gore kao značajnog aktera na regionalnom i globalnom finansijskom tržištu.

Učestvovanje na CEE Forumu takođe je omogućilo razmjenu iskustava o najnovijim trendovima u oblasti finansija, sa posebnim fokusom na zelene finansije, energetska tranziciju, inflaciju i druge izazove koji oblikuju savremeno globalno tržište.

Prisustvo Komisije na ovako značajnom događaju potvrđuje njenu stratešku orijentaciju ka međunarodnoj saradnji, unapređenju regulatornih praksi i aktivnoj promociji Crne Gore kao atraktivne destinacije za ulaganja.

Učešće na Fintech konferenciji „Money Motion 2024“

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, prisustvovao je prestižnoj Fintech konferenciji Money Motion 2024, održanoj u Zagrebu 21. i 22. marta 2024. godine. Konferencija Money Motion predstavlja jedno od najvažnijih okupljanja lidera i inovatora iz oblasti finansijskih tehnologija u regionu, a ovogodišnje izdanje okupilo je više od 2.000 učesnika, uključujući predstavnike vodećih finansijskih institucija, tehnoloških kompanija i startupova.

Tokom dvodnevog programa, organizovan je bogat sadržaj u vidu panel diskusija, tematskih sesija i interaktivnih prezentacija koje su obuhvatile ključne teme iz

oblasti finansijskih inovacija. Posebna pažnja posvećena je oblastima kao što su digitalno bankarstvo, lične finansije, alternativno kreditiranje, vještačka inteligencija u finansijama, kriptovalute i blockchain tehnologije, održive finansije, digitalni identitet, biometrija, InsurTech, otvoreno bankarstvo i RegTech.

Izložbeni dio konferencije – MoMo Expo Bar – predstavljao je centralno mjesto za upoznavanje sa inovativnim rješenjima i idejama koje oblikuju budućnost finansijskog sektora. Poseban akcenat stavljen je i na MoMo Lounge i zone za umrežavanje, koje su omogućile intenzivnu komunikaciju među učesnicima i ostvarivanje značajnih kontakata sa predstavnicima industrije, regulatorima i investitorima.

U okviru konferencije, predsjednik Komisije održao je i bilateralne sastanke sa predstavnicima finansijskog sektora Hrvatske, uključujući kolege iz regulatornih tijela i investicione zajednice, čime je dodatno osnažena saradnja u okviru regionalnog regulatornog prostora.

Prisustvo Komisije na ovakvim događajima potvrđuje njenu opredijeljenost da aktivno prati savremene trendove i inovacije u finansijskoj industriji. Kroz učešće u međunarodnim i regionalnim skupovima, Komisija jača svoje regulatorne kapacitete i doprinosi promociji transparentnog, stabilnog i efikasnog tržišta kapitala u Crnoj Gori.

Učešće na konferenciji „Finance and Insurance Industries Trends 2024“

U cilju kontinuiranog praćenja aktuelnih dešavanja i jačanja međunarodne saradnje, predstavnici Komisije za tržište kapitala Crne Gore učestvovali su na konferenciji „Finance and Insurance Industries Trends 2024“, koju je organizovala renomirana medijska i istraživačka kuća Bloomberg Adria. Konferencija je održana 28. marta 2024. godine u Beogradu, u prostoru Pozorišta Madlenianum, i okupila je eksperte iz oblasti finansija i osiguranja iz cijelog regiona.

Komisiju su na ovom značajnom događaju predstavljale Ana Pivljanin, član Komisije, i Anja Draško, poslovni sekretar u kabinetu predsjednika. Konferencija je bila posvećena ključnim temama koje oblikuju budućnost finansijskog i osiguravajućeg sektora, uključujući otpornost

osiguravajućih društava, održivi razvoj e-trgovine, kao i pravce transformacije bankarskog sektora.

Učesnici su imali priliku da razmijene znanja i iskustva, ali i da se upoznaju sa inovativnim pristupima u razvoju finansijskih instrumenata, povećanju transparentnosti poslovanja i jačanju regulatornih standarda. Istaknuta je važnost razumijevanja promjena u ovim industrijama za očuvanje stabilnosti tržišta i podsticanje ekonomskog rasta. Učešće na ovakvim konferencijama omogućava Komisiji da kroz direktnu interakciju sa ključnim akterima finansijske industrije dodatno ojača svoje kapacitete i uskladi regulatorne prakse sa savremenim trendovima. Posebno je važno što su ostvareni kontakti sa predstavnicima relevantnih institucija i kompanija iz regiona, čime se otvara prostor za buduće oblike saradnje.

Učešće na 27. naučno-stručnoj konferenciji „Finansijsko tržište“ u Opatiji

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, učestvovao je na 27. naučno-stručnoj konferenciji pod nazivom „Finansijsko tržište“, koja je održana 25. i 26. aprila 2024. godine u Opatiji, u organizaciji Hrvatskog udruženja banaka, uz partnerstvo Hrvatske narodne banke i Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga.

Konferencija je okupila brojne eksperte iz oblasti finansija, predstavnike regulatornih institucija, bankarskog sektora, akademske zajednice i poslovne zajednice iz regiona, stvarajući platformu za razmjenu znanja i iskustava o aktuelnim ekonomskim i tržišnim temama. Poseban fokus ovogodišnjeg izdanja konferencije bio je na aktuelnim globalnim ekonomskim kretanjima, sa naglaskom na inflatorne pritiske i uticaj koji imaju na monetarnu politiku u regionu i šire.

Tokom drugog dana konferencije, 26. aprila, predstavljena je studija o razvoju tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj, pružajući dublji uvid u regulatorne izazove, institucionalnu

izgradnju i perspektive budućeg razvoja tržišta. Učešće predsjednika Komisije na ovakvom događaju predstavlja nastavak aktivne međunarodne saradnje i kontinuirane posvećenosti unapređenju regulatornih praksi u Crnoj Gori kroz razmjenu iskustava sa partnerima iz regiona.

Poseban značaj imala je interakcija sa predstavnicima drugih tržišnih učesnika i regulatora, što je omogućilo bolje razumijevanje regionalnih i globalnih trendova u oblasti finansija, kao i diskusiju o aktuelnim regulatornim izazovima. Iako je centralna tema konferencije bila inflacija i njeni uticaji na finansijska tržišta, posebnu pažnju učesnika privukla je tema uloge vještačke inteligencije u finansijskim institucijama, posebno u bankarskom sektoru, kao i njen potencijal da transformiše postojeće poslovne modele.

Učešćem na ovom i sličnim događajima, Komisija za tržište kapitala Crne Gore nastavlja da jača svoje kapacitete i širi znanja neophodna za moderno i efikasno upravljanje tržištem, uz jačanje institucionalne saradnje u regionu i pripreme za usklađivanje sa praksama Evropske unije.

Zvanična posjeta Španiji i jačanje bilateralne saradnje

U okviru aktivnosti na međunarodnom planu, predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, boravio je u dvodnevnoj radnoj posjeti Španiji, 29. i 30. aprila 2024. godine.

Prvog dana posjete, predsjednik se sastao sa direktorom Odsjeka za međunarodne odnose Nacionalne Komisije za hartije od vrijednosti Španije (CNMV), Antoniom Masom Sirventom, u sjedištu ove renomirane regulatorne institucije u Madridu.

Sastanak je bio prilika za razmjenu iskustava između crnogorskog i španskog regulatora tržišta kapitala, pri čemu su razmatrani izazovi i uspjesi u regulaciji i nadzoru nad hartijama od vrijednosti. Posebno je istaknut napredak koji je Komisija za tržište kapitala Crne Gore

ostvarila u proteklom periodu, kao i njeni napori ka modernizaciji tržišta i regulatornog okvira u skladu sa evropskim standardima.

Drugog dana posjete, predsjednik Komisije posjetio je Madridsku berzu (Madrid Stock Exchange), gdje se sastao sa direktorom Berze, Enriqueom Castellanosom, i zamjenicom direktora, Gayaa Gaadulam Boldbaatar. Tom prilikom je upoznat sa načinom rada ove institucije, te sa planiranim aktivnostima i razvojnim strategijama. Poseban fokus tokom posjete bio je stavljen na programe finansijske edukacije koje sprovodi Madridska berza, čija iskustva mogu poslužiti kao primjer dobre prakse u kontekstu podizanja nivoa finansijske pismenosti u Crnoj

Gori.

Ova bilateralna posjeta doprinijela je daljem jačanju međunarodne saradnje i predstavljala je važan korak u okviru integracionih procesa Crne Gore. U tom kontekstu, predsjednik Komisije je naglasio značaj intenzivne saradnje sa regulatornim tijelima zemalja članica Evropske unije, kao i posvećenost Komisije da zakonski okvir uskladi sa zahtjevima EU tržišta kapitala. Posebno je istaknuta angažovanost Komisije u pregovorima sa Evropskom unijom, kroz učešće u radu na poglavljima 2 (Sloboda kretanja radnika), 4 (Sloboda kretanja kapitala), 6 (Pravo privrednih društava), 9 (Finansijske usluge) i 17 (Ekonomska i monetarna politika).

Sastanak sa generalnim sekretarom IOSCO-a

U okviru aktivnosti usmjerenih ka daljem usklađivanju regulatornog okvira Crne Gore sa međunarodnim standardima, predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, sastao se 30. aprila 2024.

godine u Madridu sa generalnim sekretarom Međunarodne

organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO), Martinom Moloneyem, i njegovim saradnicima.

Tokom sastanka potvrđena je posvećenost Komisije principima Multilateralnog memoranduma o razumijevanju IOSCO-a, kao temelju za unapređenje prekogranične saradnje i zaštite investitora. Poseban akcenat stavljen je na značaj članstva u IOSCO-u, kao i na potrebu kontinuiranog poštovanja međunarodnih ugovora i standarda u oblasti razmjene podataka i nadzora nad tržištem kapitala.

Razgovarano je o mogućnostima tehničke podrške IOSCO-a u oblasti primjene naprednih tehnologija u nadzoru tržišta i usvajanju efikasnih regulatornih tehnika. Predloženo je i uspostavljanje redovnih komunikacionih kanala između Komisije i IOSCO-a, kao i organizovanje zajedničkih radionica i obuka koje bi se bavile primjenom najboljih međunarodnih praksi u regulaciji tržišta hartija od vrijednosti.

Ovaj sastanak predstavlja važan korak u pripremama za godišnju skupštinu IOSCO-a, zakazanu za kraj maja 2024. godine u Atini, gdje će evropske regulatorne institucije dodatno razmjenjivati iskustva i raditi na daljem usvajanju visokih profesionalnih standarda.

Predsjednik Komisije izrazio je zahvalnost na održanom sastanku i istakao važnost kontinuirane i sadržajne saradnje sa IOSCO-om, kao značajnog doprinosa stabilnosti globalnih finansijskih tržišta i unapređenju regulatornih praksi u Crnoj Gori.

Učešće Komisije na Reg3 Split konferenciji u okviru BlockSplit 2024

Predstavnik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Danilo Gluščević, učestvovao je 27. maja 2024. godine na konferenciji Reg3 Split, koja se održala kao integralni dio međunarodnog događaja BlockSplit u Splitu. Reg3 Split je prepoznata kao centralni regionalni forum za raspravu o aktuelnim pitanjima iz oblasti regulacije digitalne imovine, te se održava paralelno sa globalnim sesijama konferencije Reg3 u Lisabonu.

Ovogodišnje izdanje konferencije obuhvatilo je tri panela i tri prezentacije, usmjerene na nove inicijative i izazove u

regulaciji kriptovaluta, sa posebnim fokusom na primjenu evropske regulative MiCA (Markets in Crypto-Assets).

Predstavnik Komisije učestvovao je na panelu pod nazivom „Crypto regulation in the Western Balkans: In the Shadow of MiCA“, zajedno sa regulatorima iz Srbije i Albanije. Diskusija je bila usmjerena na trenutno stanje i planove za usklađivanje sa EU standardima, kao i na izazove koji prate razvoj regulatornog okvira u ovom dinamičnom sektoru.

Tokom izlaganja, gospodin Gluščević predstavio je proaktivne inicijative Komisije iz prethodnog perioda, uključujući:

sprovođenje specijalizovanih obuka iz oblasti blockchain tehnologija za zaposlene u institucijama i regulatornim tijelima (2018–2019),

razvoj regulatornog Sandbox okvira za finansijske inovacije, inicijativu za izradu Zakona o digitalnoj imovini, pokrenutu 2021. godine.

Ujedno je istakao da su zaključci Savjeta za finansijsku stabilnost, čiji je Komisija aktivni član, rezultirali formiranjem Radne grupe koja je, u saradnji sa Svjetskom bankom i Međunarodnim monetarnim fondom (MMF), preporučila transponovanje MiCA regulative u nacionalni zakonodavni okvir.

Takođe su razmijenjena mišljenja o primjeni propisa iz oblasti sprečavanja pranja novca (AML) u kontekstu kripto tržišta, te ulozi regulatora u nadzoru njihove efikasne primjene.

Učešće Komisije na ovom značajnom regionalnom događaju dodatno potvrđuje njenu posvećenost unapređenju regulatornog pristupa digitalnoj imovini, kroz razmjenu znanja i usklađivanje sa savremenim evropskim standardima.

Učešće Komisije na godišnjoj skupštini IOSCO-a

Delegacija Komisije za tržište kapitala Crne Gore, koju su činili predsjednik Željko Drinčić, zamjenik predsjednika Dragan Đukić i član Komisije Ana Pivljanin, učestvovala je na godišnjoj skupštini Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO), održanoj u Atini od 26. do 28. maja 2024. godine.

Tokom boravka, predstavnici Komisije održali su brojne bilateralne sastanke sa regulatornim tijelima iz Evrope i svijeta. Ovi sastanci su bili prilika za razmjenu iskustava i praksi koje doprinose unapređenju regulatornog okvira, nadzora i stabilnosti tržišta kapitala u Crnoj Gori.

Predsjednik Komisije aktivno je učestvovao u radu European Regional Committee (ERC) i Growth and Emerging Markets Committee (GEMC) – dva važna komiteta unutar IOSCO-a. ERC okuplja evropske regulatore radi koordinacije aktivnosti i rješavanja specifičnih regionalnih pitanja, dok GEMC, kao najveći komitet u okviru IOSCO-a, ima ključnu ulogu u razvoju tržišta u nastajanju, kroz promociju regulatornih standarda, tehničku pomoć i razmjenu znanja.

Učešće Crne Gore u radu ovih tijela dodatno potvrđuje opredijeljenost Komisije ka usvajanju i primjeni najviših međunarodnih standarda, što je od suštinske važnosti za jačanje povjerenja investitora, zaštitu tržišnih učesnika i unapređenje ukupne efikasnosti tržišta kapitala.

Godišnja skupština IOSCO-a predstavljala je značajnu priliku za predstavljanje rezultata rada Komisije, kao i planova za naredni period, čime se dodatno afirmiše međunarodni položaj Crne Gore u oblasti regulacije finansijskih tržišta. Jačanjem saradnje sa relevantnim međunarodnim partnerima, Komisija potvrđuje svoju posvećenost modernizaciji regulatornog okvira i usklađivanju sa najboljom svjetskom praksom.

Učešće predstavnika Komisije na Crypto Adria konferenciji u Mostaru

Danilo Gluščević, predstavnik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, učestvovao je na drugoj Crypto Adria konferenciji održanoj 24. avgusta 2024. godine u Mostaru. Konferencija je okupila vodeće stručnjake, predstavnike regulatornih tijela i entuzijaste iz oblasti kriptovaluta i blockchain tehnologije iz cijelog regiona, s ciljem razmjene

znanja, iskustava i promišljanja o budućnosti digitalnih finansijskih tehnologija.

Program konferencije obuhvatio je sedam tematskih panela i niz stručnih izlaganja, koji su se bavili ključnim pitanjima iz oblasti kriptovaluta – od trgovinskih strategija i analize volatilnosti, do uloge tokenizacije u modernizaciji finansijskih tržišta. Poseban fokus bio je na transformativnom potencijalu tokenizacije i njenoj sve većoj primjeni u različitim sektorima privrede.

Gluščević je, predstavljajući Komisiju, učestvovao na panelu posvećenom regulatornim izazovima u oblasti digitalne imovine, zajedno sa predstavnicima regulatornih agencija iz Srbije i Republike Srpske. Tokom diskusije razmatrana su pitanja usklađenosti sa zakonodavnim okvirima protiv pranja novca (AML), zaštite potrošača i integracije kripto imovine u konvencionalni finansijski sistem.

U okviru svog izlaganja, Gluščević je predstavio inicijative Komisije koje se odnose na unapređenje regulatornog razumijevanja i kapaciteta, uključujući organizaciju specijalizovanih obuka o blockchain tehnologijama tokom 2018. i 2019. godine, kao i aktivnosti u okviru regulatornog „sandbox“ okvira. Poseban akcenat stavljen je na rad na izradi Zakona o digitalnoj imovini, započet 2021. godine, i planove za njegovu harmonizaciju sa regulativom Evropske unije – MiCA (Markets in Crypto-assets).

Zaključci Savjeta za finansijsku stabilnost, čiji je Komisija član, dodatno su naglasili potrebu za sistemskim pristupom ovoj oblasti, u saradnji sa relevantnim međunarodnim partnerima, uključujući Svjetsku banku i MMF. Kao rezultat toga, preporučeno je da se pravni okvir EU za kripto-imovinu uključi u buduće zakonske akte, čime bi se obezbijedila usklađenost sa evropskim standardima.

Učešćem na ovoj konferenciji Komisija je još jednom potvrdila svoju posvećenost modernizaciji regulatornog pristupa i aktivnom praćenju inovacija koje oblikuju budućnost finansijskog tržišta.

Učešće na međunarodnoj konferenciji HANFA-e: Fokus na budućnost penzionih sistema

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, zajedno sa saradnicama, prisustvovao je međunarodnoj konferenciji pod nazivom „Budućnost mirovina: Put prema većim primanjima u starosti“, koja je održana 10. oktobra 2024. godine u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA).

Ovaj značajan događaj okupio je predstavnike regulatornih tijela, međunarodnih organizacija i stručnjake iz oblasti penzionih fondova i osiguranja iz cijele Evrope. Konferenciju su otvorili ministar rada, penzionog sistema i socijalne politike Republike Hrvatske, Marin Piletić, i predsjednik Upravnog vijeća HANFA-e, Ante Žigman. Među ključnim govornicima bile su i istaknute ličnosti evropskih regulatornih tijela, kao što su Petra Hielkema, predsjednica EIOPA-e, te Pablo Antolin iz OECD-a, čije su prezentacije otvorile važne teme vezane za održivost i reforme penzionih sistema.

U okviru konferencije održane su panel diskusije koje su se fokusirale na izazove koje donosi demografsko starenje, potrebu za smanjenjem rodnog jaza u penzijama, kao i na ulogu finansijske pismenosti u planiranju stabilnih prihoda u starosti. Poseban naglasak stavljen je na važnost diversifikacije izvora penzionih prihoda i promociju privatne penzione štednje kao dopune javnim sistemima.

Učešće predstavnika Komisije na ovakvom događaju pružilo je dragocjene uvide u evropske i globalne trendove u oblasti penzionih sistema, kao i priliku za razmjenu iskustava sa kolegama iz drugih zemalja. Ove spoznaje su od posebne važnosti za dalji razvoj regulatornog pristupa u Crnoj Gori, u cilju jačanja stabilnosti i održivosti penzionih fondova.

Komisija izražava zahvalnost HANFA-i na pozivu i izuzetnoj organizaciji događaja, koji je u potpunosti ispunio svoju misiju – da otvori prostor za konstruktivan dijalog, razmjenu znanja i uspostavljanje novih oblika saradnje među evropskim i regionalnim partnerima.

Jačanje regionalne saradnje: Sastanak Komisije i HANFA-e

U okviru kontinuiranih aktivnosti na jačanju međunarodne saradnje i unapređenju regulatornog okvira, 11. oktobra 2024. godine, u prostorijama Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA) u Zagrebu, održan je radni sastanak između predstavnika Komisije za tržište kapitala Crne Gore i HANFA-e.

Delegaciju Komisije predvodio je predsjednik Željko Drinčić,

a sa hrvatske strane sastanku je prisustvovao član uprave HANFA-e, Jurica Jednačak, sa svojim timom. Tokom sastanka razmatrani su rezultati dosadašnje saradnje na izradi zakona i transpozicionih tabela u okviru Twinning i TAIEX projekata, kao i planiranje budućih zajedničkih aktivnosti. Ove inicijative igraju ključnu ulogu u procesu harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa

pravnom regulativom Evropske unije, što predstavlja jedan od najvažnijih koraka u procesu evropskih integracija Crne Gore.

Predsjednik Komisije, gospodin Drinčić, izrazio je zadovoljstvo do sada ostvarenim rezultatima i istakao da ovaj sastanak potvrđuje zajedničku predanost unapređenju regulatornog okvira i jačanju tržišta kapitala. Posebno je naglasio značaj podrške HANFA-e u prethodnim fazama saradnje, koja je bila od suštinskog značaja za kvalitetnu implementaciju evropskih standarda.

S druge strane, predstavnici HANFA-e su izrazili zadovoljstvo kvalitetom saradnje sa Komisijom, ističući da je dosadašnji zajednički rad donio konkretne i pozitivne rezultate koji će biti temelj za nastavak budućih inicijativa.

Zaključeno je da će se saradnja dvije institucije nastaviti kroz nove projektne aktivnosti, sa fokusom na dalje unapređenje pravnog i regulatornog okvira. Poseban akcenat biće stavljen na izgradnju povjerenja investitora, transparentnost i jačanje integriteta finansijskog tržišta.

Ovaj susret još jednom je potvrdio značaj dugoročne i strateški usmjerene saradnje sa partnerskim institucijama iz regiona, u cilju stvaranja otpornog i konkurentnog tržišta kapitala koje je spremno za izazove evropskih integracija.

Učešće predsjednika Komisije na Truffle konferenciji u Cirihi

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, 22. oktobra 2024. godine učestvovao je na prestižnoj Truffle konferenciji održanoj u Cirihi, koja okuplja istaknute međunarodne stručnjake iz oblasti finansija,

politike, akademske zajednice i neprofitnog sektora. Ovaj globalni događaj prepoznat je kao platforma za razmjenu mišljenja i ideja na temu savremenih izazova na finansijskim tržištima u kontekstu globalnih političkih i ekonomskih kretanja.

Gospodin Drinčić je bio panelista u okviru "Investitorskog panela", zajedno sa dr Valbonom Dhjaku, direktoricom IT

sektora u Banci Credins, i dr Matthiasom Schulzom, suosnivačem Asc Impact Forestry Fund-a. Panel je pružio sveobuhvatan pregled tema konferencije, s posebnim fokusom na strategije investitora za suočavanje sa globalnim izazovima.

Konferencija je okupila brojne stručnjake i predstavnike iz Sjedinjenih Američkih Država, Njemačke, Velike Britanije, Italije, Japana i drugih zemalja, a glavne teme obuhvatile su pitanja implementacije ESG standarda, migracija i njihovog uticaja na investicione tokove, kao i razvoj održivih investicionih praksi.

U svom izlaganju, predsjednik Komisije naglasio je sve veći interes investitora za ESG standarde, uz posebnu ulogu regulatornih tijela, civilnog društva i javnosti u podsticanju njihove primjene. Istakao je održive investicije kao ključnu transformaciju u okviru finansijske industrije, a ne kao privremeni trend. Ukazao je i na potrebu za razvojem efikasnih strategija upravljanja rizicima u kontekstu prirodnih katastrofa i klimatskih promjena, sa ciljem jačanja otpornosti i adaptacije crnogorskog finansijskog sektora.

Učešće na Truffle konferenciji predstavlja još jednu potvrdu međunarodne angažovanosti Komisije i njene posvećenosti razmjeni znanja i iskustava u cilju unapređenja regulatornih i investicionih standarda.

Jačanje regionalne saradnje – sastanak sa Agencijom za trg vrednostnih papirjev Slovenije

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, 15. novembra 2024. godine, boravio je u Ljubljani gdje je održao prvi zvanični sastanak sa predstavnicima Agencije za trg vrednostnih papirjev (ATVP) Republike Slovenije.

Sastanku su prisustvovali direktorica Agencije, gospođa Anka Čadež, načelnica Sektora za međunarodne odnose, gospođa Sabina Bešter, i viši savjetnik u Sektoru za finansijske instrumente, gospodin Žiga Kosi. Ovaj susret označio je početak intenzivnije i strukturisane saradnje između dvije institucije koje imaju ključnu ulogu u nadzoru i regulaciji tržišta kapitala svojih zemalja.

Tokom sastanka, razmatrane su mogućnosti za dugoročnu saradnju koja će se temeljiti na redovnoj razmjeni informacija, analiza i prijedloga u cilju identifikacije izazova i pronalaženja rješenja za unapređenje tržišta kapitala. Poseban fokus stavljen je na praćenje savremenih tržišnih trendova, razvoj regulatornih praksi i razmjenu stručne ekspertize.

Uspostavljena saradnja predstavlja važan korak ka jačanju regionalne integracije i zajedničkom odgovoru na izazove koji prate razvoj tržišta kapitala, te se očekuje da će kroz intenzivniju komunikaciju i koordinaciju doprinijeti efikasnijem regulisanju i modernizaciji finansijskog sektora u obje zemlje.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore nastaviće da njeguje i širi međunarodne partnerske odnose, sa posebnim

naglaskom na regionalnu saradnju, kao jedan od ključnih elemenata za izgradnju stabilnog i konkurentnog tržišta kapitala.

Učešće predsjednika Komisije na međunarodnoj konferenciji o korporativnom upravljanju u Zagrebu

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, prisustvovao je jednodnevnoj konferenciji pod nazivom „Korporativno upravljanje: standardi koji oblikuju sutrašnjicu“, koja je održana 19. novembra 2024. godine u Zagrebu, u organizaciji Hrvatske agencije za nadzor finansijskih usluga (HANFA).

Konferencija je okupila brojne ključne aktore tržišta kapitala iz Hrvatske i regiona, uključujući predstavnike regulatornih tijela, vodećih finansijskih institucija i kompanija, kao i organizacija iz oblasti korporativnog upravljanja.

U uvodnom dijelu konferencije prisutnima su se obratili glavni urednik Jutarnjeg lista, Goran Ogurlić, i predsjednik Upravnog odbora HANFA-e, Ante Žigman, dok je član

Upravnog odbora HANFA-e, Jurica Jednacak, predstavio rezultate Godišnjeg izvještaja o korporativnom upravljanju za 2023. godinu.

Posebnu pažnju izazvalo je izlaganje predsjednice Evropskog nadzornog tijela za hartije od vrijednosti (ESMA), Verene Ross, koja je svojim govorom istakla ključne izazove i pravce budućeg razvoja u oblasti regulative tržišta kapitala, čime je dala snažan doprinos diskusiji i ukupnom kvalitetu događaja.

Centralni dio konferencije činila je panel diskusija na temu „Visoki standardi korporativnog upravljanja kao preduslov za uspješno poslovanje u današnjem vremenu“. Učesnici panela podijelili su praktična iskustva i dali stručne uvide u postojeće izazove i perspektive korporativnog upravljanja, ukazujući na važnost regulatornog okvira i odgovornog poslovanja.

Učešće Komisije na ovakvim događajima doprinosi jačanju međunarodne saradnje, razmjeni znanja i iskustava, te unapređenju regulatornih praksi u skladu sa savremenim evropskim standardima. Kroz aktivno prisustvo na relevantnim regionalnim i međunarodnim forumima, Komisija nastavlja da afirmiše svoju posvećenost unapređenju tržišta kapitala Crne Gore i osnaživanju saradnje sa ključnim partnerima.

SARADNJA SA DRŽAVNIM ORGANIMA, SKUPŠTINOM I INSTITUCIJAMA U CRNOJ GORI

Komisija za tržište kapitala Crne Gore, u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima i odgovornostima, kontinuirano radi na unapređenju i očuvanju stabilnosti tržišta kapitala. U protekloj godini, Komisija je preduzela niz značajnih koraka kako bi osigurala transparentnost, efikasnost i pravednost tržišta, te zaštitila interese investitora.

Godišnji izvještaj i Program rada Komisija je, u skladu sa svojim obavezama, Skupštini Crne Gore dostavila detaljan Godišnji izvještaj o radu i stanju na tržištu kapitala, kao i izvještaj ovlaštenog revizora. Ovi dokumenti pružaju uvid u sve aktivnosti Komisije tokom prethodne godine, uključujući nadzor tržišta, izdavanje dozvola i licenci, kao i edukativne inicijative. Pored toga, Komisija je predstavila i svoj Program rada za 2024. godinu, koji uključuje Finansijski plan, te naglašava ključne ciljeve i projekte koji će biti prioritet u narednom periodu.

Zakonodavne aktivnosti U procesu donošenja zakona, Komisija je aktivno sarađivala sa nadležnim ministarstvima, učestvujući u pripremi zakonskih prijedloga i njihovom tumačenju. Ova saradnja je od ključnog značaja za usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa najboljim međunarodnim praksama, te za osiguranje pravne sigurnosti na tržištu kapitala.

Međuinstitucionalna saradnja Komisija je održavala čvrstu saradnju sa različitim državnim organima i institucijama, uključujući Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo ekonomskog razvoja, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Upravu za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Centralnu banku, Agenciju za nadzor osiguranja, Agenciju za sprečavanje korupcije, Državno tužilaštvo i druge. Ova saradnja je bila usmjerena na različite aspekte regulative i nadzora, uključujući usklađivanje sadržine i rokova Nacionalnog plana integracije, izradu i implementaciju zakona, kao i na unapređenje mehanizama za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Edukacija i saradnja sa Privrednom komorom Komisija je takođe sarađivala sa Privrednom komorom Crne Gore, posebno kroz učešće u radu Odbora za poslovanje banaka, osiguravajućih organizacija i drugih finansijskih organizacija. Ova saradnja je doprinijela razmjeni znanja i iskustava, te jačanju kapaciteta tržišnih učesnika.

Borba protiv korupcije U skladu sa potpisanim Memorandumom o saradnji, Komisija je radila zajedno sa Agencijom za sprečavanje korupcije na promociji transparentnosti i integriteta u svim segmentima tržišta kapitala.

Zaključak Kroz sve ove aktivnosti, Komisija za tržište kapitala potvrđuje svoju posvećenost razvoju tržišta kapitala u Crnoj Gori, te nastavlja sa radom na stvaranju povoljnog okruženja za investicije i rast privrede. U narednom periodu, Komisija će nastaviti sa sprovođenjem svojih planova i projekata, te će se posvetiti daljem jačanju regulatornog okvira i institucionalnih kapaciteta, u cilju ostvarivanja svoje vizije modernog i konkurentnog tržišta kapitala

Sastanak ministra finansija i predsjednika Komisije – Jačanje saradnje za razvoj finansijskog tržišta

Ministar finansija Crne Gore, **Novica Vuković**, i predsjednik Komisije za tržište kapitala, **Željko Drinčić**, održali su 16. februara 2024. godine prvi formalni sastanak, na kojem je razmatrana dosadašnja saradnja i trasirani budući pravci zajedničkog djelovanja.

Tokom sastanka istaknuti su rezultati koji su do sada postignuti kroz zajedničke aktivnosti dvije institucije, uz poseban fokus na dalje unapređenje domaćeg finansijskog tržišta. Sagovornici su se osvrnuli na aktuelne inicijative Komisije, uključujući izradu nacrtu zakona iz oblasti **investicionih fondova** i **dobrovoljnih penzionih fondova**, organizaciju međunarodne konferencije "Montenegro Financial Markets", kao i sprovođenje **Programa razvoja finansijske edukacije 2023–2027**.

Razmotreni su modeli saradnje koji bi mogli dodatno doprineti razvoju regulatornog okvira, pri čemu je poseban akcenat stavljen na harmonizaciju zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije. Ova inicijativa potvrđuje proaktivni pristup obje institucije u inkorporaciji savremenih standarda i najboljih evropskih praksi, čime se osnažuje efikasnost i transparentnost domaćeg finansijskog sistema.

U tom kontekstu, razgovarano je i o planovima za organizaciju **nove međunarodne konferencije** u 2024. godini, koja bi predstavljala nastavak uspješno postavljene platforme za razmjenu znanja i iskustava u oblasti tržišta kapitala i finansija.

Ministar i predsjednik Komisije, kao članovi **Nacionalnog komiteta za razvoj finansijske edukacije**, potvrdili su zajedničku posvećenost implementaciji Programa, sa ciljem podizanja nivoa finansijske pismenosti građana Crne Gore. Realizacija Akcionih planova u okviru Programa zahtijeva tijesnu institucionalnu saradnju, a upravo ovaj sastanak predstavlja važan korak ka ostvarenju tog cilja.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore će nastaviti da gradi kvalitetno partnerstvo sa Ministarstvom finansija, u duhu međusobnog povjerenja i saradnje. Ova sinergija postavlja stabilne temelje za dalji razvoj tržišta kapitala, promociju inovacija i dugoročni

napredak crnogorskog finansijskog sektora.

Potpisan Memorandum o saradnji između Komisije za tržište kapitala i Agencije za nadzor osiguranja

Dana 23. februara 2024. godine, Komisija za tržište kapitala Crne Gore i Agencija za nadzor osiguranja formalizovale su dugogodišnju saradnju potpisivanjem Memoranduma o saradnji. Dokument su potpisali predsjednik Komisije Željko Drinčić i predsjednik Savjeta Agencije Marko Ivanović, čime je potvrđena posvećenost obje institucije jačanju međusobne kooperacije i stabilnosti finansijskog sistema u Crnoj Gori.

Potpisani Memorandum predstavlja okvir za realizaciju zajedničkih planova, razmjenu relevantnih informacija, kao i koordinaciju u izradi zakonskih i podzakonskih akata koji su od značaja za obje institucije. Njegova svrha je da dodatno unaprijedi efikasnost komunikacije

i olakša organizaciju zajedničkih aktivnosti na nacionalnom i međunarodnom nivou.

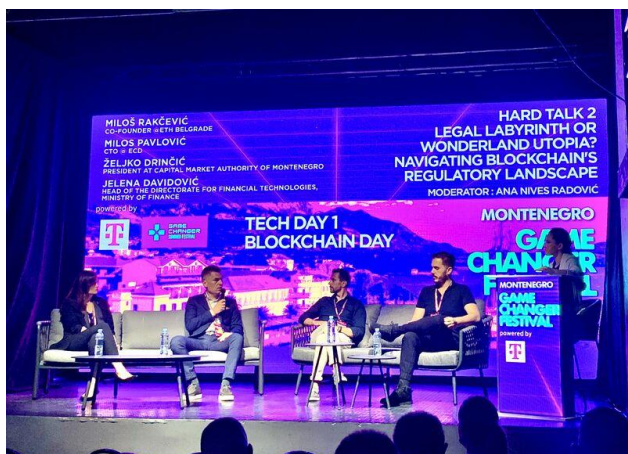
Komisija i Agencija, kao članice **Nacionalnog komiteta za razvoj finansijske edukacije** od 2020. godine, ovim Memorandumom osnažuju svoju ulogu u sprovođenju **Programa razvoja finansijske edukacije u Crnoj Gori za period 2023–2027**. Poseban akcenat stavljen je na zajedničku edukaciju korisnika finansijskih usluga, kao i na osnaživanje regulatornih mehanizama u cilju zaštite interesa građana i učesnika na tržištu kapitala i osiguranja.

U prethodnim godinama, Komisija i Agencija prepoznale su značaj sinergijskog djelovanja u ostvarivanju regulatornih i edukativnih ciljeva, što je i potvrđeno ovim Memorandumom. Njegovo potpisivanje pokazuje spremnost obje institucije da kontinuirano doprinose stvaranju fer, konkurentnog i održivog finansijskog ambijenta, u kojem se promovišu jednakost, transparentnost i profesionalizam.

Komisija za tržište kapitala Crne Gore ostaje posvećena daljoj saradnji sa Agencijom za nadzor osiguranja, te će zajedničkim naporima raditi na razvoju regulative i edukacije, u cilju daljeg unapređenja finansijskog sistema Crne Gore.

Učešće predsjednika Komisije na Game Changer festivalu

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, učestvovao je kao panelista na ovogodišnjem **Game Changer festivalu**, koji je održan u Tivtu od 4. do 6. jula 2024. godine. Festival, koji okuplja stručnjake iz oblasti kapitala, finansija i savremenih tehnologija, prepoznat je kao važna platforma za razmjenu znanja i mišljenja o uticaju tehnologije na savremeno poslovanje i tržišta kapitala.

Prvog dana festivala, pod nazivom „**Blockchain Day**“, centralna tema bila je tehnologija blockchaina, njen razvoj, izazovi i potencijal za transformaciju finansijskog sektora. Posebnu pažnju privukao je panel posvećen regulatornim okvirima za nove tehnologije, na kojem je predsjednik Komisije istakao kompleksnost kreiranja zakonodavnog okvira u oblasti koja je i dalje relativno nova i široj javnosti nedovoljno poznata. On je naglasio potrebu za pažljivim i temeljitim usklađivanjem regulatornog okvira sa standardima Evropske unije.

Tokom diskusije, panelisti su se složili da bez kvalitetne regulative nije moguće izgraditi povjerenje javnosti u tehnologije poput blockchaina, kriptovaluta, Web 3.0 i vještačke inteligencije. Poseban akcenat stavljen je na **edukaciju javnosti**, gdje je Komisija prepoznata kao ključni akter u podizanju finansijske pismenosti u Crnoj Gori.

U tom kontekstu, predsjednik Komisije je podsjetio na aktivnosti institucije, među kojima se izdvaja organizacija **Okruglog stola na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u novembru 2023. godine**, na temu „Primjena blockchain tehnologije na tržištu kapitala“, gdje su eminentni stručnjaci prenijeli svoja znanja studentima – budućim nosiocima promjena na tržištu kapitala.

Predsjednik Drinčić je zaključio da Komisija pokazuje spremnost i otvorenost da aktivno doprinese kreiranju modernih zakonskih rješenja, u bliskoj saradnji sa drugim institucijama, poput Centralne banke Crne Gore i Ministarstva finansija. Kroz takvu koordinaciju, cilj je da se stvori regulatorni okvir koji će obezbijediti stabilnost, transparentnost i sigurnost za sve korisnike savremenih finansijskih tehnologija.

U FOKUSU MEDIJA: GOSTOVANJA KOMISIJE ZA TRŽIŠTE KAPITALA

Intervju za portal bankar.me

Predsjednik Komisije za tržište kapitala Crne Gore, Željko Drinčić, govorio je 6. maja 2024. godine o ključnim reformama koje su obilježile prethodni period, kao i o pozitivnim promjenama koje doprinose daljem razvoju crnogorskog tržišta kapitala. Sa deset novih investicionih fondova i zakonodavnim inicijativama koje će unaprijediti regulatorni okvir, tržište postaje atraktivnije i sigurnije za ulaganje.

Cjelokupan intervju, u kojem se detaljnije govori o postignućima, izazovima i planovima Komisije, dostupan je putem QR koda u nastavku.

FINANSIJSKO POSLOVANJE

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralje Nikole 27A/111 Podgorica	

BILANS USPJEHA - BU(PD)

(Metoda po prirodi troška)

u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	POSLOVNI PRIHODI	1,259,184	842,787
2	Prihod od prodaje		
3	Ostali poslovni dobiti	1,259,184	842,787
4	POSLOVNI RASHODI	(946,872)	(824,671)
5	Troškovi materijala	(56,658)	(51,531)
6	Troškovi zaposlenih	(556,365)	(500,577)
7	Amortizacija	(42,971)	(41,609)
	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i		
8	opreme		
9	Ostali poslovni rashodi	(290,878)	(230,954)
	Profit od poslovnih aktivnosti	312,312	18,116
10	Neto finansijski trošak		
11	Ostali rashodi		
12	Porez na dobitak		
13	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja		
	Neto profit za obračunski period	312,312	18,116
	Pripada:		
	Vlasnicima kapitala pravnog lica		
	Manjinski interes		

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

U
dana

Sanja Bakić

Podgorici

03.03.2025.

Rukovođilac pravnog lica

Željko Drinčić

	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
		BILANS STANJA- BS (PD)	
		NA DAN 31.12.2024.	

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA		
	Stalna imovina	1,138,360	1,172,867
1	Neuplaćeni upisani kapital		
2	Nematerijalna imovina		
3	Nekretnine, postrojenja i oprema	1,138,360	1,172,867
4	Stalna imovina namijenjena prodaji		
5	Dugoročna potraživanja		
6	Dugoročni finansijski plasmani		
7	Odloženi porezi		
	Obrtna imovina	1,027,440	910,662
8	Zalihe	556	556
9	Potraživanja od kupaca	114,479	361,959
10	Kratkoročni finansijski plasmani		
11	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	912,405	548,147
12	Unaprijed plaćeni troškovi		
13	Obračunati nenaplaćeni prihodi		
14	Ostala obrtna imovina		
	Ukupna aktiva	2,165,800	2,083,529
	PASIVA		
	Kapital i rezerve	2,155,926	2,074,753
15	Državni kapital	954,435	954,435
16	Emisiona premija		
17	Revalorizaciona rezerva	377,076	377,076
18	Ostale rezerve		
19	Nepokriveni gubitak	(616,902)	(385,761)
20	Neraspoređeni dobitak	1,411,317	1,129,003
	Dugoročne obaveze	1,800	1,800
21	Dugoročne obaveze		
22	Odloženi porezi		
23	Dugoročna rezervisanja	1,800	1,800
24	Ostale dugoročne obaveze		
25	Odloženi prihodi		
	Kratkoročne obaveze	8,074	6,976
26	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	8,074	6,976
27	Kratkoročne finansijske obaveze		
28	Tekući dio dugoročnih kredita		
29	Obaveze za poreze i doprinose		
30	Obaveze za dividende		
31	Kratkoročna rezervisanja		
32	Obračunate obaveze		
	Ukupna pasiva	2,165,800	2,083,529

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakić

Sanja Bakić

Podgorici

03.03.2025.

U
dana

Rukovodilac pravnog lica

Zeljko Drinčić

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
	BILANS NOVČANIH TOKOVA- BNT(PD)	
	Bilans novčanih tokova-BNT(PD) direktna metoda	
	u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.	

red. Br	Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA
1	Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti	1,172,510	803,318
2	Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima	-799,788	-756,219
3	Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti		
4	Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		
5	Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		
6	Odlivi gotovine na ime isplaćenih dividendi		
	Neto gotovina iz operativnih aktivnosti	372,722	47,099
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
7	Prilivi od prodaje postrojenja i opreme		
8	Prilivi od prodaje dugoročnih ulaganja		
9	Prilivi od primljene kamate		
	Povraćaj kratk. Plasmana		
11	Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme	-8,463	-5,888
12	Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja		
13	Odlivi po osnovu ostalih investiranja(dugoročni plasman)		
14	Troškovi razvoja za kratkoročne plasmane		
	Neto gotovina iz aktivnosti investiranja	-8,463	-5,888
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja		
15	Priliv od emitovanja akcijskog kapitala		
16	Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja		
17	Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija		
18	Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		
19	Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing		
20	Odlivi po osnovu troškova transakcija		
	Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		
21	Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	364,259	41,211
22	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	548,147	506,936
23	Efekti kursnih razlika na kraju perioda		
	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	912,406	548,147

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Rukovodilac pravnog lica

U
dana

Sanja Bakic
Sanja Bakic
Podgorici
03.03.2025.

Zeljko Drinčić

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	

Izkaz o promjenama neto imovine (kapitala) IPK(PD)
za godinu koja se završava 31. decembra 2024

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala pravnog lica					Manjinski	Ukupno
	Državni kapital	Ostale rezerve	Revalorizacija	Neraspoređena dobit	Gubitak		
Saldo na 01.01.2023	954,435	-	377,076	1,110,887	(385,761)	-	1,728,039
Promjene u računovodstvu politici							-
Ponovo iskazani saldo							-
Višak/manjak na revalorizaciji							-
nekretnina, postro i opreme							-
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							-
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja							-
uključeni direktno u kapital							-
prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							-
Prenos na obaveze - Budžet države							-
- dobici/gubici preneti na kapital							-
- prenos na dobitak/gubitak perioda							-
prenos u početno stanje zadržanih stavki							-
Prenos na rezerve i kapital							-
Korekcija početnog stanja							-
Neto prihod priznat direktno u kapital							-
Dobitak za period 2023				18,117			18,117
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							-
Dividende							-
Emisija akcijskog kapitala							-
Izdane opcije na akcijski kapital							-
Saldo na 31. decembar 2023.	954,435	-	377,076	1,129,004	(385,761)	-	2,074,754
Višak/manjak na revalorizaciji							-
nekretnina postro i opreme							-
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							-
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja							-
uključeni direktno u kapital							-
prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							-
Prenos na obaveze - Budžet države							-
dobici/gubici preneti na kapital							-
Revalorizacija							-
Prenos sa rezervi i dobitka							-
Korekcija početnog stanja					(231,140)		(231,140)
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno prenijete na							-
Neto prihod priznat direktno u kapital							-
Dobitak za period 2024				312,312			312,312
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							-
Dividende							-
Obavezne rezerve							-
Izdane opcije na akcijski kapital							-
Saldo na 31. decembar 2024.	954,435	-	377,076	1,441,316	(616,902)	-	2,155,926

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakic
Sanja Bakic

U
dana

Podgorici

03.03.2025.

Rukovodilac pravnog lica

Zeljko Drincic
Zeljko Drincic

ZAKLJUČAK

U težnji ka stalnom unapređenju i harmonizaciji sa evropskim standardima, Komisija za tržište kapitala Crne Gore usmjerava svoje aktivnosti za 2024. godinu ka nizu ključnih inicijativa. Ove inicijative obuhvataju dalje usklađivanje regulatornog okvira sa pravnom tekovinom Evropske unije, aktivno učešće u izradi zakona koji uređuju tržište kapitala, kao i jačanje institucionalnih kapaciteta i profesionalnih standarda.

Poseban fokus biće stavljen na projekat izrade Kodeksa korporativnog upravljanja koji Komisija realizuje u saradnji sa Hrvatskom agencijom za nadzor finansijskih usluga (HANFA), u okviru EU projekta Twinning Light. Ovaj projekat predstavlja značajan iskorak ka modernizaciji i usklađivanju poslovanja akcionarskih društava sa najboljim praksama Evropske unije, te doprinosi unapređenju transparentnosti, odgovornosti i održivosti poslovanja na crnogorskom tržištu kapitala.

Komisija će takođe nastaviti aktivnosti na izradi i reviziji zakona o tržištu kapitala, čime se dodatno jača regulatorna osnova i stvara preduslov za razvoj inovativnih finansijskih instrumenata, a samim tim i privlačenje novih investicija. Planirane kontrole i nadzor nad tržišnim učesnicima ostaće važan stub očuvanja integriteta i povjerenja u sistem.

Sa velikim očekivanjima, Komisija izražava nadu da će zakoni koji se odnose na otvorene investicione fondove sa javnom ponudom, alternativne investicione fondove i dobrovoljne penzione fondove, a koji su usvojeni tokom ove godine, postati nova razvojna platforma za tržište kapitala Crne Gore. Njihova primjena treba da doprinese jačanju konkurencije, većem stepenu zaštite investitora i efikasnijem upravljanju sredstvima građana i privrede. Komisija će i u narednom periodu nastaviti da razvija i sprovodi aktivnosti iz oblasti finansijske pismenosti, sa ciljem osnaživanja svih generacija da donose informisane finansijske odluke. Kroz kontinuirane edukativne programe, radionice i inovativne pristupe, Komisija nastoji da podigne svijest o važnosti odgovornog upravljanja novcem, investicionih odluka i zaštite investitora. Poseban fokus biće na jačanju znanja mladih, ali i na uključivanju starijih generacija, kako bi se obuhvatio što širi dio društva i izgradila kultura finansijske odgovornosti koja doprinosi stabilnijem i inkluzivnijem tržištu kapitala.

Kroz ove strateške pravce djelovanja, Komisija potvrđuje svoju posvećenost reformama i razvoju efikasnog, otpornog i transparentnog tržišta kapitala, u funkciji održivog ekonomskog rasta i integracije Crne Gore u Evropsku uniju.

[Racio-mont; društvo za reviziju]

"KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA" PODGORICA

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA KOJI
SU U PRILOGU ZA PERIOD OD 01.01.2024 DO 31.12.2024 GODINE

April / 2025

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Za vlasnike "KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA" PODGORICA

IZVJEŠTAJ O REVIZIJI – FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA PREDUZEĆA

Pozitivno mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja preduzeća "KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA" PODGORICA (u daljem nastavku Komisija), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31.12.2024 godine, iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o tokovima gotovine, iskaz o promjenama na kapitalu za godinu koja se završava na dan 31.12.2024 godine i napomene uz finansijske iskaze.

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji daju objektivni i fer prikaz po svim materijalno značajnim aspektima finansijske pozicije Komisije na dan 31.12.2024 godine, njene finansijske uspješnosti, tokova gotovine, promjena na kapitalu i napomena uz finansijske iskaze za godinu koja se završava 31.12.2024 godine u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (IFRS) i Međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS).

Osnova za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije (ISA), naše odgovornosti u skladu sa standardima (ISA) su detaljno opisane u odjeljku izvještaja koji je naslovljen Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Komisiju u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u Crnoj Gori, i ispunili smo druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtjevima. Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i adekvatni da nam pruže osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje – MSFI 9

Izvršena je prva primjena, u priloženim finansijskim izvještajima, novog međunarodnog standarda finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti. Primjena ovog standarda je obavezna od 01.01.2024 godine. MSFI 9 - kao jednu od najznačajnijih promjena donosi novi pristup u vrednovanju ispravke vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja. Naše mišljenje po ovom osnovu nije modificirano.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cjelini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i mi nijesmo iznijeli izdvojeno mišljenje o ovim pitanjima. Pored pitanja koja su opisana u odjeljku Osnova za mišljenje odredili smo da su sledeća pitanja bila od najvećeg značaja za reviziju finansijskih izvještaja:

Posebna pažnja je bila posvećena reviziji pozicije potraživanja i njihove prezentacije po novom MSFI 9 i na osnovu adekvatne dokumentacije smo se uvjerali u pravilnu prezentaciju ove pozicije, za koju postoji uredna dokumentacija, kojom se potvrđuje nastanak i postojanje potraživanja na dan 31.12.2024 godine i način vrednovanja na datum bilansa. Posebna pažnja je posvećena vrednovanju potraživanja i nijesmo utvrdili materijalno značajne pogrešne prikaze.

Posebna pažnja je bila posvećena reviziji pozicije obaveza iz poslovanja i njihove prezentacije i na osnovu adekvatne dokumentacije smo se uvjerali u pravilnu prezentaciju ove pozicije, za koju postoje uredno ovjerene konfirmacije i ostala prateća dokumentacija, kojom se potvrđuje nastanak i postojanje obaveza na dan 31.12.2024 godine.

Odgovornost rukovodstva i lica ovlašćenih za upravljanje

Rukovodstvo je odgovorno za pripremu finansijskih iskaza koji pružaju istinit i objektivni prikaz u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za druge finansijske izvještaje u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Crne Gore, kao i za one interne kontrole za koje odredi da su potrebne za pripremu finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Pri sastavljanju finansijskih izvještaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenu sposobnosti Komisije da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti, objelodanjujući, po potrebi pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i primjenu načela stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namjerava da likvidira Komisiju ili da obustavi poslovanje, ili nema drugu realnu mogućnost osim da to uradi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja preduzeća.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je sticanje uvjerenja u razumnoj mjeri o tome da li finansijski izvještaji uzeti u cjelini, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, nastale usled kriminalne radnje ili greške. Uvjeravanje u razumnoj mjeri označava visok nivo uvjerenja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne prikaze ako takvi iskazi postoje, iako je revizija pravilno planirana i sprovedena. Pogrešni iskazi mogu da nastanu usled kriminalne radnje ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako je razumno očekivati da će oni, pojedinačno ili zbirno, uticati na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao dio revizije u skladu sa ISA standardima, mi primjenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Isto tako, mi:

- Vršimo identifikaciju i procjenu rizika od materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške; osmišljavanje i obavljanje revizijskih postupaka koji su prikladni za te rizike; i pribavljanje dovoljno adekvatnih revizijskih dokaza da obezbijede osnovu za mišljenje revizora. Rizik da neće biti identifikovani materijalno značajni pogrešni iskazi koji su rezultat kriminalne radnje je veći nego za pogrešne iskaze nastale usled greške, zato što kriminalna radnja može da uključi udruživanje, falsifikovanje, namjerne propuste, lažno predstavljanje ili zaobilaženje interne kontrole.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju radi osmišljavanja revizijskih postupaka koji su prikladni u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema interne kontrole entiteta.

- Vršimo procjenu primenjenih računovodstvenih politika i u kojoj meri su razumne računovodstvene procjene i povezana objelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o prikladnosti primene načela stalnosti kao računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizijskih dokaza, da li postoji materijalna neizvjesnost u vezi sa događajima ili uslovima koji mogu da izazovu značajnu sumnju u pogledu sposobnosti entiteta da nastavi sa poslovanjem u skladu sa načelom stalnosti. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvjesnost, dužni smo da u svom izvještaju skrenemo pažnju na povezana objelodanjivanja u finansijskim izvještajima ili, ako takva objelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo svoje mišljenje. Naši zaključci se zasnivaju na revizijskim dokazima prikupljenim do datuma izvještaja revizora. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu za posledicu da imaju da entitet prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti.
- Vršimo procjenu ukupne prezentacije, strukture i sadržaja finansijskih izvještaja, uključujući objelodanjivanja, i da li su u finansijskim izvještajima prikazane osnovne transakcije i događaji na takav način da se postigne fer prezentacija.

Saopštavamo licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, planirani obim i vrijeme revizije i značajne revizijske nalaze, uključujući sve značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom revizije.

Takođe, dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da smo usklađeni sa relevantnim etičkim zahtevima u pogledu nezavisnosti i da ćemo ih obavijestiti o svim odnosima i ostalim pitanjima za koja može razumno da se pretpostavi da utiču na našu nezavisnost, i gdje je to moguće, o povezanim mjerama zaštite.

Od pitanja koja su saopštena licima ovlašćenim za upravljanje, mi određujemo koja pitanja su bila od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja za tekući period i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ova pitanja u izvještaju revizora, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude uključeno u izvještaj revizora, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi od takve komunikacije.

Ostali regulatorni zahtjevi

Revizor je izvršio reviziju finansijskih iskaza i nije primijetio materijalno značajne pogrešne prikaze.

Racio-mont; društvo za reviziju

Predrag Rakočević – Ovlašćeni revizor

CRNA GORA KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA			
Primljeno	24. 03. 2025		
Org. jed.	Broj	Prilog	Vrijednost
01/9-	335	1	25

"KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA CRNE GORE"

BULEVAR KRALJA NIKOLE 27A/III, PODGORICA, CRNA GORA

Br:.....

Datum:..... 2025 godine

Predmet: Izjava revizoru

Ugovorom o vršenju revizije finansijskih iskaza **"KOMISIJA ZA TRŽIŠTE KAPITALA CRNE GORE"** za period od 01.01.2024 do 31.12.2024 godine utvrđena je obaveza naručioca revizije da revizoru u pismenoj formi potvrdi date izjave koje je revizor zahtijevao u postupku revizije.

Shodno prednjem potvrđujemo date izjave na zahtjev ovlašćenog revizora Rakočević Predraga i Rakočević Mladena („Racio Mont“ DOO Kolašin):

1. Svjesno prihvatamo odgovornost za finansijske iskaze sastavljene i objavljene za izvještajni period od 01.01.2024 do 31.12.2024 godine koji su bili predmet revizije,
2. Sve poslovne transakcije u izvještajnom periodu su dokumentovane, odnosno za svaku poslovnu transakciju formirana je odgovarajuća dokumentacija, odnosno ne postoje poslovne transakcije za koje nije formirana odgovarajuća dokumentacija,
3. Sva poslovna dokumentacija za izvještajni period je registrovana u računovodstvu naručioca revizije,
4. Rukovodstvo i lica koja imaju značajnu ulogu u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, ili lica koja mogu imati materijalno značajan uticaj na računovodstvene izvještaje, nijesu bila uključena u nezakonite radnje u pripremanju i objavljivanju finansijskih iskaza koji su bili predmet revizije ili druge prevarne radnje.
5. Revizoru smo u postupku revizije stavili na raspolaganje sve poslovne evidencije i potkrepljujuću dokumentaciju i sve zapisnike inspeksijskih organa i organa upravljanja,
6. U računovodstvenim izvještajima nema materijalno značajnih pogrešnih iskazivanja ili propusta;
7. Nije bilo neusklađenosti sa zahtjevima zakonodavnih i izvršnih organa koji bi, u slučaju njihovog nepoštovanja, mogle imati materijalno značajne efekte na računovodstvene izvještaje;
8. Ne planiramo da napustimo sadašnju osnovnu djelatnost.
9. Smatramo da su značajne postavke korišćene za izradu računovodstvenih procjena osnovane i dosledne.

RUKOVODILAC RAČUNOVODSTVA:

.....

PREDSJEDNIK KOMISIJE:

.....

	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	

BILANS USPJEHA - BU(PD)

(Metoda po prirodi troška)

u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	POSLOVNI PRIHODI	1,259,184	842,787
2	Prihod od prodaje		
3	Ostali poslovni dobiti	1,259,184	842,787
4	POSLOVNI RASHODI	(946,872)	(824,671)
5	Troškovi materijala	(56,658)	(51,531)
6	Troškovi zaposlenih	(556,365)	(500,577)
7	Amortizacija	(42,971)	(41,609)
	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i		
8	opreme		
9	Ostali poslovni rashodi	(290,878)	(230,954)
	Profit od poslovnih aktivnosti	312,312	18,116
10	Neto finansijski trošak		
11	Ostali rashodi		
12	Porez na dobitak		
13	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja		
	Neto profit za obračunski period	312,312	18,116
	Pripada:		
	Vlasnicima kapitala pravnog lica		
	Manjinski interes		

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakić

Sanja Bakić

Podgorici

U
dana

03.03.2025.

Rukovodilac pravnog lica

Zeljka Džuric

	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
		BILANS STANJA- BS (PD)	
		NA DAN 31.12.2024.	

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA		
	Stalna imovina	1,138,360	1,172,867
1	Neuplaćeni upisani kapital		
2	Nematerijalna imovina		
3	Nekretnine, postrojenja i oprema	1,138,360	1,172,867
4	Stalna imovina namijenjena prodaji		
5	Dugoročna potraživanja		
6	Dugoročni finansijski plasmani		
7	Odloženi porezi		
	Obrtna imovina	1,027,440	910,662
8	Zalihe	556	556
9	Potraživanja od kupaca	114,479	361,959
10	Kratkoročni finansijski plasmani		
11	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	912,405	548,147
12	Unaprijed plaćeni troškovi		
13	Obračunati nenaplaćeni prihodi		
14	Ostala obrtna imovina		
	Ukupna aktiva	2,165,800	2,083,529
	PASIVA		
	Kapital i rezerve	2,155,926	2,074,753
15	Državni kapital	954,435	954,435
16	Emisiona premija		
17	Revalorizaciona rezerva	377,076	377,076
18	Ostale rezerve		
19	Nepokriveni gubitak	(616,902)	(385,761)
20	Neraspoređeni dobitak	1,411,317	1,129,003
	Dugoročne obaveze	1,800	1,800
21	Dugoročne obaveze		
22	Odloženi porezi		
23	Dugoročna rezervisanja	1,800	1,800
24	Ostale dugoročne obaveze		
25	Odloženi prihodi		
	Kratkoročne obaveze	8,074	6,976
26	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	8,074	6,976
27	Kratkoročne finansijske obaveze		
28	Tekući dio dugoročnih kredita		
29	Obaveze za poreze i doprinose		
30	Obaveze za dividende		
31	Kratkoročna rezervisanja		
32	Obračunate obaveze		
	Ukupna pasiva	2,165,800	2,083,529

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakić

Sanja Bakić

Podgorici

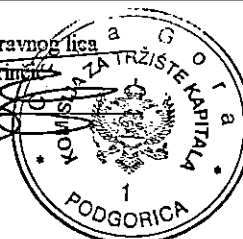
03.03.2025.

U
dana

Rukovodilac pravnog lica

Željko Drinić

Željko Drinić

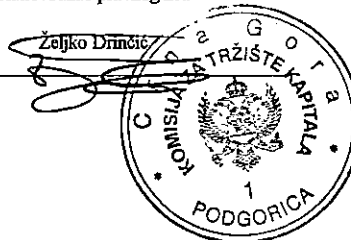
	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
		BILANS NOVČANIH TOKOVA- BNT(PD)	
		Bilans novčanih tokova-BNT(PD) direktna metoda	
		u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.	

red. Br	Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA
1	Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti	1,172,510	803,318
2	Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima	-799,788	-756,219
3	Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti		
4	Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		
5	Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		
6	Odlivi gotovine na ime isplaćenih dividendi		
	Neto gotovina iz operativnih aktivnosti	372,722	47,099
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
7	Prilivi od prodaje postrojenja i opreme		
8	Prilivi od prodaje dugoročnih ulaganja		
9	Prilivi od primljene kamate		
	Povraćaj kratk. Plasmana		
11	Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme	-8,463	-5,888
12	Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja		
13	Odlivi po osnovu ostalih investiranja(dugoročni plasman)		
14	Troškovi razvoja za kratkoročne plasmane		
	Neto gotovina iz aktivnosti investiranja	-8,463	-5,888
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja		
15	Priliv od emitovanja akcijskog kapitala		
16	Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja		
17	Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija		
18	Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		
19	Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing		
20	Odlivi po osnovu troškova transakcija		
	Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		
21	Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	364,259	41,211
22	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	548,147	506,936
23	Efekt kursnih razlika na kraju perioda		
	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	912,406	548,147

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Rukovodilac pravnog lica

U Sanja Bakić
dana Podgorici
03.03.2025.

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	

Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) IPK(PD)
za godinu koja se završava 31. decembra 2024

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala pravnog lica					Manjinski	Ukupno
	Državni kapital	Ostale rezerve	Revalorizacija	Neraspoređena dobit	Gubitak		
Saldo na 01.01.2023	954,435	-	377,076	1,110,887	(385,761)	-	1,728,039
Promjene u računovodstv. politici							-
Ponovo iskazani saldo							-
Višak/manjak na revalorizaciji							-
nekretnina, postr. i opreme							-
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							-
- dobiti/gubici po osnovu vrednovanja							-
uključeni direktno u kapital							-
prenešeno na bilans uspjeha po							-
osnovu prodaje							-
Prenos na obaveze - Budžet države							-
- dobiti/gubici prenijeti na kapital							-
- prenos na dobitak/gubitak perioda							-
prenos u početno stanje zaštićenih							-
stavki							-
Prenos na rezerve i kapital							-
							-
Korekcija početnog stanja							-
Neto prihod priznat direktno u kapital							-
Dobitak za period 2023				18,117			18,117
Ukupno priznati prihodi i rashodi za							-
Period							-
Dividende							-
Emisija akcijskog kapitala							-
Izdato opcije na akcijski kapital							-
Saldo na 31. decembar 2023.	954,435	-	377,076	1,129,004	(385,761)	-	2,074,754
Višak/manjak na revalorizaciji							-
nekretnina postr. i opreme							-
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							-
- dobiti/gubici po osnovu vrednovanja							-
uključeni direktno u kapital							-
prenešeno na bilans uspjeha po							-
osnovu prodaje							-
Prenos na obaveze - Budžet države							-
dobiti/gubici prenijeti na kapital							-
Revalorizacija							-
Prenos sa rezervi i dobitka							-
Korekcija početnog stanja					(231,140)		(231,140)
Porez na stavke direktno preuzete iz							-
kapitala ili direktno prenijete na							-
Neto prihod priznat direktno u kapital							-
Dobitak za period 2024				312,312			312,312
Ukupno priznati prihodi i rashodi za							-
period							-
Dividende							-
Obavezne rezerve							-
Izdato opcije na akcijsku kapital							-
Saldo na 31. decembar 2024.	954,435	-	377,076	1,441,316	(616,902)	-	2,155,926

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

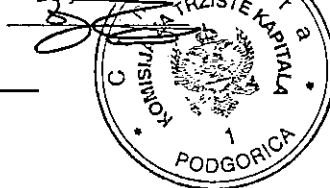
Sanja Bakic
Sanja Bakic

U
dana

Podgorici

03.03.2025.

Rukovodilac pravnog lica
Zeljko Drinčić

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

1. ORGANIZACIJA I DJELATNOST

»Komisija za tržište kapitala« Podgorica (u daljem tekstu: Komisija), osnovana je pod nazivom »Komisija za hartije od vrijednosti«, saglasno Zakonu o hartijama od vrijednosti, Odlukom Skupštine Republike Crne Gore od 22.12.2000. godine, objavljenom u »Sl. listu RCG«, br.59/00), kao organizacija Crne Gore sa svojstvom pravnog lica, radi uređivanja i nadzora izdavanja hartija od vrijednosti i njihove trgovine. Tokom 2018. godine, Komisija je svoje poslovanje uskladila sa čl. 24-49 Zakona o tržištu kapitala (»Sl. list CG«, br. 1/2018), te je shodno tome izvršena promjena naziva u »Komisija za tržište kapitala Crne Gore«.

Shodno navedenom zakonu, Komisija je samostalan regulatorni organ koji vrši javna ovlašćenja u oblasti tržišta kapitala. Poslove iz svoje nadležnosti Komisija obavlja i u skladu sa međunarodnim pravilima i principima Međunarodne organizacije komisija za hartije od vrijednosti (IOSCO). Za svoj rad Komisija je odgovorna Skupštini Crne Gore.

Poslovanje Komisije organizuje se na osnovama kojima se obezbjeđuje efikasno obavljanje poslova, racionalna organizacija rada, uspješno rukovođenje i odgovornost, ostvarivanje saradnje Komisije sa nadležnim organima i organizacijama i drugim pravnim i fizičkim licima.

U obavljanju javnih ovlašćenja, Komisija:

- 1) podstiče, organizuje i preduzima mjere za efikasno funkcionisanje finansijskih tržišta;
- 2) izdaje i oduzima dozvole, odobrenja, licence i saglasnosti za koje je ovlašćena u skladu sa zakonom;
- 3) obavlja nadzor nad poslovanjem subjekata nadzora i nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;
- 4) vrši kontrolu i nalaže mjere radi sprječavanja zloupotreba na tržištima;
- 5) vodi knjige, evidencije i registre u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom;
- 6) obavještava nadležne državne organe i organizacije o pitanjima iz oblasti tržišta kapitala u vezi postupaka koji se vode pred tim organima;
- 7) daje stručna mišljenja o sprovođenju zakona i
- 8) vrši i druge poslove utvrđene zakonom.

Komisija je kolegijalni organ, sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenim zakonom i drugim propisima. Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana. Komisiju predstavlja, zastupa i radom Komisije rukovodi predsjednik. Komisija je organizacija sa samostalnim finansiranjem. Komisija ostvaruje novčana sredstva za rad iz naknada koje potiču iz izvora utvrđenih aktom o visini naknada za rad Komisije i njima samostalno raspolaže.

Rješenjem o registraciji broj 30-01-05436-7 od 12.04.2005. godine, koje je donijela Poreska uprava Područna jedinica Podgorica, Komisija je upisana u registar poreskih obveznika i dodijeljen joj je poreski identifikacioni broj 02322439. Sjedište Komisije je u Podgorici, ulica Kralja Nikole 27a/III.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH ISKAZA**2.1. Osnova za sastavljanje finansijskih iskaza**

Komisija ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG”, br. 52/16), odnosno, na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) u Crnoj Gori („Sl. list CG”, br. 69/2002). Shodno tome, Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI) primjenjuju se za finansijske iskaze koji obuhvataju period koji počinje sa 1. januarom 2003. godine.

Finansijski iskazi su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu (»Sl. list Crne Gore«, br. 12/08 i 35/10), koji u pojedinim djelovima odstupa od načina prikazivanja određenih bilansnih pozicija kako to predviđa MRS 1 Prezentacija finansijskih iskaza.

Pored toga, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, MRS i MSFI objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti prevedeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji posjeduje pravo prevoda i objavljivanja istih, odobreno od strane Međunarodne federacije računovođa (IFAC). Dakle, samo MSFI i MRS zvanično prevedeni, odobreni i objavljeni od strane Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore (ISRCG) mogu biti u primjeni.

Shodno Obavještenju Instituta sertifikovanih računovođa Crne Gore, broj 20/232 od 27.11.2020. godine, u Crnoj Gori su od:

- 01.01.2009. godine prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni računovodstveni standardi (MRS): 1, 2, 7, 8, 10, 12, 16, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 32, 33, 34, 36, 37, 38, 39, 40 i 41 te Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 8 te
- 01.01.2013. godine prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): 10, 11, 12 i 13.
- 01.01.2021. godine prevedeni i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 16 Lizing i MSFI 14 Regulisana vremenska razgraničenja.
- 01.01.2024 godine prevedeni su i u primjeni sledeći Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (MSFI): MSFI 9 Finansijski instrumenti i MSFI 15 Ugovori sa kupcima.

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa konvencijom istorijskog troška, osim ukoliko je u računovodstvenim politikama drugačije navedeno.

Komisija je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivala računovodstvene politike obrazložene u Napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

2.2. Koncept nastavka poslovanja

Prema finansijskim iskazima koji su bili predmet ove revizije, Komisija je za godinu koja se završava 31. decembra 2023 godine ostvarila dobit u iznosu od 18.116 EUR (neto dobitak od 333.652 EUR za 2022. godinu). Finansijski iskazi pripremljeni su na bazi koncepta nastavka poslovanja koji podrazumijeva da će Komisija nastaviti sa poslovanjem u predvidljivoj budućnosti.

2.3. Valuta prikazivanja

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Finansijski izvještaji prezentovani su u eurima (EUR) - zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Komisije, i sve iskazane numeričke vrijednosti predstavljene su u EUR.

2.4. Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Komisije korišćenje najboljih mogućih procjena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekat na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvređenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe opreme i rezervisanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3. OSNOVNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Osnovne računovodstvene politike Komisije su:

3.1. Prihodi

Prihodi od naknada Komisije iskazani su po principu fakturisane realizacije. Prihodi Komisije ostvaruju se u skladu sa Pravilnikom o naknadama za rad Komisije za tržište kapitala („Sl. list CG“, br. 83/18, 032/19 i 036/19, 29/21, 114/21), po osnovu naknada koju plaća:

- emitent hartija od vrijednosti,
- učesnik u trgovini hartijama od vrijednosti,
- sticalac,
- osnivač,
- banka i drugo pravno lice,
- društvo za upravljanje investicionim i penzionim fondovima,
- Centralnog klirinškog depozitarnog društva,
- berza,
- ovlašćeni učesnik na tržištu hartija od vrijednosti,
- kastodi i
- depozitar,
- kao i naknada koje prethodno navedeni subjekti plaćaju na ime usluga:
- davanja saglasnosti na akta, imenovanje rukovodioca i revizora,
- izdavanja duplikata rješenja,
- naknada za mišljenje koje izdaje Komisija,
- naknada za vršenje nadzora i kontrole,
- naknada za objavljivanje finansijskih izvještaja emitenata,
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja dobrovoljnih penzionih fondova,
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja zajedničkih fondova i
- naknada za kontinuirani nadzor i kontrolu poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima.
-

Prihod se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda od naknada. Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja iskazuje se kao posebna pozicija u okviru ostalih rashoda. Unaprijed naplaćeni prihodi iskazuju se kao odloženi prihodi i prenose u redovne prihode u trenutku izvršenja usluge za koju su prihodi plaćeni.

3.2. Poslovni rashodi

Poslovni rashodi uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Komisije. Priznavanje rashoda vrši se istovremeno sa priznavanjem prihoda radi kojih su ti rashodi nastali, u skladu sa principom sučeljavanja prihoda i rashoda. Priznati rashodi direktno se povezuju sa priznatim prihodima u poslovnom rezultatu obračunskog perioda. Rashodi se priznaju u obračunskom periodu i onda kada je nastala obaveza, a nema uslova da se priznaju kao bilansna pozicija imovine.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

3.3. Finansijski prihodi i rashodi

Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju prihode od kamata po osnovu potraživanja i plasmana kao i rashode kamata. Prihodi i rashodi od kamata se iskazuju u momentu obračuna prema ugovorenim kamatnim stopama. Finansijski prihodi i rashodi obuhvataju pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu preračunavanja transakcija u stranoj valuti, kao i monetarne aktive i pasive. Prihodi po osnovu dugoročno uložених sredstava u preduzeća i banke iskazuju se u bilansu uspjeha kao finansijski prihodi u periodu u kome su nastali. Finansijski rashodi obuhvataju i naknadno odobrene popuste (kasa skonto) kupcima.

3.4. Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Poslovne promjene u stranim sredstvima plaćanja tokom godine preračunavaju se u EUR po zvaničnim deviznim kursovima važećim na dan poslovne promjene. Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunavaju se u EUR primjenom zvaničnih deviznih kursa važećih na dan bilansa stanja. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz preračuna sredstava i obaveza iskazanih u stranim sredstvima plaćanja i preračunom poslovnih promjena u toku godine priznaju se kao prihod ili rashod perioda u kom su nastale.

3.5. Nematerijalna ulaganja, nekretnine i oprema

Nematerijalno ulaganje je nenovčano sredstvo koje se može identifikovati iako nema fizičko obilježje. Početno se vrijeduje po vrijednosti njegove nabavke. Nakon početnog priznavanja, nematerijalno ulaganje vrednuje se primjenom modela revalorizacije. Nekretnine i oprema inicijalno se mjere po istorijskoj cijeni nabavke. Pri početnom priznavanju zavisni troškovi nabavke se uključuju u nabavnu vrijednost. Zavisni troškovi podrazumijevaju sve troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti. Nakon početnog priznavanja vrijedovanje sredstava vrši se po revalorizovanom iznosu koji odražava njihovu poštenu (fer) vrijednost na dan revalorizacije.

Naknadni izdaci pripisuju se iskazanom iznosu opreme i nematerijalnih ulaganja ako je vjerovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi biti veći od prvobitno procijenjenih priliva. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod perioda u kom su nastali. Oprema se kapitalizuje ako je vijek njenog korišćenja duži od jedne godine i ako je njena pojedinačna vrijednost veća od vrijednosti propisane poreskim propisima. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje opreme priznaje se u korist prihoda. Neotpisana vrijednost otuđene ili rashodovane opreme priznaje se na teret rashoda.

3.6. Amortizacija

Amortizacija osnovnih sredstava obračunava se proporcionalnom metodom primjenom stopa koje se utvrđuju na osnovu procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (trajanja) sredstava. Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva.

Ukupni vijek trajanja i stope amortizacije koje su u primjeni date su u sledećoj tabeli:

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

	Procijenjeni vijek trajanja	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna ulaganja	5,00	20,00
Građevinski objekti	50,00	2,00
Transportna sredstva	6,67	15,00
Namještaj i inventar	6,67	15,00
Telekomunikaciona i ostala oprema	5,00	20,00
Računarska oprema	4,00	25,00

3.7. Obezvrijeđenje vrijednosti imovine

Komisija na dan bilansa procjenjuje da li postoje bilo kakve indicije da je neko sredstvo obezvrijeđeno. U slučaju da postoje takve indicije, procjenjuje se nadoknativa vrijednost za takvo sredstvo, kako bi se utvrdio iznos obezvrijeđenja. Gubitak zbog umanjenja vrijednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrijednost sredstva veća od njegove nadoknativne vrijednosti. Nadoknativa vrijednost je fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili upotrebna vrijednost, zavisno od toga koja je od te dvije vrijednosti veća. Obezvrijeđenje se priznaje kao rashod tekućeg perioda, osim kada se sredstvo vodi po revalorizovanoj vrijednosti, kada se umanjenje vrijednosti tretira kao smanjenje revalorizacije rezerve. Ako se kasnije poništi obezvrijeđenje, knjigovodstvena vrijednost sredstva se povećava, do promijenjene procjene nadoknadivog iznosa, ali ne iznad knjigovodstvenog iznosa koji bi bio utvrđen da gubitak od umanjenja vrijednosti nije bio priznat u ranijim godinama.

Poništenje obezvrijeđenja se prikazuje kao prihod tekućeg perioda, ukoliko sredstvo nije prikazano revalorizovanoj vrijednosti, kada se poništenje obezvrijeđenja tretira kao povećanje revalorizacije rezerve.

3.8. Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani vrjednuju se po nabavnoj vrijednosti. Njihova nominalna vrijednost mijenja se samo u slučaju valorizacije vrijednosti plasmana na tržištu. Prihodi od kamata i dividende po ovom osnovu iskazuju se u bilansu uspjeha.

3.9. Zalihe

Zalihe se vrjednuju po nižem iznosu, bilo troška nabavke ili neto prodajne vrijednosti. Izlaz sa zaliha obračunava se primjenom metode prosječnih nabavnih cijena. Troškovi kamata se ne uključuju u nabavnu vrijednost zaliha.

3.10. Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja iz poslovnih odnosa čine potraživanja za naknade od učesnika na finansijskom tržištu, obračunata u skladu sa nadležnostima Komisije, na osnovu Zakona o hartijama od vrijednosti.

Rezervisanje za umanjenje vrijednosti iskazuje se kada postoji objektivan dokaz da Komisija neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići u stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Vrednovanje potraživanja se vrši u skladu sa MSFI 9 po pojednostavljenom pristupu. Pojednostavljeni pristup se koristi za obračun očekivanih kreditnih gubitaka za potraživanja od kupaca, ugovorenu imovinu i potraživanja od zakupa. Stopa gubitaka određuje se na osnovu istorijskih podataka usklađenih za buduća očekivanja. Takođe stope gubitaka se mogu podijeliti po klasterima (grupama) kupaca bilo po zajedničkoj karakteristici, geografskoj disperziji, tipu proizvoda ili usluge i slično.

Primjer politike za utvrđivanje stope gubitka:

Tip kupca	Stopa obezvređenja	Period kašnjenja
A	0%	Bez kašnjenja
B	70%	Preko 60 dana
C	100%	Preko 360 dana

Potraživanja čija naplata nije izvjesna usljed insolventnosti dužnika ili drugih limitirajućih okolnosti koje potraživanja karakterišu spornim i sumnjivim, kao i potraživanja za čiju naplatu ne postoji mogućnost prinudne naplate - potraživanja za koja je nastupio rok zastarjelosti, se otpisuju na teret rashoda perioda. U slučajevima kada se jednom otpisana potraživanja naplate u narednom periodu te naplate potraživanja se priznaju u bilansu uspjeha kao prihodi.

3.11. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su gotovina i salda na računima kod banaka i u blagajni. Vrednovanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata vrši se po njihovoj nominalnoj vrijednosti.

3.12. Finansijski plasmani

Finansijski plasmani se priznaju u bilansu stanja u trenutku kada Komisija postane ugovorna strana u vezi nastanka tog plasmana. Plasmani prestaju da se priznaju kao sredstvo kada Komisija nema više kontrolu nad tim sredstvima. Početno vrednovanje vrši se u visini stvarnih izdataka za pribavljanje plasmana. Vrednovanje nakon početnog priznavanja vrši se po fer vrijednosti. Promjene fer vrijednosti finansijskih plasmana uzrokuju gubitke i dobitke koji se priznaju u bilansu uspjeha, odnosno, priznaju se kao rashod ili prihod u periodu u kojem su nastali. Kod dugoročnih finansijskih ulaganja razlika između fer vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti priznaje se kao kapital, odnosno kao revalorizaciona rezerva.

3.13. Beneficije za zaposlene

Komisija je, shodno propisima Crne Gore, obavezna da obustavi i uplati, u ime zaposlenih, doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih, a po stopama utvrđenim zakonskim propisima. Doprinosi na teret poslodavaca i doprinosi na teret zaposlenih knjiže se na teret rashoda perioda na koji se odnose. Više plaćeni doprinosi priznaju se kao sredstvo u iznosu koji se može refundirati ili u iznosu za koji se može umanjiti buduća obaveza za plaćanje doprinosa.

3.14. Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima priznaju se po fakturnoj vrijednosti.

3.15. Obaveze po kreditima

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Obaveze po kreditima se prvobitno prikazuju u iznosima primljenih sredstava, a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti uz primjenu ugovorene kamatne stope koja korespondira efektivnoj kamatnoj stopi.

3.16. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje se priznaje kada Komisija ima zakonsku ili ugovorenu obavezu koja je rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će doći do odliva sredstava kako bi se izmirila obaveza i kada se iznos ovih obaveza može pouzdano procijeniti.

Komisija procjenjuje mogući nepovoljni razvoj događaja kao rezultat zbivanja u prošlosti i ukoliko je vjerovatnoća da će sudski spor biti izgubljen, Komisija vrši rezervisanje kojim se u cjelosti obezbjeđuje iznos potencijalne obaveze po

osnovu negativnog razrješenja sudskog spora. Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva se ne priznaju u finansijskim izvještajima.

3.17. Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Komisije je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije, kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. Ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4. NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE ZA 2023 GODINU

4.1. Prihodi

Na ovoj poziciji prihoda, u iznosu od 842.786 EUR, iskazani su prihodi po osnovu naknada i ostalih prihoda koje je Komisija tokom 2023 godine naplaćivala za obavljanje poslova iz njene nadležnosti, shodno Zakonu o tržištu kapitala (»Sl.list CG«, br. 1/18) i Pravilniku o naknadama za rad Komisije za hartije od vrijednosti (»Sl. list CG«, ("Službeni list Crne Gore", br. 029/23 od 16.03.2023, 076/23 od 27.07.2023, 092/23 od 18.10.2023).

Naplaćene su naknade po osnovu:

	2024	2023
Naknada od emitenata za emisiju HOV	299,406	58,462
Naknade za mišljenja, saglasnost i dozvole za rad	3,100	-
Ostali prihodi	1,809	8,480
Prihodi od naknada za kontolu poslovanja	236,344	158,288
Prihodi od kontrole godisnjih izvjestaja	90,185	123,464
Prihodi od dozvola i davanja saglasnosti na akta	24,200	15,150
Prihodi od DZU iz EU, filijala investicionih drustava	17,000	30,250
Prihodi od smanjenja kapitala	11,634	7,797
Prihodi od preuzimanja	2,000	2,000
Prihodi za objavljivanje finansijskih izvještaja	331,800	333,600
Prihodi od polaganja ispita za licence	6,250	15,700
Prihodi od donacija	46,800	10,000
Prihodi od kamata-sudska naplata potraživanja	1,568	-
Naplaćena otpisana potraživanja	183,394	69,950
Ostali nepomenuti prihodi-KAZNE	500	-
Prihodi od refundacije bolovanja	-	9,543
Prihodi od kamata	-	103
Prihodi iz ranijih godina	3,194	-
Ukupno	1,259,184	842,787

4.2. Troškovi materijala

U okviru troškova materijala, u ukupnom iznosu od 56.658 EUR iskazani su troškovi kancelarijskog materijala u iznosu od 5.631 EUR, troškovi električne energije 10.343 EUR, troškovi goriva za vozila 5.299 EUR, troškovi čajne kuhinje 8.393 EUR, te troškovi ostalog materijala (troškovi materijala za održavanje higijene i ostali troškovi materijala) u ukupnom iznosu od 5.904 EUR, troškovi komunalija u iznosu od 2.353 EUR.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4.3. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	2024	2023
Troškovi neto zarada	352,404	316,139
Troškovi doprinosa-PIO-zaposleni	71,015	67,550
Troškovi doprinosa-nezaposlenost-zaposleni	2,245	2,022
Troškovi ugovora o djelu	57,479	44,319
Troškovi poreza na zarade	42,534	31,741
Troškovi-PIO-poslodavac	17,341	22,131
Troškovi-nezaposlenost-poslodavac	2,245	2,014
Troškovi-Fond rada	721	693
Troškovi-prirez na zarade	6,381	4,763
Troškovi službenih putovanja	-	9,205
Rekreacija zaposlenih	4,000	-
Ukupno	556,365	500,577

Na kraju 2024 godine Komisija je imala 28 zaposlenih, dok je na kraju 2023 godine bilo 29 zaposlenih.

4.4. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije u toku 2024 godine su iznosili 42.971 EUR-a, dok su u 2023 iznosili 41.609 EUR-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4.5. Ostali poslovni rashodi

	2024	2023
Troškovi usluga prevoza u zemlji	4	558
Troškovi usluga prevoza u inostranstvu	618	5
Troškovi telefona PTT usluga	7,002	9,223
Troškovi održavanja automobila	2,497	2,415
IOSCO	20,350	19,216
Troškovi reklame, oglašavanja i clippinga	819	867
Troškovi kotizacija za seminare	2,919	-
Troškovi organizacije konferencije	57,247	20,381
Troškovi edukacije	600	600
Troškovi smještaja	302	-
Troškovi službenih putovanja	18,216	-
Društvena odgovornost Komisije	500	-
Troškovi advokatskih usluga i sudski troškovi	12,570	12,896
Savjet za finansijsku stabilnost	19,679	13,409
Troškovi stampanja	678	206
Troškovi prevodjenja	309	8,884
Registracija vozila	686	557
Troškovi neproizvodnih usluga	22,511	13,280
Troškovi reprezentacije	63	2,315
Troškovi osiguranja zaposleni i imovina	1,368	-
Troškovi platnog prometa u zemlji	794	1,030
Troškovi platnog prometa u inostranstvu	442	118
Ispravka vrijednosti potraživanja OIF, ZIF, DZU	25,494	46,907
Ispravka vrijednosti potraživanja od emitenata	87,054	58,400
Rashodi iz ranijih godina	8,156	14,368
Troškovi stručne literature-monografije	-	348
Troškovi rekreacije zaposlenih	-	2,071
Pomoci	-	1,000
Troškovi komunalnih usluga - deponija	-	533
Troškovi osiguranja-zaposleni	-	1,367
Ukupno	290,878	230,954

U okviru ostalih poslovnih rashoda najznačajnija kategorija predstavlja obezvređenje tj. ispravka vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 105.307 EUR-a, iskazana je ispravka vrijednosti potraživanja od društava za upravljanje investicionim fondovima kao i potraživanja od investicionih fondova i obezvređenje potraživanja od emitenata, koja su obezvrijeđena prema predlogu popisne komisije u skladu sa MSFI 9, MRS 36 i u skladu sa računovodstvenim politikama Komisije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4.6. Nekretnine, postrojenja i oprema

	2024	2023
Građevinski objekti u funkciji	1,082,453	1,109,543
Kancelarijski namještaj	27,708	36,221
Racunari i štampači i ostala oprema za racunare	22,672	18,854
Ostala materijalna imovina	5,527	8,250
Ukupno	1,138,360	1,172,868

Komisija je u svojim poslovnim knjigama na dan 31.12.2024 godine iskazala sadašnju vrijednost građevinskih objekata u vrijednosti od 1.082.453 EUR-a, koja se sastoji od poslovnih prostorija površine 769 m² spratnosti P-III u ulici Kralja Nikole 27a/III u Podgorici. Objekat je upisan u List nepokretnosti broj 5643 KO Podgorica III. Sadašnja vrijednost građevinskih objekata na dan 31.12.2023 godine iznosila je 1.109.543 EUR. Na dan 31.12.2022 izvršena je procjena vrijednosti Nekretnina, postrojenja i oprema vrijednost nekretnina je usklađena sa izvještajem procjenitelja u iznosu od 1.136.633 EUR. Pretpostavke na kojima se procjena zasniva su tržišni model sa stopom kapitalizacije od 9%, procentom iskorišćenja od 90% i prosječnom tržišnom cijenom zakupa poslovnog prostora po m2 na sličnim lokacijama u iznosu od 14,40 EUR. Oprema i kancelarijski namještaj su takođe bili predmet procjene na 31.12.2022 godine i prema izvještaju procjenjivača njihova vrijednost iznosi 71.957 EUR. Procjena vrijednosti opreme je urađena primjenom troškovnog pristupa.

4.7. Potraživanja

	2024	2023
potraživanja od zaposlenih	-	-
Potraživanja od Centra za socijalno	-	1,866
Potraživanja od ZIF	241,593	253,373
Ispravka vrijednosti potraživanja od ZIF	-241,593	-212,672
Potraživanja od DZU za kontrolu poslovanja	192,925	220,774
Ispravka vrijednosti potraživanja od DZU	-192,925	-200,705
Potraživanja od OIF	10,925	33,540
Ispravka vrijednosti OIF	-8,742	-31,523
Potraživanja od Investicionih društava	10,829	11,205
Ispravka vr.Investicionih društava	-1,780	-1,780
Potraživanja od berze	-	4,397
Potraživanja od fizickih lica	-	-
Potraživanja od emitenata	408,140	421,343
Ispravka vr.potr.od emitenata-Klaster A	600	-
Ispravka vr.potr.od emitenata-Klaster B	-8,020	-
Ispravka vr.potr.od emitenata-Klaster C	-314,405	-155,100
Potraživanja po osnovu preplacenih poreza i doprinosa	16,932	17,241
Ukupno	114,479	361,959

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

Iskazana ispravka vrijednosti potraživanja od društava za upravljanje investicionim fondovima fondovima kao i potraživanja od investicionih fondova i ispravka ostalih potraživanja od emitenata, koja su obezvrijeđena u skladu sa MSFI 9, MRS 36 i u skladu sa računovodstvenim politikama Komisije.

U toku 2024 godine je izvršena prva primjena MSFI 9.

4.8. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

	2024	2023
Tekuci racuni CKB Banka	763,709	370,203
Prva banka AD	0	189
Glavna blagajna	31	297
Devizni računi kod banaka u zemlji	148,529	177,322
Devizni USD u €	136	136
Ukupno	912,405	548,147

4.9. Kapital i rezerve

Kapital Komisije čini osnovni kapital, rezerve i neraspoređena dobit. Struktura ukupnog kapitala Komisije data je u sledećem pregledu:

	2024	2023
Kapital javnih preduzeća koje osniva država, odnosno jedinica lokalne samouprave	954,435	954,435
Revalorizacione rezerve po osnovu procjene nekretnina, postrojenja i opreme	314,853	314,853
Revalorizaciona rezerva po osnovu procj. kanc. namještaja	44,734	44,734
Revalorizacija računara i štampača	7,838	7,838
Revalorizacija ostale opreme	9,652	9,652
Dobici iz ranijih godina	1,129,004	1,110,887
Neraspoređena dobit tekuće godine	312,312	18,117
Gubici iz ranijih godina	-616,902	-385,761
Ukupno	2,155,926	2,074,754

Na dan Bilansa (31.12.2024 godine) kapital Komisije iznosio je 954.435 EUR. Promjene na kapitalu u 2024 godine prikazane su u posebnom Izveštaju o promjenama na kapitalu.

Na bilansnoj poziciji revalorizacionih rezervi u iznosu od 377.076 EUR iskazani su efekti procjene vrijednosti poslovnog prostora u ulici Kralja Nikole 27a/III u Podgorici i opreme i kancelarijskog namještaja, a na osnovu Izveštaja o procjeni vrijednosti poslovnog prostora iz decembra 2022. godine koji je sačinio ovlašćeni procjenjivač imovine, u skladu sa Međunarodnim standardima procjene (ISCC) i Evropskim standardima za procjenu vrijednosti (TEGoVA standardima), a u vezi sa zahtjevima MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti.

Na poziciji Neraspoređeni dobitak, na dan 31.12.2024 godine iskazan je iznos od 1,441,316 EUR, koji predstavlja pozitivnan akumulativan efekat poslovanja u ranijim izvještajnim periodima i u tekućem periodu. Akumulirani gubici ranijeg perioda iznose 616.902 EUR-a.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE

31. decembar. 2024 godine

(Svi iznosi su prikazani u EUR, ukoliko nije navedeno drugačije)

4.10. Dugoročna rezervisanja

Na ovoj poziciji Bilansa, sa stanjem na dan 31.12.2024 godine iskazana su rezervisanja za naknade i beneficije zaposlenih, po osnovu jubilarnih nagrada i otpremnina za odlazak u penziju u iznosu od 1.800 EUR, izvršena najvećim dijelom shodno Odluci o usvajanju Procjene rezervisanja za naknade javnih funkcionera u Komisiji za hartije od vrijednosti broj 01/9-579/2-17 od 20.04.2016. godine.

4.11. Kratkoročne obaveze iz poslovanja

	2024	2023
Primljeni avansi za proizvode i usluge	654	-
Dobavljači u zemlji za obrtna sredstva	6,975	6,615
Obaveze za neto zarade za redovan rad	50	-
Prirez	244	211
Obaveze prema fizičkim licima po osnovu ugovora o djelu	150	150
Ukupno	8,074	6,976

4.12. Finansijski izvještaji

Komisija je za 2024 godinu sačinila finansijske izvještaje predviđene Pravilnikom o načinu pripreme, sastavljanja i podnošenja finansijskih izvještaja nezavisnih regulatornih tijela, pravnih lica, akcionarskih društava i društava sa ograničenom odgovornošću u kojima država ili opštine imaju većinski udio u vlasništvu (»Sl. list CG«, br. 12/08 I 35/10).

4.13. Sudski sporovi

Na dan 31.12.2024 godine, Komisija je učesnik u 3 sudska spora u kojima je tužena strana za naknadu materijalne štete. Procjena je da ne postoje osnovi za pokretanje ovih sporova iz kojih bi mogli proizaći gubici po Komisiju.

4.14. Događaji nakon izvještajnog perioda

Nije bilo događaja nakon datuma bilansa koji bi uticali na korekcije ili objelodanjivanja u finansijskim iskazima za 2024 godinu.

	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	

BILANS USPJEHA - BU(PD)
 (Metoda po prirodi troška)
 u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	POSLOVNI PRIHODI	1,259,184	842,787
2	Prihodi od prodaje		
3	Ostali poslovni dobiti	1,259,184	842,787
4	POSLOVNI RASHODI	(945,872)	(824,671)
5	Troškovi materijala	(56,658)	(51,531)
6	Troškovi zaposlenih	(556,365)	(500,577)
7	Amortizacija	(42,971)	(41,609)
	Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme		
8	Oprema		
9	Ostali poslovni rashodi	(299,878)	(230,954)
	Profit od poslovnih aktivnosti	312,312	18,116
10	Neto finansijski trošak		
11	Ostali rashodi		
12	Porez na dobitak		
13	Neto dobitak/gubitak od diskontinuiranog poslovanja		
	Neto profit za obračunski period	312,312	18,116
	Pripada:		
	Vlasnicima kapitala pravnog lica		
	Manjinski interes		

U
 dana

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa
 Sanja Bakic
 Sanja Bakic
 Podgorici
 03.03.2025.

Rukovodilac pravnog lica
 Komisija za tržište kapitala
 Podgorica

	Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
	NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
	SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
		BILANS STANJA- BS (PD)	
		NA DAN 31.12.2024.	

red. Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
	AKTIVA		
	Stalna imovina	1,138,360	1,172,867
1	Neuplaćeni upisani kapital		
2	Nematerijalna imovina		
3	Nekretnine, postrojenja i oprema	1,138,360	1,172,867
4	Stalna imovina namijenjena prodaji		
5	Dugoročna potraživanja		
6	Dugoročni finansijski plasmani		
7	Odloženi porezi		
	Obrtna imovina	1,027,440	910,662
8	Zalihe	556	556
9	Potraživanja od kupaca	114,479	361,959
10	Kratkoročni finansijski plasmani		
11	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	912,405	548,147
12	Unaprijed plaćeni troškovi		
13	Obračunati nenaplaćeni prihodi		
14	Ostala obrtna imovina		
	Ukupna aktiva	2,165,800	2,083,529
	PASIVA		
	Kapital i rezerve	2,155,926	2,074,753
15	Državni kapital	954,435	954,435
16	Emisiona premija		
17	Revalorizaciona rezerva	377,076	377,076
18	Ostale rezerve		
19	Nepokriveni gubitak	(616,902)	(385,761)
20	Neraspoređeni dobitak	1,411,317	1,129,003
	Dugoročne obaveze	1,800	1,800
21	Dugoročne obaveze		
22	Odloženi porezi		
23	Dugoročna rezervisanja	1,800	1,800
24	Ostale dugoročne obaveze		
25	Odloženi prihodi		
	Kratkoročne obaveze	8,074	6,976
26	Kratkoročne obaveze iz poslovanja	8,074	6,976
27	Kratkoročne finansijske obaveze		
28	Tekući dio dugoročnih kredita		
29	Obaveze za poreze i doprinose		
30	Obaveze za dividende		
31	Kratkoročna rezervisanja		
32	Obračunate obaveze		
	Ukupna pasiva	2,165,800	2,083,529

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakić

Sanja Bakić

Podgorici

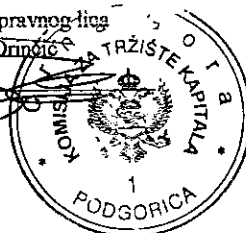
03.03.2025.

U
dana

Rukovodilac pravnog lica

Zeljko Drnić

Zeljko Drnić

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	
	BILANS NOVČANIH TOKOVA- BNT(PD)	
	Bilans novčanih tokova-BNT(PD) direktna metoda	
	u periodu od 01.01.2024-31.12.2024.	

red. Br	Gotovinski tokovi iz operativnih aktivnosti	TEKUĆA GODINA	PRETHODNA GODINA
1	Gotovinska primanja od poslovne aktivnosti	1,172,510	803,318
2	Gotovinske isplate dobavljačima i zaposlenima	-799,788	-756,219
3	Gotovina generisana iz poslovnih aktivnosti		
4	Odlivi gotovine na ime plaćene kamate		
5	Odlivi gotovine na ime plaćenog poreza na dobit		
6	Odlivi gotovine na ime isplaćenih dividendi		
	Neto gotovina iz operativnih aktivnosti	372,722	47,099
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti investiranja		
7	Prilivi od prodaje postrojenja i opreme		
8	Prilivi od prodaje dugoročnih ulaganja		
9	Prilivi od primljene kamate		
	Povraćaj kratk. Plasmana		
11	Odliv po osnovu kupovine imovine, postrojenja i opreme	-8,463	-5,888
12	Odliv po osnovu kupovine imovine u svrhu investiranja		
13	Odlivi po osnovu ostalih investiranja(dugoročni plasman)		
14	Troškovi razvoja za kratkoročne plasmane		
	Neto gotovina iz aktivnosti investiranja	-8,463	-5,888
	Gotovinski tokovi iz aktivnosti finansiranja		
15	Priliv od emitovanja akcijskog kapitala		
16	Prilivi od dugoročnog uzajmljivanja		
17	Odlivi na ime ponovne kupovine sopstvenih akcija		
18	Odliv po osnovu povraćaja pozajmljenih sredstava		
19	Odliv po osnovu obaveza za finansijski lizing		
20	Odlivi po osnovu troškova transakcija		
	Neto gotovina od aktivnosti finansiranja		
21	Neto povećanje/smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	364,259	41,211
22	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	548,147	506,936
23	Efekti kursnih razlika na kraju perioda		
	Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	912,406	548,147

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Rukovodilac pravnog lica

U
dana

Sanja Bakic
Podgorici
03.03.2025.

Matični broj	02322439	Šifra djelatnosti
NAZIV PRIVREDNOG DRUŠTVA	Komisija za tržište kapitala	
SJEDIŠTE PRIVREDNOG DRUŠTVA	Kralja Nikole 27A/111 Podgorica	

Iskaz o promjenama neto imovine (kapitala) IPK(PD)
za godinu koja se završava 31. decembra 2024

Naziv pozicije	Pripada vlasnicima kapitala pravnog lica					Manjinski	Ukupno
	Državni kapital	Ostale rezerve	Revalorizacija	Neraspoređena dobit	Gubitak		
Saldo na 01.01.2023	954,435	-	377,076	1,110,887	(385,761)	-	1,728,039
Promjene u računovodstvu, politici							
Ponovo iskazani saldo							
Višak/manjak na revalorizaciji							
nekretnina, postr. i opreme							
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja							
uključeni direktno u kapital							
prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Prenos na obaveze - Budžet države							
- dobici/gubici preneti na kapital							
- prenos na dobitak/gubitak perioda							
prenos u početno stanje zaštićenih stavki							
Prenos na rezerve i kapital							
Korekcija početnog stanja							
Neto prihod priznat direktno u kapital				18,117			18,117
Dobitak za period 2023							
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Emisija akcijskog kapitala							
Izdane opcije na akcijski kapital							
Saldo na 31. decembar 2023.	954,435	-	377,076	1,129,004	(385,761)	-	2,074,754
Višak/manjak na revalorizaciji							
nekretnina postr. i opreme							
Ulaganja raspoloživa za prodaju:							
- dobici/gubici po osnovu vrednovanja							
uključeni direktno u kapital							
prenešeno na bilans uspjeha po osnovu prodaje							
Prenos na obaveze - Budžet države							
dobici/gubici preneti na kapital							
Revalorizacija							
Prenos sa rezervi i dobitka					(231,140)		(231,140)
Korekcija početnog stanja							
Porez na stavke direktno preuzete iz kapitala ili direktno preneti na							
Neto prihod priznat direktno u kapital				312,312			312,312
Dobitak za period 2024							
Ukupno priznati prihodi i rashodi za period							
Dividende							
Obavezne rezerve							
Izdane opcije na akcijski kapital							
Saldo na 31. decembar 2024.	954,435	-	377,076	1,441,316	(616,902)	-	2,155,926

Lice odgovorno za sastavljanje bilansa

Sanja Bakic

Sanja Bakic

U
dana

Podgorici

03.03.2025.

Rukovodilac pravnog lica
Zeljko Drinčić

